

- ROLETE — ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PROFILI ZA FASADE
- KOVINSKI IZDELKI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI za rolete in žaluzije
- KVALITETA SENČIL JE ... MEDLE

NOVO MESTO, ŽABJA VAS 47, TEL./FAX: (068) 23-673, 323-673

MEDLE

DOLENJSKI LIST

Št. 23 (2338), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 9. junija 1994 • Cena: 110 tolarjev

Še je upanje za dolenjsko cesto

Novomeška občinska skupščina sopodpisnika poziva, v katerem 6 občin zahteva gradnjo dolenjskega odseka avtoceste - Štajerski prepriči koristijo soglasni Dolenjski

NOVO MESTO - Pred časom je Franci Koncilia, predsednik skupščine občine Novo mesto, podpisal peticijo v zvezi z gradnjo dolenjskega odseka avtomobilske ceste. Peticijo, za katero je dala pobudo skupščina občina Grosuplje in ki so jo podpisali predsedniki skupščin občin Brežice, Grosuplje, Krško, Novo mesto, Sevnica in Trebnje, so naslovili na državni zbor in vlado Republike Slovenije.

Podpisniki pozivajo obe državni ustavnost, naj v Program izgradnje avtocest v Sloveniji letu 1994 in Strategijo izgradnje avtocestnega križa v Sloveniji do leta 2000 uvrstiti pripravljalna dela za dolenjski odsek avtomobilske ceste in nadaljevanje gradnje odseka avtoceste med Višnjo Goro in Bičem. V omenjeni poziv so tudi zapisali, da je za odsek med Višnjo Goro in Bičem že sprejet prostorska izvedbena dokumentacija. Za ta del hitre ceste so že tudi pridobili zemljišča in pričeli z zemeljskimi deli. V Višnji Gori je po zadnjem gradnji avtoceste ostalo odprtlo gradbišče. Podpisniki ugotavljajo, da z gradbeno tehničnega vidika predstavlja načrtovana trasa rekonstrukcije obstoječe ceste, zato bili investični stroški sorazmerno majhni. Menijo tudi, da je nadaljevanje gradnje dolenjske avtoceste upravičeno in zaradi vse gostejšega prometa nujno.

O želeni gradnji dolenjske avtoceste so se predstavniki novomeške občine pred dnevi pogovarjali v Novem mestu z Marjanom Dvornikom, državnim sekretarjem v ministerstvu za promet in zveze, in ugotovili, da vsi načrti za gradnjo na "dolenjski" še niso padli vodo. O pogovoru z Dvornikom in možnostih gradnje pravi Koncilia: "POMEMBNO je, če bo državni zbor sprejel in potrdil nacionalni program izgradnje avtocest v Sloveniji. V dokumentu je pomembna diktacija pri predlagani dinamiki gradnje in prednostnih gradnjah cest. Pod točko 5 piše: 'V primeru, da se pokažejo finančne možnosti za gradnjo avtocestnih odsekov v smeri Karavanke-Obrežje, lahko družba Dars v okviru letnega programa dela s spremembami le-tega predлага državnemu

zboru, da se v gradnjo vključijo prioritetti avtocestni odseki iz navedene smeri.' To pa pomeni za naš prostor zelo veliko, kajti projektna dokumentacija za odsek od Višnje Gore do Biča je pripravljena. V jeseni bomo imeli, kot predvidevamo, vso dokumentacijo za odsek avtoceste od Biča do Obrežja. Take bomo praktično pripravljeni za začetek gradnje na tem območju Slovenije. Na tem območju

ni prepričev, interesi so več ali manj usklajeni. Zdaj tudi ni več dileme glede odcepov z avtocesto za Novo mesto, saj smo se odločili za enega, in sicer bo med Karteljevim in Mačkovcem.

V zvezi s cesto zdaj pospešeno pripravljamo ustrezno dokumentacijo, in če bodo razmere na Štajerskem v zvezi s tamkajšnjo avtocesto tako zaostrene kot zdaj, imamo vse možnosti, seveda pogojno, da bo državni zbor potrdil nacionalni program, s katerim se denar, namenjen štajerski avtocesti, preusmeri na naše območje. S tem bi mi seveda veliko pridobili."

L. M.

NEMŠKI VELEPOSPLANIK V NOVEM MESTU - Prejšnjo sredo je bil na obisku v Novem mestu nemški veleposlanik v Sloveniji Guenther Seibert. Najprej sta mu predsednik občine Franci Koncilia in predsednik izvršnega sveta Boštjan Kovačič predstavila občino. Veleposlanik se je zanimal za reformo lokalne samouprave ter za načrte novomeške občine in v zvezi s tem za ukrepe za zmanjševanje nezaposlenosti. Veleposlanik Seibert je obiskal s Pionirji in Krko. Na sliki: Franci Koncilia izroča uglednemu gostu knjigo Proti novomeškega Kapitlja ter izvrsto pletersko vino Peter.

(Foto: A. B.)

KRŠKEMU RIZLINGU NAJVŠE OCENE NA PREREZU LETNIKA

KRŠKO - Iz prerezu kakovosti letnika 1993, vsakoletne preglednice in ocenjevanja najboljših vin iz posavskega in podravskega vinorodnega rajona v Mariboru, je prisa razveljavljiva novica. V kategoriji suhih jagodnih izborov je bil laški rizling iz vinske kleti Kmečke zadruge Krško najvišje ocenjen in je dosegel 19,83 točke. To je hkrati tudi najvišja med vsemi ocenami na letošnjem preazu letnikov. Ker so enologi ugotavljali, da je bil lanski letnik ponovno izvrsten in so ga celo poimenovali letnik stoletja, se bo morda krški laški rizling, suhi jagodni izbor, ponatal z nazivom vino stoletja. Povejmo še, da je med dvema rosejema bil bolje ocenjen metliški s 17,45 točke in med rdečimi vini metliška črnina s 17,78 točke.

V pondeljek kar trije večji požari

V sevniški občini za 9 milijonov tolarjev škode

PIJAVICE, LOG - V pondeljek, 6. junija, je nekaj po 12. uri prišlo do požara na kozolcu Henrika Hčevanja iz Pičavje v sevniški občini. Na kozolcu je bilo 12.000 kg letošnjega sena, spodaj pa je bila kmetijska mehanizacija, gradbeni material in različno kmečko orodje. Požar so prisotni poskušali pred prihodom gasilcev pogasiti, vendar jim to ni uspelo, zato so začeli z gašenjem oz. hlašenjem stranske stene stanovanjske hiše, ki je močno segela, ogenj pa je delno uničil ostrešje z opeko in del lesenega balkona ter poškodoval omet. V požaru je kozolec skoraj v celoti zgorel in v njem vse seno ter stroji. Pri gašenju požara je sodelovalo 47 gasilcev, ki jim je uspelo pred ognjem obvarovati stanovanjsko hišo. Vzrok požara je bil samovzg. Škode pa je po nestrokovnih ocenah za najmanj 6 milijonov tolarjev.

Istega dne, le nekaj ur pozneje, je prišlo do požara tudi na Logu v sevniški občini, na gospodarskem poslopju Matije Novšaka in Silva Perca. Iz dosedaj se neznanega vzroka je okrog 21.45 zagorelo 6 x 15 m veliko gospodarsko poslopje Matije Novšaka na Logu. Ogenj se je hitro razširil na celotno ostrešje. Lastnik in njegov sin sta takoj začela gasiti z motorno brigalko, sosedje pa so iz hleva rešili 5 glav živine in traktor s prikolico. Požar so pogasili boštanjski in sevniški gasilci. Ogenj je uničil okrog 11.000 kg sena, tri elektromotorje, mlatilnico za žito in drugo. Po prvih ocenah je nastalo za okrog 3 milijone tolarjev škode.

Kriminalisti in policisti še vedno ugotavljajo vzrok požara pri Silvu Percu na Logu. Tam je začelo gojeti gospodarsko poslopje, kjer imajo shranjeno stelo, nekaj slame in listje. Ogenj je pravočasno pogasil sam lastnik.

NEPOZABNO DOŽIVETJE - Koncert Slovenskega oktetra v cerkvi sv. Ruperta je bil nepozabno doživetje za številne poslušalce osrednje počastive 950-letnice Šentruperta. (Foto: P. P.)

HALO – ALO PIZZA!

• (068) 24-415
ZARADI VAS

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

NOVO NOVO NOVO
Poleg materiala za ogrevanje, vodovod in elektrinstalacijo vam nudimo tudi belo tehniko iz programa Candy.
Candy je pojem kvalitete na področju pomivanja posode, hlajenja in zamrzovanja živil ter kuhanja hrane. Vse stroje Candy je možno kupiti na več obrokov.

Tel.: 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagradjenec tega tedna je 1151754 JOŽE VESELIC, MOŽELJ 15, 61330 KOČEVJE

Ford **Paič**

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax: 0608/61-450

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

• Še je upanje za dolenjsko cesto

na 3. strani:

• Zaplet zaradi hleva na Smuki

na 5. strani:

• Kmetje jutri o razmerah v metliški zadrugi

na 6. strani:

• Zakaj je (bo) šel Čiann na boben?

na 7. strani:

• Kostanjevica: začasna klavnicna na otoku

na 9. strani:

• Kakšna bo usoda »Cigobara« v Žabjeku?

na 11. strani:

• Trdo preizkušena zvestoba resnici

na 13. strani:

• Mesojede bakterije tudi pri nas

TUDI GAUDEAMUS NI VEČ TISTO - S tradicionalnim sprevodom skozi novomeški Glavni trg je v petek dopoldan skoraj 1400 srednješolcev v sprevodu odkorakalo del svoje mladosti. Tudi pri mladih se pozna, da ta čas nimajo organizacije, ki bi jih združevala, jih usmerjala in vodila, zato so se šele zadnje dni lahko dogovorili o skupnem sprevodu. Slišati je bilo sicer veliko petja, programa, kakšnega smo bili vajeni videti prejšnja leta, pa žal ne. Srednješolci so po večini lahko preživeli dan po kafičih in bisejih in mnogi so potegnili v noč, saj juri letos ni bilo več potrebno prepetati pod okni profesorjev, ki so temu običaju odpovedali zato, da ne bi trkanje, razgrajanje in prepevanje motilo sosedov. (Foto: J. Pavlin)

Iztrebimo iz src kugo sebičnosti!

950-letnica Šentruperta - Slavnostni govornik dr. Jože Ramovš - Koncert Slovenskega oktetra v cerkvi sv. Ruperta - Ohranjanje kulturne dediščine in pošteno delo

ŠENTRUPERT - "Čutimo ponos, da lahko živimo na tem prekrasenem koščku slovenske zemlje. Da rastemo iz tako starih kulturnih in gospodarskih korenin, kakor se ne more z njimi veličati niti en kraj v Ameriki. Ozrimo se naprej. Ne moremo vedeti, kakšen bo naš kraj čez 950 let, eno pa vemo: nadaljevati moramo s poštenim obdelovanjem naše zemlje, ohranjati veliko kulturno dediščino in ji dodajati svoj prispevek, pogumno premagovati zunanje težave in ujme, zlasti pa iztrebljati iz svojih src kugo sebičnosti, neslove in razprtij," je vneseno poudaril slavnostni govornik dr. Jože Ramovš pretekel soboto večer na osrednji slovesnosti v cerkvi sv. Ruperta v počastitev 950-letnice Šentruperta.

• Šentrupercani so lahko ponosni na svoje zaslужne krajanje, na katere sta spomnila dr. Ramovš in ravnatelj tukajšnje osnovne šole Jože Zupan, ki je spetno povezal in usklajeval dogajanja ob častitljivem jubileju. Šentruperski župnik Jurij Slatkonja na primer je postal dunajski nadškof; župnik Jakob Turjaški pred 500 leti prvi novomeški prost; dr. Josip Skedl je od leta 1850 kot profesor prava na univerzi v Gradcu predaval v slovenskem jeziku; prof. Ivan Stekljaš je napisal obširno Zgodovino župnije St. Rupert na Dolenjskem, na skoraj 350 straneh; Josip Emanuel Barbo, lastnik gradu Rakovnik, je bil državni poslanec na Dunaju; akademik dr. Pavel Luncák pa eden ustanoviteljev in prvi direktor porodništva v Ljubljani. Id.

pektor Stanislav Kočvar. Prenešel je tudi opravčilo in hkrati pozdrave apostolskega nuncijska Piera Luigija Celatte. Ime Šentrupert priča o duhovni kulturi tega kraja. Poimenovanje po sv. Rupertu pa kaže, da je bil naš kraj že v začetku pokristjanjevanja Slovencev pred 1250 leti misijonsko središče. Iz njega je nastala pravljnica Šentrupert, tedaj velika, kadar je danes povprečna škofija, je spomnil na mogočne korenine Šentruperta dr. Jože Ramovš.

Začetek šolstva v Šentrupertu leta 1618 je med letnicama, ki ju slavimo

Jože Ramovš: "Hvala vsem stotinam rodov, ki so kultivirali našo zemljo!"

TRADICIONALNA ČEŠNJEVA RAZSTAVA V BRUSNICAH

BRUSNICE - V nedeljo, 12. junija, bo v Brusnicah že tradicionalna češnjeva razstava. Pričela se bo ob 10. uri s prodajo češnjev in kulinaričnih specialitet iz češnjev, ob 15. uri bo sledila povorka s prikazom kmečkih opravil, po 16. uri pa bo nadaljevala vrtna veselica z ansambalom Bratje iz Oplotnice.

VREME
Danes se bo vreme poslabšalo, do konca tedna pa bo spremenljivo z občasnimi padavinami.

Trenutek naše resnice

Trenutek resnice, kot so mnogi poimenovali drugo konferenco OZN o okolju in razvoju v Riu de Janeiru, je razkril tudi največje vzroke za globalne spremembe v okolju, ki so po končanem obdobju hladne vojne postale največje skrb današnje civilizacije. Poenostavljen in na kratko: petna prebivalcev Zemlje v t.i. razvitem svetu porabniške družbe troši kar štiri petine naravnih virov in oddaja v atmosfero več kot tri četrtine skodljivih snovi na Zemlji in s tem povzroča že zaznavne klimatske spremembe. Podobno je z onesnaževanjem voda. Skratka, nerazumna, potratna raba naravnih virov in njihova preobrazba v proizvodnjo sta glavna vira degradacije zemeljske biosfere. Tudi v Novem mestu ni nič drugače. Leta 1961 je na 319 ha prebivalo dobro 10.000 prebivalcev. Tu je bilo istočasno tudi manj kot 10.000 delovnih mest. Leta 1975 je na 575 ha bilo že skoraj 17.000 delovnih mest ter okoli 15.000 prebivalcev in leta 1991 na 890 ha okoli 22.500 prebivalcev ter okoli 19.000 delovnih mest. V poltretjem desetletju so se bruto zazidalne površine mesta potrojile, število prebivalstva in novih delovnih mest pa le podvojile. Posledice nenadzorovane rasti mesta ljudje čutimo v slabšanju kvalitete okolja. Stopnja onesnaženosti reke Krke se je npr. kljub velikim napornim za sanacijo in visokemu deležu sredstev za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v zadnjih dvanajstih letih povečala za petkrat.

Sporočilo Ria pa je kljub vsemu optimistično: razvoj je v prihodnosti potreben snovati v skladu z okoljem, v katerem živimo. To ne bo enostavno. Vključitev ekološke razsežnosti v ekonomsko politiko je nujna in neizbežna. To velja tudi za Slovenijo, katera ekološka diagnoza je kljub nekatерim pozitivnim premikom še vedno zaskrbljujoča. Samostojna, a žal onesnažena Slovenija je v zahtevnem obdobju regionalno-razvojnih odloč

Konec zanesljivega zaposlovanja

Srečanje delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje na Otočcu - Gosta ministrica Jožica Puhar in dr. Ivan Svetlik - Sedaj nam grozi strukturalna brezposelnost

OTOČEC - V petek je bilo na Otočcu srečanje delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje, ki se ga je udeležilo več kot 300 delavcev iz cele Slovenije. Gosta srečanja sta bila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar in dekan fakultete za družbene vede dr. Ivan Svetlik. Udeležence je pozdravil tudi novomeški predsednik izvršnega sveta Boštjan Kovačič in povedal, da je bilo v novomeški občini leta 1990 zaposlenih 27.100 delavcev, lani pa 23.670. Leta 1990 je imela novomeška občina 917 brezposelnih, lani pa se je njihovo število več kot trikrat povečalo.

Udeleženci petkovega srečanja so ministrica Jožico Puhar pozdravili z burnim aplavzom in s tem podprli odločitev poslancev državnega zbora, ki v četrtek niso izglasovali njene zamenske. Ministrica je dejala, da s tem še ni konec zapletov in da vse skupaj postaja podobno tekmovalno, poudarila pa je, da je ona svoj položaj vedno jemala zgolj kot opravljanje dela.

"Aktualna dogajanja na trgu delovne sile so odvisna od ekonomske politike, sistemskih rešitev pa tudi od naše skupne uspešnosti," je nadaljevala.

MINISTRICA PUHARJEVA NA OTOČCU - V petek se je udeležila srečanja delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje na Otočcu tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar. Poleg nje je na fotografiji še direktor Republiškega zavoda za zaposlovanje Jože Glazer in skrajno levo dr. Ivan Svetlik, dekan Fakultete za družbene vede v Ljubljani.

USTANOVILI OBČINSKO ZDRAŽENJE SLOVENSKIH ČASTNIKOV - V nedeljo, 5. junija, so na zboru podčastnikov in častnikov v vojašnici TO v Bršlju ustanovili občinsko združenje slovenskih častnikov Novo mesto. Nova organizacija, ki je pravna naslednica bivše Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije, je prostovoljno, interesno in strokovno združenje podčastnikov in častnikov. Na ustanovnem zboru, ki ga je vodil Marjan Somrak, so člani sprejeli statut in program dela. V imenu republike organizacije je vojaške starešine pozdravil njen predsednik polkovnik Miha Butara, v strokovnem delu srečanja pa je predaval generalpolkovnik Albin Gutman, ki je poudaril pomen združevanja vojaških starešin in orisal prispevek slovenske vojske pri osamosvajjanju. Za predsednika občinskega združenja je bil izvoljen Borut Usenik, podpredsednik pa postal Adolf Zupan, naloge sekretarja pa bo opravljala prizadetni Branko Dukic. (Foto: Marjan Hočvar, Foto-Video-Studio)

Mariborsko pismo

Sejni kot upanje Sejemske prireditve kažejo, da Maribor marsikaj zna in zmore

MARIBOR - V Mariboru tako rekoč ne mine teden, da ne bi šlo v stecaj vsaj eno večje ali manjše podjetje. Na Temeljnem sodišču v Mariboru je tako pred dnevi stekel stečajni postopek proti podjetju Ferromoto-Ferotherm, ki se je znašlo v težavah zlasti zaradi stečaja svoje matere Ferromoto, saj je mati hčer zapustila samo dolgov.

Ob uvedbi stečajnega postopka v podjetju Ferromoto-Ferotherm se je število brezposelnih na Zavodu za zaposlovanje v Mariboru povečalo za 53 delavcev. Tako je sedaj v Mariboru že blizu 16 tisoč brezposelnih, v podravski regiji pa nekaj manj kot 32 tisoč. Po podatkih iz teh zaključnih računov, ki so jih morali v podjetjih pripraviti do 15. aprila, se je vrednost premoženja mariborskoga gospodarstva v minulem letu glede na leto poprej zmanjšala za 3,8 milijard tolarjev in znašala okoli 360 milijard tolarjev.

Ob tem pa tudi podatki za prve tri mesece letošnjega leta ne kažejo na oživljjanje, ki ga je v gospodarstvu marsikaj drugod po Sloveniji že mogoče zaznati. Fizični ob-

seg industrijske proizvodnje se še naprej hitro zmanjšuje, izvoz upada, sredstva za investicije se zmanjšujejo, likvidnostni problemi pa se povečujejo. Nekaterim podjetjem - med njimi so denimo TAM, Livarna, Metalna in veliko drugih - tako primanjkuje likvidnih obratnih sredstev, da to ogroža že njihovo naročeno proizvodnjo za znane kupce.

Ni čudno, da se zato tudi plače v Mariboru povečujejo počasnejše, kot rastejo življenjski stroški in mnogo počasnejše kakor sicer v Sloveniji. V prvih treh mesecih so se v mariborskem gospodarstvu plače povečale za 13,1 odst., medtem ko so se v Sloveniji za 22,9 odst.

Ce že stagnira gospodarstvo, pa je po mnogih letih v Mariboru ponovno oživelja vsaj sejemska dejavnost. Kmalu po tem, ko sta se v Mariboru končala dva uspešna mednarodna sejma, sejem energetike in sejem vzdrževanja, so prizadivni mariborski sejmari na improviziranem sejmišču v športnem parku Tabor uspešno organizirali štiri sejme. Gre za sejem novih informacijskih sistemov, za sejem moderne pisarniške in biro opreme, za sejem računalništva ter za sejem grafike in grafične opreme.

Ravn sejmi, ki so jih Mariborčani in Štajerci množično obiskovali, so lahko razlog za optimizem. Na njih so domači proizvajalci prikazali veliko novitetov, inovacij, prototipov in drugega, kar dokazuje, da je v mariborski industriji kljub trenutnim težavam veliko ljudi z znanjem ter veliko delavcev, ki so veči tudi najzahtevnejših opravil.

TOMAŽ KŠELA

kom neupravičene. "Ko smo uvedli tržno gospodarstvo, nismo mogli predvideti, da bo razpadel jugoslovanski trg, da bo prišla do vojne, prav tako ni nihče pričakovala tuš. Posledice bi bile prav gotovo hujše, če se na tem področju ne bi toliko angažirali, kot smo se," je dejala Puharjeva. Opozorila je, da prehajamo v fazo izrazite

• Direktor Republiškega zavoda za zaposlovanje Jože Glazer je dejal, da zavod trenutno zaposluje 680 delavcev, vendar jim kljub temu še vedno primanjkuje strokovnih delavcev. Dr. Ivan Svetlik pa je zbranim predstavil nekatere prispevke iz knjige Zaposlovanje - približevanje Evropi, ki bo izšla v kratkem. Glede vprašanja fleksibilnih oblik dela in zaposlovanja pa je dejal, da je konec varnih in zanesljivih časov zaposlovanja.

strukturne brezposelnosti, kjer bodo svojo vlogo lahko odigrali zavodi za zaposlovanje z raznimi tečaji.

J. DORNŽ

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10, Novo mesto — ZE Polje, Šentjernej, razpisuje

JAVNO LICITACIJO naslednjih osnovnih sredstev in drobnega inventarja:

Sredstva	Izklicna cena v SIT
Rotacijska kosilnica SIP 165	35.000,00
Trosilec (nošeni) Vicon	45.000,00
Mlin za koruzo BLISK 350	25.000,00
Predsetvenik RK 220 Metalna-RAU	50.000,00
Trosilec hlevskega gnoja SIP TG 35	160.000,00
Krmilni stroj — enostaven	3.000,00
Elektročrpalka za izmolzisce	25.000,00
Dvoosna prikolica ZMAJ — 5 ton	70.000,00
Kosilnica SIP s kardanom-trirendna	60.000,00
Plug IMT 610-07, dvobrazdni, 12 col	35.000,00
Kompresor za traktor Fiat-Štore	40.000,00
Samonakladalna prikolica SIP-POTINGER 30 s kardanom	70.000,00
Trobrazdni plug Leopard 14 col	20.000,00
Silokombajn SIP SK 160, 2-redni, s kardanom	100.000,00
Črpalka za gorivo	2.000,00
Traktor TORPEDO TX 80A	800.000,00
Enoosna prikolica Tehnostroj ETK, 4,5 t	80.000,00
Valj CAMBRIDGE	25.000,00
Cisterna za gorivo 3200	50.000,00
Enoosna prikolica za živino	15.000,00
Kr. brana TIP 613 2122 Proleter	60.000,00
Žitna sejalnica IMT 634-17	110.000,00
Obračalnik SIP UTO 2250	40.000,00
Obračalnik pajek SRO 4550	70.000,00
Aparat za pranje (hladno) Kercher 850	20.000,00
Plug, dvobrazdni, OLT Posavec 2.35, 14 col	30.000,00
Črpalka z elektromotorjem	15.000,00
Krožna brana OLT-TAR 32 disk, vlečna, hidravlična	180.000,00
Vakuumska črpalka RPS 1500 WESTFALIA	300.000,00
Elektromotor (10 kw) z ventilatorjem (sušilna naprava) 2x4	5.000,00
Vrč za mleko WESTFALIA 20 L	30.000,00
Krožna brana OLT 24 disk, nekompletna	10.000,00
Črpalka — vakuumska	30.000,00
Črpalka — traktorska Mio	15.000,00
Boks za teleta, 5x4	1.000,00
Betonski stebrički (vinogradniški) 85x4	500,00
Električni pastir	30.000,00
Stojišče samopostrežbi/kg	50,00
Cedilo za mleko	10.000,00
Ocejalnik za vrče	5.000,00
Pomivalna korita	15.000,00
Garderobna omara	5.000,00
Molzni stroj — kompl. — 12 grt.	800.000,00
Silos za krmila (Draškovec)	80.000,00

Javna licitacija bo v soboto, 18. 6. 1994, ob 10. uri na prostoru Hlevske skupnosti Orehovalca (pri Šentjerneju).

Ogleđ bo mogoč eno uro pred pričetkom licitacije.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo pred pričetkom licitacije vplačale varščino v višini 10% izključne cene.

Varščino lahko vplačajo na ŽR 52100-601-19901 in se izkažejo na licitaciji s potrdilom o plačilu ali komisijo na kraju samem.

Kupcu, ki bo na dražbi uspel, bomo vplačano varščino vračali v kupnino, drugim udeležencem pa vrnili v treh dneh po licitaciji, če bo vplačilo izvršeno na žiro račun, ali po licitaciji, če bo vplačilo izvršeno na kraju samem.

Prodajani artikli se prodajajo po načelu »video-kupljeno«, brez kasnejših reklamacij.

Kupcu plača na izključno ceno ustrezni prometni davek in ostale morbitne stroške nakupa.

Kupec mora kupnino plačati v treh dneh po opravljeni licitaciji, in sicer pred prevzemom kupljenih predmetov. Rok prevzema je tri dni po licitaciji.

Zastopnik pravne osebe se na licitaciji izkaže z veljavnim podoblastiom.

Vsi interesi lahko za posamezno sredstvo nastopa le enkrat.

Vse dodatne informacije dobite na telefon 068/42-034 pri g. Gregorju Tratarju.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

JUNIJ - MESEC BOJA PROTI SLADKORNI BOLEZNI

NOVO MESTO - Mednarodna organizacija sladkornih bolnikov je proglašila junij za mesec boja proti sladkorni bolezni, slovenski sladkorni bolniki pa so za svoj dan izbrali 27. junij. Sladkorni bolniki iz dolenjske regije se bodo srečali 16. junija ob 16. uri v Novem mestu v prostorih zavarovalnice Tilia, ki je tudi pokrovitelj njihovega srečanja. Zdravniki bodo pripravili kratko predavanje o zadnjih dosežkih znanosti pri zdravljenju sladkorne bolezni in o samokontroli te bolezni, proizvajalci dijetičnih prehrabnih izdelkov pa bodo predstavili in pripravili živila namenjena sladkornim bolnikom. Poleg sladkornih bolnikov so na srečanje vabljeni vsi, ki jih zanima problem diabeta.

• Televizija vzgaja naše otroke za nasilje. Zato potrebujemo cenzuro. Ideja je zmeraj ista: svobodo za vsakogar, vendar dokler ne ogrozi srede drugega. (Popper)

• Najlepše na svetu je v javnem sektetu. (Grafit)

n a š a a n k e t a

Glasovanje o občinah

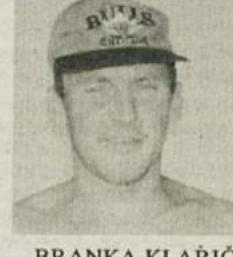
Pred referendumom o preoblikovanju občin so na terenu nekateri politiki pojasnjevali ljudstvu, da je uvedba nove lokalne samouprave vsaj tako pomembna, kot sta osamosvojitev Slovenije in privatizacija nekdanje družbeno lastnine. Najmodrejšim med modrimi politiki pa se je posrečilo napovedati, da bo z uvedbo novih občin nastala na Slovenskem priložnost za kadrovske čistke. Do teh napovedi so se kajpak dokopali, potem ko so v poslanskih klubih in v lastnih glavah natančno pretehtali razmere, in sicer: v Sloveniji "po terenu" je vse ostalo po starem, zato je potreben z novo lokalno samoupravo pomesti mračne politične sile, ki so preživele slovensko protirevolucijo. Ko so politiki na terenu s poceni gesli pognali propagandno mašinerijo, ki naj bi izbruhnila novodobno slovensko občino, je postal jasno, da bo v državi nastala popolna zmeda, v kateri bodo oživeli fantovski spori izpred stoletja in v kateri bo sosed sosedu začel žagati slike. Krščanski demokrati so med pojasnjevanjem bistva novih občin prepričevali ljudstvo, naj se ima rado in da bodo potem v resnični svobodi sami po sebi minili tudi številni problemi novih občin. Toda ljudstvo ni po koncu obveščanja o lokalni samoupravi vedelo prav ničesar o tem, začaj bo v novih občinah končno svobodno in od česa bo živilo, zato se je iz glasovanja izčimilo, kar se pa je.

JAGODA ERČULJ, pomočnica ravnateljice osnovne šole Dr. Franceta Presečna v Ribnici: "Mem, da je bilo preveč referendumskih območij in se s takim vrtičkarstvom ne strinjam. Preveč so bili in ospredju tudi interesi strank in posameznih strankarskih veljakov, premočno pa interesi ljudstva. Pravzaprav samo zaradi tega nisem šla na zbor volilcev in na referendum. Sem zadovoljna, ker je ostala občina v starih oblikah."

JOŽE LINDIČ, upokojenec iz Kocjeva: "Kardelj je bil v primerjavi z našim državnim zborom pravi vajenec. Svoje čase si moral brez prefijenjega posiljevanja dvigniti roko za predlagano. Tako je bilo ceneje, saj so odpadli stroški referendumu. Zdaj bo kočevska občina največja v Sloveniji, medtem ko je bila doslej druga največja. Kako bo zdaj nas obravnavalo ustavno sodišče, če je s Koprom, ki je manjša občina, imelo zaplete?"

BRANKO IVIČIĆ, učitelj iz Črnomlja: "Namesto da bi se revne občine pričeli bogatejšim, naj bi se cepile še na manjše in revnejše. Zdi se mi, da so s takšno idejo poslanci pokazali

Lunačkov čebelnjak oživel

75 let čebelarstva v Mirenki dolini obeležili z obnovljivim čebelnjakom pri šoli v Šentrupertu

ŠENTRUPERT - Ob 950-letnici Šentrupertu so v osnovni šoli dr. Pavla Lunačka pripravili zanimivo etnografsko razstavo; učenci in njihovi starši so prinesli predvsem številne predmete od starodavnih likalnikov do posod, precej pa je na ogled tudi dragocenih knjig. S to razstavo, otočitivo prenovljenega Lunačkega čebelnjaka in pogovori o kulturni dediščini skušajo Šentruperčani po besedah vodje pripravljalnega odbora vrste prieditev ob 950-letnici Šentrupertu, ravatelja omenjene šole prof. Jožka Zupana, privzgojiti splošnji odnos do naše dediščine.

Ravatelj Zupan in šoli je čestital za lepo obnovljeni Lunačkov čebelnjak in za ponovno ozivjetje čebelarskega krožna na šoli tudi predsednik Čebelarske družine Šentrupert-Mirna. V čebelnjaku s 5 panji je hkramati mali muzej ob 75-letnici čebelarstva v Mirenki dolini. Pravzaprav je čebelarjenje dobilo domovinsko pravico pred več kot dvema stoletjem, ko je Peter Pavel Glavar leta 1776 kupil graščino Lanšprež. Čebelnjak, ki ga je 28. maja leta 1919 v Šentrupertu odprl na ustanovnem shodu čebelarske podružnice za prelep Šentruperško-mokronoško dolino in okolico nadučitelji Aleksander Lunaček, je bil le še eden od dokazov, da je Gilavarjevo delo v Lunačku našlo pravega naslednika. Lunačka so na omenjenem shodu, soglasno izvolili za prvega predsednika omenjene čebelarske podružnice, za tajnika pa Maksa Kurenta. Lunaček je bil zgleden šolnik in je spodbujal gospodarski in kulturni napredki vasi. Na velikem šolskem vrtu je uredil trtnico in vzorno drevesnico, vzgojil na tisoče

sadnih dreves in kot predsednik sadarske podružnice imel številna predavanja in praktične tečaje.

Po besedah predsednika ČD Šentrupert-Mirna, Petra Kurenta, je družina naslednica ponosnega dela znanih čebelarjev Lunačka, Kurenta, Ravnikarja, Zupančiča in Mandlja. Čebelarstvo je od leta 1940 v Šentrupertu izrazito upadal, od nove oblasti pa ni imelo nikakršne podpore. Na pobudo čebelarjev, ugledne fukcionarke FAO Mare Rupene, Medexa, ljubljanske biotehniške fa-

Peter Kurent pred prenovljenim Lunačkovim čebelnjakom pri šoli

kultete in trebanjskem občine so pripravili program razvoja čebelarstva. Na območju trebanjske občine je zdaj približno 160 čebelarjev, ki premorejo v svojih čebelnjakih okrog 1800 družin. Čebelarska društva Šentrupert-Mirna, Trebnje, Trebelno-Mokronog se povezujejo v Čebelarsko društvo Trebnje.

P. P.

Zgodilo se je, kot smo lahko pričakovali (in napovedali, Dolenjski list 14. aprila): predlog novega lovskega zakona, ki ga je pripravil poslanec SKD Ivan Oman, je pogorel do tal. Koles zgodovine preprosto ni več mogoče obrniti nazaj in ultiči določil lovskega zakona Dravske banovine iz leta 1935, kaj šele uveljaviti fevdalne privilegije, ki jih je strankarski veljak predvidel v obliki zasebnih lovišč za veleposetnike z nad 200 hektari strnjenskih gozdov.

Se preden je tako nesprejemljiv predlog zakona prišel na poslanske klopi, se mu je po robu postavilo že ministrstvo za kmetijstvo. To poudarja, da je divjad last Republike Slovenije, torej države, ne po občine, ki bo po novem le oblikoval lokalne samouprave. Brezpremeten je zato Omanov predlog, da bi občine ustavljale lovska lovišča in jih s koncesijo pogodbo oddajale v upravljanje lovskim organizacijam.

Po mnenju ministrstva bi bila tudi povsem nova delitev Slovenije na lovišča nepotrebno delo, saj je naša država v tem pogledu že kar dobro urejena in so potreben le manjši popravki (zaradi

M. LEGAN

zgrajenih novih cest ipd.), ki pa naj jih predlagata skupaj Zavod za gozdove in lovske organizacije, da ne bo novih prepirov. Skupaj se je treba tudi dogovoriti, kako bo z delitvijo dohodka iz koncesij od lova in kako s stvarnim povračilom škode, ki jo povzroči divjad in katerega imajo kmetje vso pravico.

Posebej odločno je ministrstvo odklonilo zamisel o uvajanju zasebnih lovišč. Divjad se po gozdovih prosti giblje in lovska pravica pač ne more izhajati iz lastniške. Lastnik je mogoče pod posebnimi pogoji priznati oz. dodeliti koncesijo lova, v celoti pa gre pri tem za zahtevno pravno-politično vprašanje, ki mu Omanov predlog, že tako poln pravnih praznin in nedodelano, nikakor ni kos.

M. LEGAN

Kastrirane krave imajo večji prirast

V Franciji kastriranje pridobiva pomen

Znano je, da kastracija izboljša nekatere proizvodne lastnosti živali, zato so svoj čas v Franciji, kot piše La France Agricole, kastrirali mnogo pašnih krav, seveda le starejših, namenjenih izločitvi. Postale so bolj mirne, to pa je vplivalo tudi na daljšo in obilnejšo laktacijo. Z novejšo uporabo hormonskih pripravkov so začeli kastracijo opuščati, zadnje čase pa spet pridobiva na veljavni, zlasti še, kadar so začeli uporabljati bolj praktično novejšo metodo s t.i. sterilno sponko.

V večjem številu so v tej kmetijsko najpomembnejši zahodnoevropski deželi kastracijo začeli spet uporabljati po raziskavi vpliva kastracije na prirast mesa na območju Loire-Atlantique. Rezultat je bil presenetljiv, do 55. dneva sta resa imeli skupini kastriranih in nekastriranih krav primerljiv povprečni prirast mesa, v kasnejših dneh pa se je prirast kastriranih občutno povečal. Na 75. dan so imele kastrirane krave že po 32 kg več mesa kot nekastrirane, kar nekajkrat odtehta stroške kastracije in lahko precej pridomore k cenejši prirasti. Že s tega vidika bi moral biti ukrep zanimiv tudi za naše reje, ki jih že prizadeva evropska konkurenca.

- n

Inž. M. L.

Obnova nasadov še pred vstopom v Evropo

Posavski sadjarji opozorili ministra dr. Osterca

ARTIČE - Kmetijski minister Jože Osterc se je ob obisku OŠ Artiče, kjer so v petek na 1. srečanju mladih sadjarjev Slovenije odprli Vzorčni izobraževalni center za sadjarstvo, pogojarjal tudi s posavskimi sadjarji. Ti so ga opozorili na nekaj osrednjih težav, s katerimi se srečujejo v tej dejavnosti.

Posavski sadjarji, ki pridelajo več kot tretjino vsega slovenskega sadja, so opozorili, da so v zadnjih letih v obnovu nasadov največ vlagali ravno v Posavju, kjer imajo odlične lege in klimo za pridelavo kakovostnega sadja. Žal jim izguba južnih trgov, integracija v Evropo in tržno gospodarstvo ne obetajo nič dobrega. Tako so močno občutili evropsko konkurenco pridelovalci ribeza (Posavje je bilo največji pridelovalec v Sloveniji), ki niso več konkurenčni ribeu z vzhodnoevropskimi plantažami, kjer to sadje obraja strojno. Sadjarji menijo, da bi morala Slovenija sadjarjem ponuditi nadomestne programe.

Minister Osterc je kot nadomestni program omenil izvezensko pridelavo jagod, ki se uvaja v Sloveniji, vendar so sadjarji ugotovili, da to ni primeren nadomestni program. Glasno so tudi zahtevali, naj Slovenija več storji za obnovno sadovnjakov pred vstopom v Evropsko skupnost, ker potem to ne bo več mogoče. Minister Osterc je obljubil, da bo že v naslednjem letu proračun namenil tudi nekaj denarja za to.

B. D.-G.

PUSTITE TUJE PRI MIRU!

Imam travnik ob Kolpi blizu igrišča. Ko so kosili travo na igrišču, so zašli tudi na mojo parcelo, a me o tem ni nihče od mladincev iz Podzemlja obvestil. Če bi mi povedali takoj, bi lahko s sveče pokošeno travo nakrmil živino. Kdo pa bo sedaj pospravil gnilo travo? Leta kdaj bodo nekateri prenehali s prisvajanjem tuje imovine, pa naj bo v gozdovih, na njivah, v streljnikih ali na travnikih? Saj so vendar povsod mejniki, a ljudje gredo mimo njih, kot da ne vedo ranje. Zato svetujem: "Pustite tujo lastnino pri miru!"

PAVEL ŽELJKO Griblje

• Hudič skuša ves svet, nastopač pa hudiča. (Turški pregor)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Nujno temeljito pregledati vinograd!

Peronospora je tu

Ni več dvoma, v taki ali drugačni meri je že prišlo do okužbe s peronosporo. Bolezen je močno prisotna, in ker so poleg tega že ugotovili razmerni škropiljenje v Vinogradu (v Slovenskih Konjicah), ki je z odtujenimi rastlinami v Vinogradu (v Slovenskih Konjicah).

Najbolj so ogroženi z dušikom gnojeni vinogradi. V njih je močno razmerno, ker na spodnjih strani nima izrazito bele prevleke, če pa je prevleka, je ta bolj fina in sive barve. Zaradi ovirane rasti je list na mestu okužbe nekoliko potegnut skupaj in zgornja stran je nekoliko bolj rumena (brez rjavih pik, kot je to pri koprivni pršici) in ima lesk (se sveti). Ko postane siva prevleka vidna, je nadaljnje širjenje odišja še pospešeno; če se ne pojavi, pa smo bili trenutno uspešni pri preprečevanju širjenja bolezni. Če je na vsakem trsu večje število peg in sivih prevlek, je nevarnost resna in moramo škropiti s sistemiki, kot so topas 100 EC, tilt, folikur 250 EC, rubigan in drugi.

Dobro deluje tudi žveplo v prahu, vendar ga ni priporočljivo uporabljati med cvetenjem vinove trte. Žveplo je pred uporabo potrebno presecati v enakomerne zaprasti celo površino vinograda (ne samo po trsih). Močljivo žveplo je potrebljeno (zaradi dolgoletne in pogoste uporabe) uporabiti v kolicini 1 kg na 100 l vode; za učinkovitost je potrebljeno natančno omočiti površine zelenih delov, kar dosežemo s fino šobo (z drobno izvtino), kar na potreben velik pritisik, ki povečuje porabo.

Upam, da mi stalni bralci te rubrike ne bodo zamerili ponavljajoča; to počenem zaradi tega, ker na terenu ugotavljam, da večina bralcev hitro pozabi prebrano. Zaradi nevarnosti ne sme biti odlaganja.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Zaplet zaradi hleva na Smuki

Krajani ne dovolijo reje svinj - Kmetijski trdijo, da je vse v redu

SMUKA - Petičijo zaradi preurejanja hleva na Smuki so naslovili krajani Smike občinskemu izvršnemu svetu Kočevje. V njej pravijo: "Krajani smo ogorčeno sprejeli vest, da biš hlev za reje govedi na Smuki preurejajo za reje prašičev. Komaj smo se otreli zelo sporne zažigalnice odpadkov, se že pripravljajo nova ekološko sporna zadeva." Predlagajo, naj bi hlev namenili za ekološko nesporne zadeve, kot so govedoreja, ovčereja ali kozjereja.

M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, ki preureja sporni hlev na Smuki, je izvršnemu svetu pisno pojasnilo, da namerava preureediti hlev tako, kot je zanje ekonomsko najbolj zanimivo, se pravi za reje 200 prašičev, da so leta 1992 zaprosili občinski oddelek za gospodarstvo za potrebno dovoljenje in da je ta oddelek 13. julija 1992 izdal odločbo o dovolitvi preurejanja del. Se tisto leto pa je KG ta dela ustavil, ker ni dobil interesanta, ki bi tu uredil družinsko kmetijo, zato so dela nadaljevali kasnejše, prebivalci Smuke pa so protestirali.

Izvršni svet je zadevo obravnaval minuli petek in ugotovil, da M-KG lahko nadaljuje dela, če je v enem letu po izdaji omenjene odločbe začel z deli, sicer pa ne. V razpravi je bilo izraženo tudi mnenje, da tak hlev ekološko ne bi smel biti sporen, saj imajo na območju Kočevske Reke podobnega, pa tam ni čutiti nobenega smradu. Končno so sklenili, da "bodo upravní organi v tej zadevi vodili postopek v skladu z zakonom, o čemer bodo prizadete tudi obvezili".

J. P.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Mlada in sočna rabarbara

Med pomladno zelenjavo je rabarbara prva znanilka nove sezone svežih in vitaminov polnih živil. Rabarbara je zelenjava, vendar jo uporabljamo kot sadje v kompotu, marmeladi in kot polnilo za razne sladice.

Lahko jo gojimo tudi v zatemnjih rastlinjakih kot silijeno rabarbaro. Takšna je zelo krhka in sočna. Na vrtu vzgojena pa so najboljša mlada in sveže narezana steba. Listov ne uporabljamo, ker so strupeni. Lahko jih na drobno seskljamo, namočimo v vodo in z njim zalivamo vrtne rastline ter tako preženemo mrčes. Pred uporabo steba olupimo in jih narežemo na krajše koščke. Ker ti vsebujejo veliko soka, dodamo pred dušenjem le malo vode in sladkor. Če imamo na vrtu dovolj razraslo rabarbaro, lahko odvečna steba tudi zamrzemo. Očiščene in narezane koščke prevremo, odcedimo in ohladimo ter zamrzemo v vrečki. Uporabna je do tri meseca. Pri pripravi

jeseni močno okuženi, zaradi tege, ker smo prezgodaj prekinili izvajanje varstva proti odiiju (tako, da bi bilo več nevarnosti za grozje). Zaradi toplega vremena in dovolj vlage je gliva ustvarila obilen nastavek, ki je zaradi mile zime dobro prezmil. Sedaj je z odijem v glavnem okuženo listje (izjemno celo poganjki).

Okužba se razlikuje od oljnega madeža peronospore, ker na spodnjih strani nima izrazito bele prevleke, če pa je prevleka, je ta bolj fina in sive barve. Zaradi ovirane rasti je list na mestu okužbe nekoliko potegnut skupaj in zgornja stran je nekoliko bolj rumena (brez rjavih pik, kot je to pri koprivni pršici) in ima lesk (se sveti). Ko postane siva prevleka vidna, je nadaljnje širjenje odišja še pospešeno; če se ne pojavi, pa smo bili trenutno uspešni pri preprečevanju širjenja bolezni.

Najbolj so ogroženi z dušikom gnojeni vinogradi. V njih je močno razmerno, ker na spodnjih strani nima izrazito bele prevleke, če pa je prevleka, je ta bolj fina in sive barve. Zaradi ovirane rasti je list na mestu okužbe nekoliko potegnut skupaj in zgornja stran je nekoliko bolj rumena (brez rjavih pik, kot je to pri koprivni pršici) in ima lesk (se sveti). Ko postane siva prevleka vidna, je nadaljnje širjenje odišja še pospešeno; če se ne pojavi, pa smo bili trenutno uspešni pri preprečevanju širjenja bolezni.

Upam, da mi stalni bralci te rubrike ne bodo zamerili ponavljajoča; to počenem zaradi tega, ker na terenu ugotavljam, da večina bralcev hitro pozabi prebrano. Zaradi nevarnosti ne sme biti odlaganja.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Kmetijski nasveti

Koloradar postaja odporen

Mineva pol stoletja, odkar so okupatorski Nemci z vojnimi potrebskim zanesli k nam koloradskega hrošča, tako da je pokojni Tit Doberšek kasneje lahko odkril prvo okuženo gnezdro v vasi Vrbina pri Brežicah. To je bil mejnik ne le za poznavanje nevernarne krompirjevega škodljivca, temveč tudi boja z njim. Boja, ki morda ne bo nikoli končana.

Ko je že kazalo, da bo dobljen, so se pojavile nove težave. Naravovarstveniki so upravičeno zahtevali ekološke zahteve in terjajo manj strupene ali celo nestrupene pripravke, hkrati pa so se koloradarji prilagodili in jim vsaka "sapica" ne pride več do živega. V tem pogledu so razočarali celo pripravki iz skupine piretroidov. Piretroidi, kot so fastac, decis, baytroid, karate idr., so spocetka zelo učinkovito uničevali ličinke koloradskega hrošča, po večkratni uporabi pa je njihova moč začela pesati. Če nekaj ur po škropljaju klobučnik, kar je krompirja ali krompirja, pa je

TISKOVNA KONFERENCA - V Črnomlju bo od 24. do 26. junija tradicionalno, letos že 31. jurjevanje zapovrstjo. Ker Črnomalci že precej let spoznavajo, kako uspešni znajo biti Metličani pri privabljaju gostov na Vinsko vigrad, so se tudi sami odločili za nekatere, po njihovem mnenju očitno uspešne propagandne prijeme. Eden od njih je tudi jutrišnja tiskovna konferenca. Ve se, da so Metličani pred letošnjem vigradom sklicali tiskovni konferenci v Ljubljani in Novem mestu. Toda Črnomalci so se izkazali za večje domoljube kot njihovi sedi; novinarje so raje povabili kar v Črnomlje, kar je še kako prav, saj je povsem drugače pisati o deželi, če jo novinar tudi obiše, kot če mu o njej Belokranjeni samo govorijo, četudi so tako čistokrni.

ZAGNANOST - In če smo že pri prireditvah, je treba povedati, da je zanje potreben ne le veliko časa, ampak tudi zagnanosti in ne nazadnje odrekjanja. Da so Črnomalci zagnani, seveda ni dvoma, vprašanje pa je, če tako kot predsednik metliške skupščine občine in hkrati predsednik prireditvenega odbora Vinske vigradi Branko Matkovič, ki je pred letošnjim vigradom že skoraj pozabil, kje je doma. Da o tem, da celo vinoigrad ni imel časa iti, niti ne govorimo. In ko se je ena od obiskovalk Vinske vigradi iz pobratenih italijanskih Ronk pohvalila, da je pri "obhodu" metliških vinskih goric videla tudi njegov zidanico, je metliški župan vprašal: "Lepo vas prosim, povejte mi, ali so že odstranili zidarski oder okrog moje zidanice?"

Sprehod po Metliki

ZA SREČANJE OBKOLPSKIH PEVSKIH ZBOROV, ki naj bi bilo 23. julija na grajskem dvorišču v Metliki v okviru poletnih kulturnih prireditiv Pridi zvečer na grad, so prejeli vabilo: oktet Vitis, Dekliški pevski zbor Ivan Navratil, Cerkveni pevski zbor Metlika, Moški pevski zbor Belt, Mešani pevski zbor Črnomelj, Lovški moški zbor Bela krajin ter Cerkveni pevski zbor Črnomelj. Organizator, Ljudska knjižnica Metlika, doslej še ni prejela nobene prijave, kar pa ne pomeni, da zbori niso pripravljeni sodelovati. Pripravljenost je treba izraziti do konca junija. Obkolpski pevski zbori se pred leti strečevali v Gribljah, kjer pa je vnem za te vrste prireditve splahnela.

ANICA KOPINIC, predsednica odbora za poletne kulturne prireditive na metliškem grajskem dvorišču, je več kot zadovoljna. Obiskala je nekaj obrtnikov in podjetij, katerih predstavniki so obljubili izdatno denarno pomoč. Po vsaki predstavi bo zbranjan v stropnic, poskrbljeno pa bo tudi za gostinsko ponudbo. Julija in avgusta bo metliško grajsko dvorišče središče belokranjskega kulturnega dogajanja.

METLIŠKA IN PODZEMELJSKA OSNOVNA ŠOLA sta pripravili dan šole, na katerem sta vsaka zase predstavili izvenšolske dejavnosti. Starši in drugi gostje so se lahko prepričali, da je delo interesnih dejavnosti takoj v prvi kot drugi šoli pestro razgibano in kakovostno. Poleg v šolah zaposleni učiteljev pomagajo uresničevati ta del šolskega programa zunanjih sodelavci, ki jim je pohvala in zahvala.

Trebanjske iveri

NAIVA - Častitljivi jubilej štuperške prafare je z razstavo likovnih del v graščini na Veseli gori obeležil tudi rojak Andrej Prah, ki živi v Ljubljani. Njegova razstava bi bila manj odmevana, ako bi ob petkovih otvoritvih umetnik, ki se spogleduje s hlebinsko naivo, ne stresel ječe zoper domačine oz. organizatorje, češ da v 14 dneh niso niti naredili za otvoritev razstave v teh prostorih, sam pa da je vse, od beljenja do nabave reflektorjev, speljal v enem dnevu. Ves konflikt je Prah že poprej skiciral na plakatu, in ker ga klub zahtevi domačih organizatorjev ni hotel odstraniti iz prostora otvoritve slovesnosti, užaljenih in prizadetih mož ni bilo bližu. So se pa ti domačini hudo jezili na slikarja, češ da jim ne more soliti pameti soliti nekdo, ki ni četrto stoletje niti naredil za kmečki muzej ali ureditev graščine na Veseli gori, razen da je na svoji razstavi sam poskrbel, kje bo visela kaščna slika.

PREPRIKI - Ko je štuperški župnik Janez Vidic duhovito zaključil sobotno osrednjo slovesnost ob 950-letnici najstarejše prafare na Dolenjskem v cerkv sv. Ruperta, je spomnil na besede škofa Pogačnika, ko ga je pred 20 leti postal na Dolenjsko: "O prepirih pa ne marjam nič slišati!" Škof je seveda imel takrat v mislih precej bolj resne svave, kot je zgoraj omenjeni neljubi incident, ki je preblisk župnik Vidic postavil stvari na pravo mesto, kajti v resnicu so bili obletenica in številni kulturni dogodki ob njej dokaz, kaj se da storiti, če krajani "stopijo skupaj".

IZ NAŠIH OBČIN

TEŽAVE S CARINJENJEM

METLIKA, ČRНОМЕЛЈ - Z izvršnih svetov ob teh belokranjskih občin bodo v imenu vsega belokranjskega gospodarstva v krajem naslovili na republiško carinsko izpostavo, kot so jo nedavno odprli v Logatcu, ki jedaleč od meje. Hkrati bodo zahtevali mednarodni blagovni promet po železnicu in temu primerno ureditev carinjenja na metliški železniški postaji.

Ali ni meja tudi državna?

V TD Sinji Vrh so prepričani, da sta občina in država dali premalo za turistični razvoj njihovih krajev

SINJI VRH - Turistično društvo Sinji Vrh zajema poleg tega kraja še devet najužnejših slovenskih vasi, v katerih živi okrog 400 prebivalcev. V društvu je 132 članov in 43 članov podmladka, tako da skoraj ni hiš, iz katere ne bi bil vsaj en član. Lanijeseni so pripravili svoj program z naslovom "Prvi pot v turizem" ter ga predstavili predstavnikom različnih ustanov in organov.

Program obsega deset točk, njegova uresničitev pa naj bi veljala 2.232.000 tolarjev, ki naj bi jih po mnenju Sinjevrhovcev zagotovil črnomaljski proračun. Vendar je izvršni svet že na začetku opozarjal, da vsega denarja ne bo mogel zagotoviti, saj je za vso letošnjo turistično dejavnost v občini v proračunu predviden 2,5 milijona tolarjev. Poleg tega je občinska vlada menila, da je vrednost predvidenih del vprašljiva, ker temelji na subjektivnih ocenah. Dokler ni bil sprejet republiški proračun in

• V Široki Loki pod Daljnimi Njivami bo letos odprto prvo urejeno šotorišče za naturiste ob Kolpi v Beli krajini. Naturistična zveza Slovenije je namreč vzela zemljo v najem za deset let.

so bili proračunski izdatki občini začasno financirani, tudi ni bilo moč pričakovati večjih in izrednih nakazil iz občinskega proračuna. Kljub temu so turističnu društvu prvemu nakazali 150 tisoč tolarjev, ko ni denarja dobitilo še nobeno drugo turistično društvo.

Kljub skromni pomoči so člani turističnega društva Sinji Vrh izdelali in namestili informacijske table, smerokaze in kozolce in uredili poti do kopališč. Sedaj urejajo peti poti in sanitarije na urejenih kopališčih, obnavljajo mlin v Bregu, izdelujejo turistične karte, medtem ko so ureditev smučišč za zdaj izpustili iz programa. Veliko dela so opravili krajanji sami prostovoljno, čeprav so prepričani, da urejanje krajev in pokrajanje.

SREČANJE STAREJŠIH MIRENČANOV

MIRNA - Tukajšnja krajevna organizacija Rdečega kriza in župnijski urad vabita v soboto, 11. junija, ob 15. uri v dom TVD Partizan na Mirni na družabno srečanje krajanje, starejše od 70 let. Za kulturni spored bosta poskrbela mokronoški moški in mirenski ženski pevski zbor s spevogro "Oče nebeški, glej."

lokranjski direktorji, obrtniki in gospodarstveniki nasprotni so zrevovali zaradi razmer na metliškem mejnem prehodu in problemom, ki pri prevozu blaga čez mejo nastajajo iz dneva v dan, ter zahtevajo vsaj takšno carinsko izpostavo, kot so jo nedavno odprli v Logatcu, ki jedaleč od meje. Hkrati bodo zahtevali mednarodni blagovni promet po železnicu in temu primerno ureditev carinjenja na metliški železniški postaji.

Učenje v naravi je lahko uspešno

Osnovna šola Loka je za šestošolce pripravila v Marindolu raziskovalne dneve - Uspeh presegel vsa pričakovanja - V prihodnje še drugačne oblike praktičnega pouka

MARINDOL - Učenci letošnjega šestega razreda črnomaljske osnovne šole Loka so bili zadnji na tej šoli, ki niso imeli šole v naravi. Zato so v domu kranjskih tabornikov v Marindolu pri Adleščih pretekli teden zanje pripravili raziskovalne dneve. Vsak od treh oddelkov šestega razreda je prebil tako rekoč v naravi po dva dni, kar pa je bilo - to so ugotovljali tako učenci kot učitelji - znatno premalo.

Loška šola orje pri tovrstnem, torej celostnem učenju, ledino v Beli krajini, zato pri načrtovanju niso vedeli, kako uspešno bo. To je bil eden od razlogov, da je vsak razred odšel na raziskovalne dneve že za dva dni. Ker pa so hitro ugotovili, da je uspeh tovrstnega učenja nad pričakovanji, so, še preden so se raziskovalni dnevi končali, že razmišljali, da bi tako organizirali del naravoslovnih dñi. Kot je povedala ravnateljica Nada Pucelj, bi loški učenci lahko na podružnični šoli v Adleščih gostovali tudi z likovnimi kolonijami pa tudi z različnimi naravoslovnimi dnevi ter s tem zapolnili vrzel v interesnih dejavnostih, ki zaradi velikega števila otrok, ki se v

šolo vozijo, ne potekajo tako, kot bi morale in kot si želijo. "Tudi tokratni raziskovalni dnevi so dokazali, kako nujno je uvajanje novih oblik pouka. Zato svetujem ostalim šolam, če le imajo dovolj dobre volje, da poskusijo. Zavedati pa se morajo, da je za takšen pouk potrebnih veliko priprav," je dejala Pucelj.

Sestošolci so bili v Marindolu razdeljeni v tri skupine. Biološko-kemijska je nabirala rastline in živali po bregu nad Kolpo in v reki, pripravila herbarij ter z mikroskopom opazovala živali. Zgodovinsko-zemljepisna skupina je obiskala prebivalce Marindola ter jih povprašala o razvoju vasi ter življenju nekoč in danes.

Matematično-fizikalna skupina je ocenjevala in merila njive, stavbe, igrišč ter izdelala ali zakobilila merne enote. Ob koncu pa je vsaka skupina poročala o svojem delu, tako da so bili z izsledki seznanjeni vsi učenci. Razredničarka 6.a razreda Ana Pavlakovič je bila prisencena nad prizadovnostjo učencev pri utrjevanju učne snovi ter izrazila upanje, da bodo, glede na dobre izkušnje, ki so jih pridobili, z raziskovalnimi dnevi ne le nadaljevali, ampak jih podaljšali vsaj za nekaj dni.

M. BEZEK-JAKŠE

Župan in gospa Mici ne preneseta mavca

Koncert trebanjskih godbenikov zanesljivo bo!

TREBNJE - Ob zaključku letošnje sezone 1993-94 prireja Občinski pihalni orkester Trebnje v petek, 10. junija, ob 20. uri v parku pred občino tradicionalni koncert. Koncertni program bo bolj zabavno obarvan. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da koncert bo, navkljub temu da sta poskodovana dva godbenika - bartonista; eden je bil polomljen, drugi pa poparjen. Eden ob njiju bo gotovo nastopil tudi juri. Godbeniki pač nočejo biti manjši "kerlici" kot je trebanjski župan Ciril Pangartnik, ki se je po poskodbi ključnice kar sam predčasno rešil mavčnega oklepa. Zoprtega mavača se je predčasno rešila tudi predsednica trebanjske turistične društva Marija Cugelj. Gospa Mici Pevecva se je za razliko od župana, ki mu je spodrsnil pred Grmado, poskodovala pred domačo gostilno. Klub temu si mrzljivo pripravlja v "dirigira" orkestru prizadetnih sodelavev za prireditve "Iz trebanjskega koša", kot da bi bilo to zadnji. In če bi bilo treba, ki zvrati takšno poskočilo, pravijo, bi jo gospa prej dobila kot župan, kajti ona zna "fehati", medtem ko je župan bolj vajan ukazovati.

V teh budih časih za trebanjski občinski proračun so bili na napornem 4-dnevem službenem potovanju po Danski, Švedski in Švici predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj, direktor Komunale Trebnje Pavel Jarc in občinski uslužbenec Štefan Velečić. Trebanjci so v organizaciji podjetja Komunalne gradnje iz sosednje občine Grosuplje in na povabilo raznih evropskih proizvajalcev strojev za komunalno iskal predvsem pometatec oz. roblo za čiščenje mesta. O nabavi teh že nekaj časa razmišljajo, za kaj takega pa zdaj gotovo ni pravšnji čas, četudi bi stroje morebiti dobili celo na posojilo.

P. PERC

KOLIKO MERI HIŠA? - Učenci matematično-fizikalne skupine 6.a razreda loške osnovne šole so na raziskovalnih dnevih v Marindolu med drugim merili staro hišo ter primerjali življenje v kmečkih hišah z življenjem v sodobnih stanovanjih. Hkrati so utrjevali znanje o merah ter predvsem njihovem pretvarjanju. (Foto: M.B.-J.)

Kmetje jutri o razmerah v zadruzi

Metliški izvršni svet ni dobil zaprošenega pojasnila upravnega odbora KZ o razrešitvi direktorja Bajuka - Bajukovi pogledi na dogajanje - Jutri izredni občni zbor

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet je na seji minuli petek razpravljal o razrešitvi direktorja Mercatorja-Kmetijske zadruge Stanislava Bajuka, ki je hkrati tudi član izvršnega sveta. IS je menil, da je upravičen dobiti argumentiran odgovor od upravnega odbora, ki je direktorja razrešil.

Izvršni svet je 13. maja dobil od vodje splošnega sektorja kmetijske zadruge obvestilo o razrešitvi direktorja Bajuka, a je pričakoval, da bo obvestilo še ustrezna obrazložitev za tako drastičen ukrep. Tudi zato - kot je v pismu upravnemu odboru KZ zapisal predsednik IS Jože Matekovič - ker je doslej IS pogost sodeloval takozemlje zadruge kot z upravnim odborom pri uresničevanju kmetijskih programov. Ker menijo, da v sklepnu navedena dejstva ne morejo biti dovolj tehten razlog za tako drastičen ukrep, kot si ga je izbral upravni odbor, so pričakovali argumentirane razloge za zamenjavo direktorja, saj so se želeli tudi na IS opredelitev do tega ukrepa. Ne nazadnje tudi zato, ker sta dejavnost in nadaljnji razvoj KZ zelo pomembna za celotno

občino, predvsem pa za kmete. Matekovič je poudaril, da se s pismom občinske vlade ne namerava vmešavati v pristojnosti upravnega odbora, pač pa želi le objektivne informacije. Ker je Stanislav Bajuk tudi član IS za področje kmetijstva, je Matekovič kot mandatar dolžan oceniti njegovo odgovornost in v primeru večjih kršitev predlagati tudi njegovo zamenjavo v občinski vladi. A do 3. junija IS ni dobil odgovora upravnega odbora zadruge.

Stanislav Bajuk je na seji izvršnega sveta dejal, da razlogi upravnega odbora niso bili toliko dokazani, da bi lahko prišlo do tako drastičnega ukrepa, kot je suspenz. "Naložba v klavlico, ki mi jo očitajo, je bila sprejeta tudi na upravnem odboru. Delal sem v prepričanju, da delam najboljše, predvsem pa v korist kmetov. Sicer pa

nobena pogodba ni bila podpisana brez predhodnega razpisa," je dejal Bajuk, ki meni, da je prav, da se člani KZ odločijo o pravilnosti ali nepravilnosti postopka, zato je za jutri tudi sklican izredni občni zbor članov zadruge, ki ga je zahtevala več kot desetina od okrog 180 članov.

"Politika upravnega odbora ni odšel članom, ampak gre za interes posameznikov. To, kar se dogaja sedaj, ni v korist širšemu članstvu zadruge. Hočem pa, da se stvari razčistijo, ker ne želim, da me po treh desetletjih dela v zadruzi še naprej bremeni kriva. Občni zbor bo dobil vse informacije, tudi analizo poslovanja, potem pa se bo odločil, kako naprej," je povedal Bajuk. Kar se tiče agromelioracij, je dejal, da jih upravni odbor ni bil najbolj naklonjen, ker je menil, da bi morala kmetijska zadruga delati le v korist članov. Bajuk pa je prepričan, da so bila potrebna tudi dela, ki so v korist metliškemu kmetijstvu nasprotni.

M. BEZEK-JAKŠE

Po treh letih spet Trimovi zapisi

Komercialni zapisi Trima so dobra naložba, z devizno klavzulo pri obračunu letnih obresti - Z zapisi v Trimu lažje premoščajo velika sezonska likvidnostna nihanja

TREBNJE - Po treh letih so se v Trimu znova odločili za izdajo kratkoročnih vrednostnih papirjev - šestmesečnih komercialnih zapisov. Izplačilo obresti za Trimove komercialne zapis, izdane leta 1990, je bilo še pogojeno s pozitivnim rezultatom poslovanja podjetja, v tokratnih zapisih pa tega določila ni. To

Izvršni svet spet ni bil izvoljen

Predlog za sestavo izvršnega sveta v Kočevju skoraj enak kot pri prejšnjem glasovanju, rezultat volitev pa tudi - Ostre besede in medsebojno obtoževanje

KOČEVJE - Tudi na zadnji seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila 31. maja zvečer, ni bil izvoljen nov izvršni svet in bo tako še naprej "vladal" stari izvršni svet, ki je v odstopu. Najprej so delegati tajno glasovali o predlogu, naj bo mandatar ponovno Vincenc Janša, in mu to dolžnost tudi zaupal s 40 glasovi za in 9 proti od 49 prisotnih.

Nato je mandatar ponovno predlagal kandidata za člane novega izvršnega sveta, ki so bili isti, kot na volitvah na prejšnji seji občinske skupščine, le Marka Rovana je zamenjal z Anico Kosten, ki naj bi bila odgovorna za občino upravo in inšpekcijsko službo. Tokratno glasovanje je bilo nekoliko uspešnejše kot na prejšnji seji, vendar kljub temu izvršni svet ni bil izvoljen, saj sta dovolj glasov (38 ali več) dobila le dva predlagana izvršnika, in sicer Marjeta Kamšek (Sloštvo, kultura) 39 glasov ter Anton Starc (gospodarstvo), 38 glasov. Le glas premalo je dobil kandidat za podpredsednika mag. Vinko Pintar, po dva glasova premalo (36 glasov) Alojz Košir (promet in zveze, notranje zadeve in obramba), Stane Pogorelec

SE LETOS MIMO SV. ANE

SROBOTNIK OB KOLPI - V Uradnem listu so že razpisana dela za ureditev preostalih 1.700 do 2.000 m ceste od Srobotnika do Mirtovič, s čimer bi bila po slovenski strani urejena povezava obkolskih krajev vse do Osilnice. Za ta dela bodo predvidoma dobili denar iz sredstev za zeleno mejo. Minulo nedelje je bil sestanek predstavnikov KS Osilnica in vaškega odbora Ribek-Bosljiva Loka, na katerem so se sestali s krajanji, ki imajo parcele ob trasi predvidene ceste mimo ceste Sv. Ane (Srobotnik-Mirtovič). Vseh 15 prisotnih lastnikov je podpisalo, da se strinjajo tudi z delno širitev poti, izrazili pa so tudi pripravljenost, da bodo pri enostavnejših delih pomagali, kot so tudi že doslej. Podobni sestanki bodo zdaj še za lokalne ceste na Osilnico. Če bo šlo vse po načrtih, bo cesta na odsek Srobotnik-Mirtovič prebita že do jeseni in bo takrat sčetana otvoritev.

ZBIRAJO ZA CESTO

OSILNICA - Krajevna skupnost Osilnica je začela zbirati prostovoljne prispevke za dograditev ceste ob Kolpi in Čabranki po slovenski strani, in sicer od Petrine do Podplanine. V ta namen je odpri pri SDK žiro račun št.: 51300-780-10147. Prebivalci tega območja skupaj s KS Osilnica pričakujemo razumevanje za njihovo upravičeno željo, da bi dobili prometno zvezo s Slovenijo le prek slovenskega ozemlja in za povezavo slovenskih krajev ob južni meji. Upajo, da bodo drugi to njihovo potrebo in celo zahtevo denarno in tudi sicer podprtli.

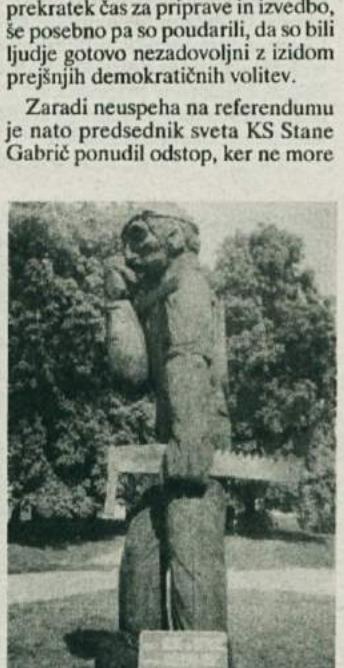
NOVI DIREKTOR SNEŽNIKA

KOČEVSKA REKA - Janez Peskar je novi direktor podjetja Snežnik v Kočevski Reki. Dolžnost je prevzel s 1. junijem. Prejšnji direktor Ladislav Lenassi je bil na svojo željo razšeren. Neuradno, a iz zanesljivih virov, smo zvedeli, da poslovanje Snežnika pregledujejo inšpektorici SDK iz Ljubljane.

TOŽILI BODO MAGISTRA

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta Kočevje (v ostavki) so sklenili, da bodo tožili mag. Stanislava Južniča, ker je v Odprttem pismu ministru za zdravstvo, objavljenem v Delu, med drugim zapisal: "...saj nas je katastrofala politika občinske vlade, ki je pred kratkim odstopila, v zadnjih letih spravila ob 40 odst. prebivalstva (v KS Kostel, op.pis.) in ob polovico delovnih mest." Izvršniki, ki jih je dvajst, bodo tožili magistra vsak za 100.000 tolarjev. Prisojeni denar nameravajo nameniti za posodobitev obkolskih cest, tudi v KS Kostel, kjer je toženi magister predsednik Krajevne skupnosti. Med tožniki je, seveda tudi predsednik IS v ostavki Alojz Petek, ki je bil pred leti javni tožilec v Kočevju.

P-c

ZAVRŽENA TABLA - Tole stare tablo z napisom "Kraj BOROVEC pri Kočevski Reki, občina KOČEVSKA REKA, okraj KOČEVJE" se našla te dni - že po referendumu o ustanovitvi občin - v gozdu pri Borovcu. Za vsak primer so jo spravili, saj bo morda kmalu prišla prav. (Foto: J. Primc)

ker so med kandidati vsi, ki so kontrolirali delo starega IS in podpisali poročilo in ker tudi rezultati referendumu dokazujojo, da dosedanja občinska politika ne more biti slabia (Božidar Popovič). Kandidati za novi izvršni svet pa so zatrjevali, da je večina zanje, saj so dobili veliko večino glasov prisotnih delegatov (Jože Hobič), ker je treba končati krizo, saj v Ljubljani čaka veliko denarja. Dajte nam šanso, pa boste videli! (mag. Vinko Pintar).

Izrečene so bile tudi ostre besede, predvsem na račun delegata Jožeta Hobiča, če da je demagog v KS in občinskem parlamentu (Borut Hocvar); še hujši pa je bil Dušan Za-

• O PRORAČUNU PRIHODNJIC - Na dnevnu redu se je bil tudi predlog zaključnega računa proračuna občine in predlog proračuna za letos. Po prekiniti seje in zapletih, ki so mejili že na komedijo, so razpravljanje in sklepanje o obeh predlogih prešli na naslednjo sejo občinske skupščine. Med drugim je bilo tudi rečeno (Jože Lindič), da je politična koordinacija strank v kočevski občini navadna polomija.

mida, ki je Hobiču očital, da vleče le za svoj žep, in če ga bo prikel za te besede za jezik, bo povedal še kaj več.

Predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič je po razglasitvi rezultatov volitev dejal, da so prizadetan za izvolitev novega IS očitno obsojen na podobne rezultate, zato novega mandatarja ne bo več iskal, sprejemal pa bo pobude o tem. Sedaj izvršni svet (v odstopu) pa bo opravljal to dolžnost naprej. Po razglasitvi rezultatov je bilo spet izrečenih več ostrih besed in očitkov s strani "poražencev".

J. PRIMC

Predsednik Gabrij je nato predlagal, naj v tednu dni sklicajo vaške odbore in na njih predlagajo, koga želijo za predsednika KS, in nato po potrebi izvedejo referendum o tem. Kot možna kandidata za to dolžnost je predlagal sedanjega podpredsednika Ivana Okrajska in člena sveta KS Cirila Cimpricha. Ni pa tudi povsem zavrnli možnosti, da bi na tej dolžnosti ostal, če bo taka večinska volja. Svoj nepreklicni odstop je sporočila tudi tajnica KS Irena Troha.

J. PRIMC

Prevezemati odgovornosti za razvoj kraja in krajevne skupnosti, saj si očitno večina krajanov ne želi sprememb. Člani sveta so ga prepričevali, naj še naprej ostane predsednik, končno pa ugotovili, da ga niti ne morejo razrešiti, saj je bil izvoljen na referendumu.

Predsednik Gabrij je nato predlagal, naj v tednu dni sklicajo vaške odbore in na njih predlagajo, koga želijo za predsednika KS, in nato po potrebi izvedejo referendum o tem.

Kot možna kandidata za to dolžnost je predlagal sedanjega podpredsednika Ivana Okrajska in člena sveta KS Cirila Cimpricha. Ni pa tudi povsem zavrnli možnosti, da bi na tej dolžnosti ostal, če bo taka večinska volja. Svoj nepreklicni odstop je sporočila tudi tajnica KS Irena Troha.

J. PRIMC

Zaradi neuspeha na referendumu je nato predsednik sveta KS Stane Gabrij ponudil odstop, ker ne more

prevzemati odgovornosti za razvoj kraja in krajevne skupnosti, saj si očitno večina krajanov ne želi sprememb. Člani sveta so ga prepričevali, naj še naprej ostane predsednik, končno pa ugotovili, da ga niti ne morejo razrešiti, saj je bil izvoljen na referendumu.

Predsednik Gabrij je nato predlagal, naj v tednu dni sklicajo vaške odbore in na njih predlagajo, koga želijo za predsednika KS, in nato po potrebi izvedejo referendum o tem.

Kot možna kandidata za to dolžnost je predlagal sedanjega podpredsednika Ivana Okrajska in člena sveta KS Cirila Cimpricha. Ni pa tudi povsem zavrnli možnosti, da bi na tej dolžnosti ostal, če bo taka večinska volja. Svoj nepreklicni odstop je sporočila tudi tajnica KS Irena Troha.

J. PRIMC

blagovnih rezerv. Clann klub napotrom zavodov za zaposlovanje v Sevnici, Trbovljah, Hrastniku in Laškem ni uspel pridobiti dovolj delavcev, da bi usposobil vse tri šivalnice zgornjih delov obutve. In ker je bilo takrat Novoselcu sorazmerno zlahka dobiti velika naročila, je zasluzil precej manj, zasluzil kot bi lahko. Izkoristek naložbe je bil pod pričakovanji, celo tako globoko, da je Novoselcu moral poiskati proste zmogljivosti v sosednjih občinah, kar je bil razumljivo.

Toda, če je bilo v začetku zanimanje delavcev za zaposlovanje v Clannu veliko, je prvotnemu navdušenju naglo umaknilo razočaranje in jeza

skoraj ni bilo več mogoče dobiti na limanice.

Spodrljaj poslanec ima hude posledice

Na okrogle mizi sodelovali tudi predstavniki Triglavskega narodnega parka

KOČEVSKA REKA - Če država razglasí neko območje za narodni park, v katerem so omajene gospodarske dejavnosti, mora plačati tudi račun za to. V nekaterih državah imajo ta načina načela oz. sistemsko financiranje že urejena, v Sloveniji pa še ne. Zato prihaja tudi do nesporazumov pri Triglavskem narodnem parku in pri predlogu za Kočevski narodni park.

Pri predlogu o Kočevskem narodnem parku pa gre še za velik nesporazum, predvsem zaradi naravovarstvenikov v predloga skupine poslancev. Ti bi namreč radi proglašili za narodni park tako rekoč vso kočevsko občino in se dele nekaterih sosednjih občin. Vendar celo evropski standardi dopuščajo, da je narodni park zaokrožena celota, ki meri od 10 do 25.000 ha, in posamezne države se prilagodijo tem možnostim. Na Kočevskem so možnosti za tak park, saj je tu največ pragozdov, vendar bi velika večina območja sodila v tako imenovani krajinski park, kjer je mogočno gospodarjenje in razvoj.

Toda o parku in njegovi obliki, velikosti itd. morajo odločati domačini. Država pa naj bi sprejela norme in standarde za parke. Ves svet, predvsem pa Evropa, se prizadeva, da bi ohranila čim več neokrnjene narave, kar pomeni, da mora za to tudi nekaj prispetati. V 21. stoletju bodo najbolj bogate države, ki bodo imele pitno vodo in ohranjeno naravo.

To je le nekaj misli iz okrogle mize o narodnih parkih, ki je bila 2. junija v Kočevski Reki, udeležili pa so se tudi predstavniki Triglavskega narodnega parka, ki so povedali tudi svoje dobre in slabe izkušnje s parkom. Gostje in domačini so še posebno kritizirali pobudo skupine poslancev, ki bi brez privoljenja ljudi radi hitro proglašitev Kočevskega narodnega parka, naravovarstvenike, ki se prizadevajo le za ohranitev narave, za usodo ljudi pa jim ni mar; pa tudi državo, ki ni sprejela vseh potrebnih predpisov o parkih in tudi ni uredila sistemskega financiranja parkov.

J. PRIMC

RAZSTAVA KO - Razstava fotografij o Triglavskem narodnem parku so odprt 2. junija zvečer v prostorih Dulminove hiše v Kočevski Reki. Na njej so prikazane naravne zanimivosti, ki privabljajo na obisk parka ne le domačine, ampak tudi mnoge turiste. (Foto: J. Primc)

Zakaj je (bo) šel Clann na boben?

Pojasnjuje njegov solastnik in direktor Franc Novoselc - Italijana naj bi pustili na cedlu Rusi, Italijan Clann oz. Novoselca, ta pa vsaj 105 delavcev - Kdo so botri Clanna?

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Pregovor pravi: "Ko bi bil vedež, ne bi bil revež?" In takole razmišljajo ne le številni izmed 105 delavcev, kolikor je izgubilo delo in loškem Clanno, temveč tudi vsi botri tovarne, ki naj bi dajala kruh kar 250 delavcem. Solastnik Clanno in njegov direktor Franc Novoselc žal zadnji ponedeljek v maju ni prišel na občino v Sevnico, kot je obljubil, še bolj škoda pa je, da ni taisti ponedeljek opoldne utegnil v Loko, kjer naj bi v prosluli tovarni pojasnil delavcem, kaj jih čaka zdaj, ko je sam razglasil, da je za Clanno edina rešitev likvidacija ali v skrajnem primeru stečaj.

Ko bi sevniški občinjarji in na Republiškem zavodu za zaposlovanje marca 1992 vedeli, kakšen polom jih čaka s Clanno, se danes gotovo ne bi jezili na podjetnega (vsaj zase) Novoselca in na svojo naivnost. No, sicer pa je v slehernem tako velikem projektu nekaj tveganja. In le kje v Sloveniji bi se odpovedali podjetniku, ki jim v času naraščajoče armade brezposelnih obljudbla 250 novih delovnih mest in tovarni obutve?

Franc Novoselc pravi, da je iskal lokacijo za Clanno v raznih slovenskih krajih, kjer imajo tradicijo v izdelavi obutve, in da se je naposlед odločil za Loko, ker mu je pač sevniška občina ponudila prostor v bivšem skladislu

zaradi (po mnenju delavcev) prenapetih norm, neurejenega delovnega časa, nadurnega dela, medsebojnih odnosov in plač. Delavci so začeli na veliko odhajati iz tovarne, razširil se je slab glas o Clanno in domačinov

• Navkljub zagatam je Novoselcu uspelo ustvariti nekakšno jedro dobril delavcev, ki so prispevali, da sta začeli naraščati proizvodnja in kakovost izdelkov. Zato so se odločili, da začnijo z izdelavo celotne obutve. In ko so več kot 70 odst. zmogljivosti zapregli za italijansko podjetje P.A.M. iz Arone, ki je zahtevalo, da bi celotna tovarna delala le zanj, je kazalo, da se bodo v Loko naučili izdelovati dobro obutve. Toda nekaj mesecov pred tem ciljem je Italijan odpovedal pogodbo, ker da je izgubil naročilo v Rusiji. V Clanno se je začel popoln razkrok.

skoraj ni bilo več mogoče dobiti na limanice.

P. PERC

PLES ZA KARITAS - Ženska zveza in mladi krščanski demokrati pri SKD Kočevje so pred kratkim organizirali ples v dobrodelne name. Po odbitku vseh stroškov je znaš čisti dobitek 100.000 tolarjev, ki so jih namenili za dograditev stavbe Karitas v Kočevju.

UPOKOJENCI IN HRVATJE REŠUJEJO TRGOVINI - Trgovine v Kočevju bi imele zelo malo prometa, če ne bi bilo upokojencev, ki imajo ob množici nezaspoljenih edini še redne dohodek, in kupcev iz Hrvaške, ki pravijo, da je pri nas vse eneje kot doma.

KULTURA IN TRGOVINI Z ROKO V ROKI - Nekaj se je vodilo v Kočevskem Likovnem salonu prizadevalo predvsem za prirejanje kakovostnih likovnih razstav. Potem je bilo vedno bolj popustljivo in končno je popustilo celo tako, da so zdaj v tem kulturnem hramu tako imenovane akcijske prodaje raznih zasebnih trgovcev od vseporovod. Seveda je zdaj Likovni salon bolje obiskan.

NEVADNI LEŽEČI POLICI - V nekaterih mestih poskrbijo za počasnejšo vožnjo s tako imenovanimi "ležečimi policaji", z upravljajočimi grbinami na cestah in ulicah. V Kočevju te novosti še ni, saj očitno menijo, da so nekatere ceste dovolj luknaste in valovite žreb takih policajev. To velja še posebno za Kolodvorsko ulico.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA - Zakaj nisi šel na prikaz vaje policijskih večin v Gotenici? - Prvič: ker nisem bil vabljen, in drugič: ker nekateri naši policijski speci želijo doma in na tujem praktično kažejo, česa so se naučili.

SEMAFOR ZA OKRAS - V Ribnici imajo edini semafor (na križišču pri Šoli) gotovo le za okras, saj ga ne spoštujejo ne starci in ne mladi, tudi šolarji ne.

Novo: Začasna klavnica na otoku

Namesto nove klavnice in predelave se obeta posodobitev stare - Vse je odvisno od soglasja vodnega gospodarstva in spomeniškega varstva - Potrebno bo čez milijon mark

KOSTANJEVICA - V Kostanjevici je bilo pred časom precej žolčnih razprav o tem, ali klavnica s svojo dejavnostjo sodi na otok ali nikakor ne. Prevladalo je stališče, da je to dejavnost nujno preseliti v industrijsko območje, vendar kaže, da bo vsaj začasno klavnica še ostala na otoku.

NE POMAGA - Tudi to, da so krški poslanci na zadnji skupščini sprejeli sklep o delovanju v obliki enodne skupščine, ne pomaga veliko. Na zadnji seji se je zbral komaj nekaj že dvajset delegatov, kar ni bilo dovolj ne po starem ne po novem sistemu. Tudi če bi bilo, si delegati z enodomno skupščino ne bi mogli pomagati, saj so sklep pozabilni objavili v uradnem listu.

BONOVA HIŠA - To je tista nasproti zdravstvenega doma, na katero je oči vrgel direktor te ustanove, ker je edino v njej videl rešitev za nezmoeno prostorsko stisko v domu. Sklad stavbnih zemljišč in občina sta se vendarje (ta tiste, ki verjamejo, menda po pritisku zdravstva in javnosti) odločila odkupiti Bonovo hišo od podjetja Mercator Agrokombinat za okroglih milijon mark. Zdaj so vsi zadovoljni. Zdravstveni dom bo dobil, ko bo stara hiša preurejena, nove prostore, bolnični bodo na en kubik zraka vdihalni za pol manj bacilov in druge golazni, občina se bo trkala po prsih, da je ubila dve muhi na en mah in Agrokombinat ima denar za prenovo klavnice. Točno en milijon.

Novo v Brežicah

V ARTIČAH - Da je nekaj narobe v kmetijskem ministrstvu, se je pokazalo pretekli petek v Artičah. Minister Oster je osovnosloških otrokom povedal, da je vesel, ker je med njimi, in da je zadovoljen, ker se ukvarjajo s pridelovalno sadjo. Takoj nato je pozval na množico otrok, naj bi poskrbeli tudi za promocijo in prodajo. Narobe svet! Včasih je veljalo, da to velika vprašanja resujejo v Ljubljani.

NAPAK - Najprej smo obdelali ministra, kajti ministri so v naši bližini bolj poredki, zato tudi nimajo prilike preganjati nas, lokalnih novinarjev. Kljub vsemu minister Oster ne mara z golji Marjete Šoštarič, ampak se otepa tudi vseh drugih novinarjev. Kot je dejal, so se mu najbolj zamerili, ker vse vedo že prej kot oni na ministrstvu. Nič ni kazalo, da bi že dojel, da to nikakor ne more biti vrok za zame, ampak kvečjemu za temeljito premislek in reorganizacijo ministrstva.

DA BI IS PREMikal - Že nekaj časa se nismo udeležili plodnih sej brežiškega izvršnega sveta. V torek so imeli na dnevнем redu 22 točk dnevnega reda. Pri točki "Prošnje" je bilo poleg tega še kar 7 podtočk, bolje rečeno priložnostnih prošenj za finančno pomoč, ki so postale že pravilo. Seje se zaradi pomanjkanja časa nismo udeležili. Proti koncu redakcije nam je bilo žal za to. Kesanje izvira predvsem iz zapozne informacije. Zvedeli smo namreč, da je na zadnji seji izvršnega sveta beseda tekla tudi o avtorici teh stavkov. Ciril Kolešnik, predsednik izvršnega sveta Brežice, je namreč izjavil, da je "zanjo tako bolje, da je ni. Če bi že prisla, bi jo itak ven nagnali, če pa ne bi hotela oditi, bi se pa mi preselili v drugo sobo". V uredništvu se že veselimo naslednje seje, ki je res ne bomo smeli zamuditi. Javna beseda je šiba božja, a da bi lahko premaknila vso zasedbo izvršnega sveta s tajnimi gradivi vred, si nismo mislili.

ORKESTER PRO ARTE NASTOPI V BREŽICAH

BREŽICE - Slavnostna dvorana brežiškega gradu in Posavski muzej bosta to nedeljo ob 19. uri gostila slovenski komorni orkester Pro arte s priznano mlado dirigentko Nado Matoševič. Komaj 21-letna "kraljica koncertnega odra" je že dirigirala mnogim znanim domaćim in tujim orkestrom. Orkester Pro arte so leta 1991 ustavili diplomični in študentje Akademije za glasbo v Ljubljani, njegov mentor pa je prof. Anton Nanut.

POSAVSKI DIABETIKI NA 2. SREČANJU

ČATEŽ OB SAVI - Društvo za boj proti sladkorni bolezni Posavje bo to soboto pripravilo že 2. dan diabetikov Posavje. V Zdraviliškem domu Term Čatež bo pravzaprav potekalo strokovno in nato še družabno srečanje sladkornih bolnikov regije in zdravstvenih delavcev dispancerja in posvetovalnic v Posavju. Srečanje se bo začelo ob 9.30, nakar se bo zvrstila celo vrsta predavanj strokovnjakov,

CENTER ZA SADJARSTVO - Artički center bo primeren za sadarske šole v naravi, za izvajanje naravoslovnih dni, za usposabljanje študentov biotehniške in pedagoške fakultete, vzpodbujal bo koristno proizvodno delo, vzbujal za delo ter oblikoval odnos do narave in do zdrave prehrane. Ministrstvo za školstvo jim k projektu ni uspelo pritegniti, zato pa so se odzvali: ministrstvo za kmetijstvo, biotehniška fakulteta, občina, svetovalna služba, kmetijska podjetja ter zasebni sadjarji. V petek je ravnatelj šole Miha Haler pokazal nasad tudi ministru za kmetijstvo dr. Jožetu Ostrtu. (Foto: B. D.-G.)

Pesem Posavja iz najbolj uglašenih grl

Najboljši zbori so tokrat peli v Kostanjevici

KOSTANJEVICA - V soboto zvečer je posavska pesem zadržela v kostanjeviški samostanski cerkvi. Na letošnji regijski reviji pevskih zborov, ki jo je pripravila Posavska pevska zveza, so se predstavili le najboljši iz množice zborov v brežiški, krški in sevnški občini.

Na Pesmi Posavja 94 je zapeljalo 7 mešanih, trije moški in en ženski pevski zbor. Največ zborov je zastopalo brežiško občino, kjer je zborovsko petje tudi najbolj priljubljeno in razširjeno. Tako so iz te občine nastopili: moški zbor iz Kapel in Cerkelj, ženski iz Brežice ter mešani zbori KUD Brežice, KUD Oton Župančič iz Artič in mladi zbor Viva iz Brežice, za katerega so na občinski reviji dejali, da je od lanskega leta najbolj napredoval. Kako tudi ne bi, ko ga sestavljajo mladi pevci in ga vodi mlada pevovodkinja prof. Simona Rožman.

Krško občino sta zastopala mešani zbor "Viktor Parma" iz Krškega in moški zbor iz Brestanice, medtem ko so iz sevnške občine na revijo prišli trije mešani zbori: Liscia in Jurtranja iz Sevnice ter zbor KD Primož Trubar iz Loke. Revijo je strokovno ocenjeval Edo Goršič iz Celja, ki je nekaj besed o reviji povedal že na sobotnem sestanku z zborovodji, kaj več pa bo napisal v pisni očitki.

Za kuliso Kalimerčkovega živžava

Kako je bilo 28. maja na turistični kmetiji Hervol

BREŽICE - V soboto, 28. maja, je bil na turistični kmetiji Hervol v Bokšku pri Brežicah Kalimerčkov živžav v obsegu, kakršnega v Posavju še ni bilo.

V bogatem programu so nastopali: Hajdi, Čudežna polja, Miki Sarac, Aleksander Jež, Lopatič family band, Dunja Močnik, mlada pevca Eva Filej in Aljaž Fischer ter plesalci iz Plesne studije Krško. Rdeča nit programa je bila maskota (lutka) Kalimer, malii črni piščanček, ki je sam program povezoval in plesal skupaj z otroki, kalimerčki, kot jih je poimenoval, oživel pa je s pomočjo že uveljavljene pevke Mojce Pavlič, ki pa sedaj dela in ustvarja predvsem za otroke v otroški ustvarjalnici Calimero iz Novega mesta, na sami prireditvi pa je zapela in predstavila njen najnovješes pesmi za otroke.

Prav Calimero (podjetje oz. otroška ustvarjalnica) je tisti skrivnostnejši, ki je skupaj z Radijem Posavje to veliko prireditve za otroke organiziral in uspešno izvedel, saj jo je obiskalo od 2.500 do 3.000 Kalimerčkov in staršev.

Poleg programa so kalimerčki lahko ustvarjali v likovnem kotičku, si ogledali otroško modno revijo, se vozili z mini vlakcem. Skratka, organizatorji so poskrbili za mega kalimerčko vzdružje, ki je bilo v Posavju še kako potreben, saj imajo otroci le malokdaj priložnost na zabaven in prijeten način sprostiti svojo mlado energijo, ki je nikoli ne zmanjka.

Ker brez pomoči pokroviteljev prireditve ne bi bilo moč izvesti, se organizatorji še enkrat lepo zahvaljujejo vsem pokroviteljem, še posebno pa glavnemu pokrovitelju Novotehni, ki se je odzval na Kalimerčko kritikato: "Ker sem še majhen, me nihče ne razume...". Podprtli so prireditve za otroke, ki zagotovo ni zadnja, saj Jani Lipičnik in Mojca Pavlič-Lipičnik iz podjetja Calimero pravita, da je to še zacetek. Idejno že pripravljata še zanimivejše živžave in Kalimerčke žure. Avgusta bo izšla tudi kaseta za otroke "Moje in Calimero", tako da otrokom na Dolenjskem in v Posavju ne bo dolgač.

ŠOLSKA KRONIKA

BREŽICE - Mladi novinarji Gimnazije Brežice so letosnjemu šolskemu letu na rob izdali glasilo Šolska kronika, ki je, kakor sta zapisala člana odpora krožka Damjana Krošelj in Matjaža Hribernik, podoba njihovega dela in odsev utripa na šoli.

POSAVJE JE PELO - Moški pevski zbor iz Brestanice, ki ga vodi Janko Avsenak, bo v naslednjem letu praznoval 50-letnico delovanja. (Foto: B. D.-G.)

Prilagojeni programi še bavbav

Mnogi starši se težko sprizaznijo, da ima njihov otrok drugačne potrebe - Bolje zadovoljen v prilagojenem programu kot neuspešen v redni šoli - Težave z zaposlitvijo

BREŽICE - Ljudje še vedno z mešanimi občutki in z nelagodjem govorijo o šolah in oddelkih s prilagojenim programom. Na OŠ Brežice imajo štiri kombinirane oddelke s prilagojenim programom, ki jih trenutno obiskuje 29 učencev. Učijo se v štirih učilnicah ter v specializirani tehnični delavnici in učilnici za gospodinjstvo. Učenci prihajajo iz različnih krajev brežiške občine ter se v šoli vključujejo v različne dejavnosti, včasih, po svojih zmožnostih tudi v dejavnosti.

Starši se težko sprizaznijo, da ima njihov otrok drugačne potrebe, pri tem jih mnogokrat ovira tudi okolje. Večina učencev poskuša prvi razred v rednem programu, da se vendar vši skupaj prepričajo, če bo šlo. "Prav je, da se starši bojujejo in upirajo, a le do določene mere, da otroku ne škodijo. Učenci, ki ostajajo v redni osnovni šoli, čeprav je ne zmorejo, imajo pokvarjeno mladost. Tam je obvezen program, ki ga je treba predelati, zato so ti otroci prisiljeni delati kot odrasli, žal pa rezultativ na koncu ni," pravi pomočnica ravnateljice Marinka Lubšina Novak.

Pogosto v 5. ali 6. razredu potem obupajo starši, ker otrok šole več ne zmore, pri čemer so za neuspeh lahko različni vzroki. Dogaja se, da takrat sami prihajajo po pomoč na šole s prilagojenim programom in prosijo za vpis. "Poznam primer dekleice, ki je osamljena in brez izraza na obrazu postajala po hodniku redne šole, potem pa je prišla med vrstnike v prilagojeni program in šolo končala povsem drugačna, z veseljem. Ni cilj te otroke narediti enake drugim, ampak jim dati tisto, kar potrebujejo. Zaradi tega sem prepričana, da se v prilagojeni programu še vedno vpše premalo otrok oziroma, da je na redne šole vpisanih še preveč otroki, ki bi jim lažje

posebnih programih urijo tudi v ročnih spremnostih, kot sta gospodinjstvo in tehnična, ter dozorevajo za samostojno življenje.

Usoda otrok, ki končajo šolanje v prilagojenih programih osnovnih in srednjih šol, ni bila nikoli rožnata, v časih neusmiljene tržne ekonomije pa je še manj. Čeprav so pridavalci in

• Na brežiški šoli poskrbijo tudi za stike s starši otrok in za pogovore z defektologinjo ali delavko šolske svetovalne službe. "Da je naše delo vredno truda, se delavci šole morda zavemo šele tedaj, ko se bivši učenci vrnejo v šolo, da bi pokazali lep izkaz srednješolskega skrajšanega programa, ko pripeljejo predstaviti zakonskega partnerja ali ko pridejo po pomoč ob osebnih stiskih," pravijo na OŠ Brežice.

dosegajo lepe rezultate na določenih delih, težko pridejo do redne zaposlitve.

B. DUŠIČ-GORNICK

SEMINAR ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETEM

BREŽICE, DOLENJSKE TOPLICE - Društvo za pomoč duševno prizadetim občinam Brežice organizira jutri, v soboto in nedeljo v zdravilišču Dolenske Toplice vikend seminar za družine z otroki, ki imajo motnje ali zaostanek v duševnem razvoju. Seminar sta pripravili specjalna pedagoginja brežiških vrtec in vodja oddelkov s prilagojenim programom na OŠ Brežice, Stevilne dejavnosti na seminarju bo usklajevala dr. Zdenka Zalokar-Divjak. Starši bodo sodelovali na predavanjih in pogovorih o življenu s prizadetim otrokom ter spoznavali delo s takimi otroki v šolah.

RAZSTAVA POSAVSKIH OSNOVNOŠOLCEV

LJUBLJANA - Danes ob 19. uri bo v prostorih Zavoda RS za šolstvo in šport otvoritev razstave likovnih del učencev OŠ iz Posavje. Na razstavi se predstavljajo mladi likovniki iz OŠ Brežice, OŠ Leskovec pri Krškem, OŠ Mirna, OŠ Krmelj, OŠ Milana Majnc iz Šentjanža in OŠ Jurija Dalmatinca iz Krškega.

JUTRI NASTOP KRALJIČNIH PIHALCEV

LJUBLJANA - Jutri, 10. junija, bo v atriju Narodnega muzeja v Ljubljani ob 19.30 koncert pihalnih godbe 1. polka kraljičnih dragoncev iz Velike Britanije. Gre za odličen ansambel glasbenikov pihalcev, ki spremljajo svoj polk in nastopajo na mnogih mednarodnih festivalih, njegova tradicija pa sega v leto 1685, to je v čas angleškega kralja Jurija I.

LJUBLJANČANI NISO NEVOŠČLJIVI ŠENTRUPERČANOM - V graščini na Veseli gori je dr. Mirko Juteršek v petek čestital likovnemu samorastniku Andreju Slaku iz Zaloge (na posnetku desni), potem ko je spregovoril o njegovih življenjskih in umetniških potih. Prah je bil sprva zelo nebogjen, ko je posnemal hlebinsko naivo. Hlebinsko slikarstvo je dovršeno dojel in se je potem obrnil k svojim koreninam (rojen je bil v hiši pod vrhom Vesele gore). Prah se je po 10 letih slikanja v letu 1984 prvič predstavil v Trebnjem, in kot pravi, se je tedaj zaobjabil svojemu "velemestu" iz otroških let, da bo imel prvo razstavo prav v Trebnjem. Naključje je hotelo, da je pred enim mesecem privrakat samostojno razstavljal na Dolskem. V kulturnem sporednu na Veseli gori je sodeloval trebanjski oktet Lipa, Peter Kurent je spregovoril o prireditvah ob 950-letnici Šentperterja, župnik Janez Vidic pa o kulturni dediščini. Ljubljanski župan Jože Strgar je dejal: "Mi praznimo 850-letnico in vam nismo nevoščljivi. V starosti so namreč tudi težave!" (Foto: P. Perc)

Knjiga o naših koreninah

9. knjiga v Seidlovi zbirki pri Dolenjski založbi je Miloša Jakopca Časnikarstvo na Dolenjskem 1848-1941

LJUBLJANA - Sredi prejšnjega tedna je bila v Delovi hiši predstavitev knjige, ki področno pokriva resa samo Dolenjsko pa kočevski in posavski konec, a je vseeno velik prispevek k razkrivanju zgodovinskega ozadja slovenskega časnikarstva na sploš. Gre za delo Miloša Jakopca Časnikarstvo na Dolenjskem 1848-1941, ki je, po mnenju recenzente dr. Smilje Amon, edinstvena v slovenski strokovni literaturi o novinarstvu, in sicer po obilici podatkov o značilnostih dokajnjega dela slovenskega časnikarstva.

M. Jakopec, upokojeni novinar Dolenjskega lista, je gradivo sprva zbiral le za krajske shematske prikaz časnikarske dejavnosti na Dolenjskem, zlagoma pa se mu je nabralo tvarine za 219 strani obsežno knjigo o razneterih posebnostih devetnajst časnikov: od *Sloveniens Blatt* iz časa pomladni narodov 1848, leta do *Dolenjskih novic, Resnih glasov, Dolenca, Belokranjca, Sedanjosti, Repub-*

PRISRČNO NAGRAJENA "RAGLJA"

OTOČEC - Prizadevanja ho-

tela Grad Otočec in agencije Sivka iz Ljubljane, ki skrbi za kulturo, izobraževanje in rekreacijo, da bi obogatili turistično ponudbo v gradu, začenjajo dajati prve sadove. Tako je 3. junija zvečer nastopila v grajski dvorani gledališka igralka Meta Vranič v tragikomediji Raglja ter požela pristrske aplavze hvaljnih obiskovalcev. Priključen igralnik nastop v "igrz zeno osebo" je v hipu prestavil gledalce v sredino dogajanja. Bili so zadovoljni z igralkino umetnostjo. Taki so bili v zadnjih tednih tudi nekateri, sicer žal se slab obiskani večeri opernih arij, nastopi znanih literatov in drugih umetnikov. Marsikdo za "večere na Otočcu" morda še ne ve; odveč je strah pred vstopom (saj je ni), udeležba na takem kulturnem srečanju pa tudi ne terja kakih gostinskih naročil (čeprav so vsem seveda na voljo). Skratka: običej ob priložnosti zvečer grad Otočec in uživajte zdaj tudi v njegovem kulturnem ponudbi in stikih z znanimi umetniki!

Tg.
D. R.

Pestro metliško kulturno poletje

Poleti se bo na dvorišču metliškega gradu zvrstilo 12 prireditve pod skupnim naslovom "Pridi zvečer na grad" - Nastopajoči tudi iz tujine - Dober odziv med sponzorji

METLIKA - Vsi v Beli krajini, ki si bodo poleti zaželeli kulture, zagotovo ne bodo prikrajšani. Odbor za prireditve v tukajšnji Ljudski knjižnici je namreč pripravil pester program metliškega kulturnega poleta pod naslovom "Pridi zvečer na grad". Od začetka septembra se bo na grajskem dvorišču zvrstilo 12 prireditve. V tem času bosta v Ganglovem razstavišču v gradu tudi dve likovni razstavi v okviru "kulturnega dogodka M", ki ga pripravlja kipar Martin Skoliber.

Vse prireditve se bodo pričele ob 21. ali 22. uri, že od 20. ure pa bo na grajskem dvorišču glasba. Moč bo tudi kaj popiti, tako da se bo kulturni večer lahko pričel z družabnim srečanjem. Slavnostna otvoritev poletnih prireditv bo v soboto 2. julija, ko se bo s koncertom predstavila metliška mestna godba. 5. julija bo nastopil 25-članski pevski zbor "Jadranski" iz ameriškega Clevelandja, 9. julija pa med mladimi popularni pevec Roberto Magnifico s svojo skupino. 16. julija bodo večer s plesnimi točkami, modno revijo in igro pripravile

učenke Tekstilne šole Metlika. Teden pozneje bodo nastopili belokranjski pevski zbori, ki so imeli dolga leta svoja srečanja v Gribljah, pred leti pa so

● Da pa jim je uspelo pripraviti tako pester program, so morali zbrati precej denarja. Kot je povedala ravnateljica Ljudske knjižnice Anica Kopinič, so sponzorji radi priskočili na pomoč. Prireditve bodo gmotno podprtli konfekcija "Julija" Ane Strucelj, kamnoštevno Naklo pri Kranju Borisa Udovča, diskoteka Ghetto Sreča Kočevjara, pivovarna Union, krovno podjetje in hčere Petra Metlika, podjetje "Saščita" Petra Kostelca, podjetje Art Tatjane Adlešič, podjetje Partner Slava Prevalška, Market Branke Humljana, Komet Metlika, zavarovalnica Tilia, cvetličarna Julija Brinca, Vinska klet Metlika, tiskarna Kapušin in skupščina občine Metlika. Na vsaki prireditvi bodo izžrebali vsaj tri vstopnice, srečneže pa bodo s praktičnimi darili nagradila podjetja in trgovine Klemen, Barbi, Krokar, Breza, Teksaš, Mercator, Kolpa, Shop, Beti, Komet in Anka Rus.

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

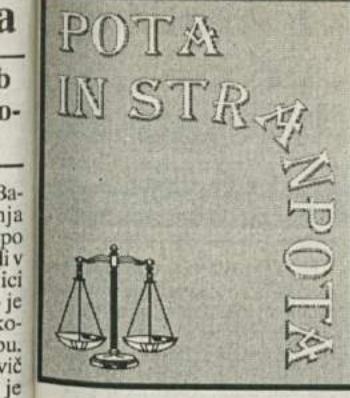
drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za gledališče. Za slovo od folklornih prireditv se bodo 3. septembra z novim programom predstavili še tamburin domača folklorne skupine "Ivan Navratil".

M. BEZEK-JAKŠE

drugimi tudi v Metliki, kjer naj bi bili predvidoma 15., 16. in 17. avgusta keltski in ciganski večer ter več sosedov, nastopile pa bodo skupine iz Iriske, Francije, Madžarske, Italije in Slovenije. 20. avgusta načrtuje pripravljalni odbor nastop folklorne skupine iz Francije, teden pozneje pa koncert All Capone Strajh tria. Gre za godalni trio, avtor in producent projekta pa je Gregor Strniša, eden najvidnejših in najduhovitejših skladateljev glasbe za

dežurni poročajo

V HIŠO PO DENAR - 31. maja je neznanec na Selih pri Ajdovcu prišel v stanovanjsko hišo in iz ženske torbice ukradel denarnico s 7.000 tolarji. Neznanec je v hišo prišel skozi okno in si pri tem pomagal z lestvami. Policisti storilca še isčejo.

UKRADEL ČOLN - V času od 31. maja do 1. junija je neznan storilec tadel čoln, ki ga je imel lastnik L. Z. iz Dolenjega Gradišča privezanega za drevlo na reki Krki v Stranjah. S tem je lastnika oškodoval za 28 tisočakov škode.

UKRADEL DENARNICO Z DOKUMENTI - 1. junija je nekdo v Šmarjeti iz osebnega avtomobila ukradel denarnico z denarjem in dokumenti ter s tem oškodoval lastnico J. J. iz Brezovice pri Šmarjeti za 9.000 tolarjev.

OB DOKUMENTE IN NEKAJ DENARJA - 1. junija zvečer je nepridržavljiv pred motelom v ulici pod gradom v Trebnjem vломil v osebni avto in ukradel tri potne liste, dve vozniki dovoljeni, moško turbico, čeke, prometno dovoljenje, žensko turbico ter nekaj denarja. L. P. in A. P. iz Trebnjega je s tem oškodoval za okoli 20 tisočakov. Policisti storilca še isčejo.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 1. do 2. junija je neznanec v skupnih garažah v Seidlovi ulici v Novem mestu iz osebnega avtomobila K. T. ukradel avtoradio in s tem lastnico oškodoval za okrog 20 tisočakov.

LE PREMETAL STVARI - 3. junija po popoldne je neznan storilec v Trdinovi ulici v Novem mestu vломil v osebni avto, premetal stvari, vendar ni odnesel ničesar, z vodom pa je povzročil lastnici M. J. iz Mokronoga za okoli 5 tisočakov škode.

VLOMIL V AVTO - 3. junija je neznanec vломil v osebni avto, ki ga je imel D. K. iz Globokega parkiranga ob cesti blizu Dobrave, in mu ukradel denarnico z denarjem in dokumenti. Storilec je lastnika oškodoval za več kot 20 tisočakov.

UKRADEL DOKUMENTE IN ŽEPNI KALKULATOR - 3. junija nekaj po 16. uri je neznanec v Germovi ulici v Novem mestu vломil v osebni avto ter ukradel dokumente in žepni kalkulator. Storilec je s tem oškodoval L. S. iz Mirne Peči za okrog 15 tisočakov.

OKRADEL AVTOMOBIL PRED ZIDANICO - V času od 4. do 5. junija je neznan storilec v Stari gori pred zidanico iz osebnega avtomobila ukradel žensko turbico, kateri je imela A. N. iz Rumanije vasi denarnico, devize, dokumente, dežnik, kozmetiko in rokovanik. S tem jo je oškodoval za okrog 30 tisočakov.

TUJCA STA SE SKRIVALA POD SEDEŽEM

DOBOVA - 4. junija nekaj po polnoči so policisti na mejnem prehodu Doboova v kupeju pod sedeži odkrili dva romunska državljanina, in sicer Cristinel U. in Mihaela T. Romuna sta na ta način prestopila mejo med Madžarsko in Hrvaško, nameravala pa sta oditi v Italijo.

SILOVITO TRČENJE JE AVTO PRELOMILO - 5. junija ob 2.15 se je 28-letni Janez Blažič iz Žalovič peljal z osebnim avtomobilom od Šmarjeških Toplic proti Kronovemu. Ko je pri goštišču Domen v Družinski vasi pripeljal v ostri in nepregledni ovinek, ga je zaradi neprimerne hitrosti, ker je bila cesta mokra, začelo zanašati in ga obrnilo, nato pa je trčil še v ograjno mostu. Trčenje je bilo tako močno, da se je avto prelomil na dva dela. Voznik se je v nezgodni hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je nastalo za okrog 250.000 tolarjev škode.

TRČIL V DREVO - 5. junija ob 0.50 se je 21-letni Jože Konda iz Bušnje vasi peljal z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Metliku. Ko je pripeljal do Dolenje Lokvice, je zaradi neprimerne hitrosti glede na razmere na ces-

Kakšna bo usoda "Cigobara" v Žabjaku?

Trgovinico v Žabjaku je Roman Tasič čez čas preuredil v bife, ki ga je lani še razširil. - Ker nima ustreznih dovoljenj, so mu lokal najprej zapečatili, grozijo pa mu tudi z rušenjem. - Roman trdi, da so mu obljubljali papirje

ZABJAK, NOVO MESTO - Žabjaški "Cigobar" je pred kratkim naletel na veliko medijsko pozornost, potem ko ga je 6. maja tržna inšpekcijska zaprla in zapečatila. Prostorni in prijetno urejeni lokal na koncu novega Žabjaškega naselja ne sme obravljati, ker je zgrajen na črno, pa tudi zato, ker njegov lastnik Roman Tasič nima dovoljenja za opravljanje gostinske dejavnosti, pravijo na novomeških inšpekcijskih službah. Roman pa se pri tem počuti speljanega na led, saj pravi, da so mu na občini ves čas obljubljali papirje, sedaj pa mu jih nočejo izdati.

Roman Tasič, ki je doma iz Birčne vasi, je nekaj časa razmisljal, da bi v Novem mestu odprl kiosk. Na občini so mu tedaj svetovali, kot pravi, naj raje odpre trgovino z mešanim blagom v Žabjaku, in mu obljubili, da bodo zgradili večjo hišo, kjer bodo prostori tudi za trgovino in podobne dejavnosti. Tako so mu prodali star kontejner, ki ga je moral povsem obnoviti, kupil je še Strešnikovo garažo za skladisčenje blaga in pred dnevoma letoma začel s trgovino. "Ker je bila trgovina namenjena izključno Romom, ki pa so v glavnem brez denarja, sem moral delati zgolj za pokrivanje izgube in zamudne obresti," razlagata Tasič in dodaja, da so ga celo s socialnimi delavci na listkah naprošali, naj Romom da blago vnaprej, plačajo pa bo dobil ob izplačilu podpore. Tako je trgovina, za katero je imel obrtno dovoljenje, zaprl in prostore preurediri v bife.

V bifeju je bil obisk iz dneva in dan večji, saj so v vanj poleg Romov zahajali tudi drugi gostje. "Ker je bil to majhen prostor, sem se odločil, da ga povečam. Pri tem nisem dobil nobene pomoči od občine, pomagali pa so mi zasebniki, s katerimi sem se dogovoril za plačilo v treh obrokih. Nekaterim sem dolg že vrnil, potrudil pa se bom, da bom vrnil tudi ostalim, kajti pred njimi želim imeti takšen obraz, kot so ga imeli oni pred manom," razlagata Tasič. Tako je lani dogradil obstoječi bife še z dodatnimi 80 m² površine, in ko je postavil temelje in meter visok zid, so ga obiskali inšpektoři. Dejal jim je, da so papirji za lokacijsko dovoljenje v delu. Začele so prihajati kazni, on pa je hodil s prošnjami tako za lokacijsko dovoljenje kot za odkup zemljišča na občino, kjer so mu obljubljali, da se bo zadeva uredila. 7. aprila je novomeški svet Tasičevu prošnjo za izdajo lokacijske odločbe zavrnil z obrazložitvijo, da ni lastnik zemljišča in da vloga ni v skladu z veljavnim

PRI PREHITEVANJU ZADEL V TRAKTOR

PRILIPE - 31. maja zvečer se je 25-letni Josip Ivanšek s Čateža ob Savi peljal z osebnim avtomobilom po regionalni cesti in v Prilipah dohitel traktor, ki ga je vozil 63-letni Viljem Baškovič iz Prilip, na traktoru je bil še 51-letni Viljem Juratovec, prav tako iz Prilipe. Ivanšek je začel traktor prehititevati, ko mu je iz nasprotni smeri pripeljal osebni avtomobil, zato se je umikal nazaj na svoj voznji pas, pri tem pa je zadel traktor, ki ga je odobil v obcestni jarek. Pri trčenju se je sopotnik na traktoru hudo poškodoval, voznik traktora pa lažje. Na traktoru in avtomobilu je za več kot 300 tisočakov škode.

ROMAN IN MAJDA TASIČ V SVOJEM LOKALU V ŽABJAKU - "Tako, kot so meni obljubljali na občini, sem tudi jaz obljubljal inšpektořem," pravi Tasič.

OTROK JE PRITEKEL NA CESTO

KRŠKO - 6. junija ob 13.25 se je 29-letni Igor Kok s Strmice v laški občini peljal s tovornjakom iz smeri Drnovega proti Krškemu. Ko je pripeljal do semaforiziranega križišča na Cesti krških žrtv, je na semaforu gorela zelenja luč, zato je zapeljal v križišče. Ko je bil že izven križišča, je z njegove leve strani s pločnika pritekel 10-letni T. L. Klub temu da Kok takoj začel močno zavirati, mu trčenja ni uspel preprečiti. Otrok se je v nezgodni hudo poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico. Ker nekateri okoliščini prometne nesreče niso znane, policisti naprošajo vse očevidece, da se zglobovalo na najbližji policijski postaji ali pa poklicajo na telefonko številko 92.

VOZNIK LAŽJE, AVTO TEŽJE POŠKODOVAN - M. V. iz Kočevja je 5. junija vozil avto iz Ribnice proti domu. Zaradi neprimerne hitrosti je na Jasinci zapeljal na nasip, avto se je prevrnil na streho in zdrsnil nazaj na cesto. Voznik je bil lažje poškodovan, na avtu pa je za 400.000 tolarjev škode.

KJE JE MLADOLETNICA - Neznan kam je odsila mladoletna sestra T. G., je 5. junija popoldne sporočila G. M. iz Želj pri Kočevju. Mladoletnica se še ni vrnila. Domnevajo, da je odšla na Hrvaško.

UGRIZNIL GA JE - N. M. je iskal zdravniško pomoč v zdravstvenem domu v Kočevju, ker ga je v neki gostilni v KS Kostel G. M. ugriznil. Policisti, ki so zadevo raziskovali, so ugotovili, da ga je G. M. najprej nekajkrat udaril, nato pa še dvakrat ugriznil.

DAN ODPRTIH VRAT NA POLICIJSKI POSTAJI V ČRNOMLJU

NOVO MESTO - Uprava za notranje zadeve Novo mesto bo v sredo, 15. junija, organizirala od 11. do 17. ure na policijski postaji v Črnomlju dan odprtih vrat. Občani, ki jih zanima, kako delajo policisti, si bodo lahko ob bližu ogledali vse policijske skrivnosti. Z željo, da bi ljudem približali policijsko delo, vabijo na dan odprtih vrat vse občane.

zazidalnim načrtom za to območje. V začetku maja so mu inšpektoři lokal zapečatili, vendar ga je odprl, kajti od nečesa mora živeti, kot pravi, zaradi tega pa mu je zelo padel promet. Če mislijo Rome kdaj civilizirati, jih na ta način prav gotovo ne bodo. Mislim, da bi bilo potrebno nekaj ljudi iz občine zamenjati, ker v življenju niso nicesar izkusili in zato tudi ne znajo

življenjsko gledati na probleme," pravi Tasič.

Na tržni inšpekcijski v Novem mestu so kar nekajkrat s pregledi ugotovili, da Tasič opravlja gostinsko dejavnost, čeprav za to ni imel dovoljenja. Pravijo, da so se tudi Romi hodili pritoževati nad hrupom, ki prihaja iz lokalov. Ker denarne kazni niso zaledle, so mu 6. maja lokal zapečatili in ga opozorili, da bo v primeru, če bo lokal odprl, s tem storil kaznivo dejanje. Podobne probleme s "cigobari" imajo tudi na Ruperčvrhu, v Šmihelu in na Pogancih, kjer so prav tako vsi lokalni zgrajeni brez načrtov in obravljajo na črno. Urbanistična inšpekcijska jezdila je Tasiča zahtevala odstranitev objekta še v začetnih fazah gradnje, kasneje, 10. novembra lani, je napisala tudi odločbo o izvršbi, vendar do nje ni prišlo, ker občina ni založila denarja za rušenje.

Sekretar sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora pri novomeški občini Jože Preskar pravi, da je za vso zadevo izvedel, ko je "Cigo-

• Na sekretariatu za družbeni razvoj, kjer so mu izdali obrtno dovoljenje za trgovino, pravijo, da so mu obrt dodelili na priporočilo sekretariata za družbene dejavnosti. Sekretariat za družbene dejavnosti je res dal priporočilo, da se mu da to dovoľuje, ker so želeli, da bi bil s tem Romom na nek način tudi zaled za samozaposlovanje. Ko je Tasič začel trgovino spreminjati v bife, so ga opozarjali, naj si prej uredi potrebu na dovoljenja in poravnava določenih obveznosti, ki jih je imel še iz časa obravljanja trgovine. Tasič se kljub temu lotil zidanja, in ker so za to vedeli ostali Romi, so se kot gobe po dežju začeli pojavljati "cigobari" tudi druge v občini.

bar" že obravalo, potem se je pojavila vloga za legalizacijo trgovine in odkup zemljišča. "Če bi se Tasič s prošnjo javil lani, ko je bil rok za prijavo črnih gradenj, bi bila zadeva drugačna, ker pa je lokal zgradil in šele potem začel iskat papirje, so mu vlogo za legalizacijo in odkup zavrnili," je razložil Preskar.

J. DORNÍČ

VINJEN VOZNIK GROZIL POLICISTOM

DOBDOVA - 5. junija ob 15.55 se je s Hrvaške na mejni prehod Dobova pripeljal 40-letni hrvaški državljan Krešimir P. Ko so policisti ugotovili, da kaže znake vinjenosti, so odredili preizkus alkoholiziranosti, na kar voznik ni pristal in je začel žaliti policista. Neglede na to se je odpeljal naprej, kjer ga je po 50 m ustavila mejna kontrola. Tam je ponovno žalil policiste in celo proti enemu izmed njih zahnil z roko. Ker se Krešimir nikakor ni umiril, so ga moralni policisti vklentili v lise. Sledil bo zagovor pred sodnikom za prekrške.

Priprave policistov na terorizem

Vaja s podtaknjeno eksplozijo v Gotenici

GOTENICA - Čeprav sodi Slovenija v dokaj mirno območje in tako rekoč ne pozna terorističnih dejanj, se v kriminalističnih službah zagnano in strokovno pripravljajo na morebiten "spopad" s teroristi. Ker tovrsnih izkušenj nimamo, so se odločili, da v program štirimesečnega usposabljanja mladih kriminalistov vključijo tudi praktično vajo s podtaknjeno eksplozijo v avtomobilu.

"Eksplozija" se je dogodila minuli teden na vadbišču slovenske policije v Gotenici, ko je kilogram plastičnega eksploziva razstrelil warburga. Od tod naprej je čakalo kriminaliste težko in negotovo delo - ugotavljanje sledov, ki bi jih pripeljali do povzročitelja. Najprej so kraj zavarovali s posebnim trakom in si ogledali prioritete razdejanja. Ogleđi kraja dogodka trajata včasih tudi nekaj dni, kajti vsaka napaka je lahko usodna. Na terenu morajo zbrati vse dokaze in ugotoviti, za kakšno vrsto eksploziva gre.

"Kriminalistična služba je specialna po svojih nalogah, saj se v glavnem ukvarja z raziskovanjem. Sole, ki bi "izdelovale" kriminaliste, ni nikjer na svetu. Leta 1985 smo temeljito pre-

SLOVENSKI POLICISTI SO SE POMERILI V MNOGOBOJO - Novomeška uprava za notranje zadeve je v četrtek, 2. juniju, v Novem mestu in v Dolenjskih Toplicah organizirala II. prvenstvo delavcev organov za notranje zadeve RS v policijskem mnogoboru. Tekmovalce sta pred začetkom prvenstva med drugim pozdravila tudi državni sekretar Borut Likar in novomeški župan Franci Končič. Tekmovanje se je udeležilo 16 ekip s po tremi tekmovalci iz cele Slovenije. Med ekipami so bili najboljši: specialna enota MNZ RS, UIV Kranj in UNZ Murska Sobota, na šesto mesto se je uvrstila ekipa UNZ Krško, novomeška pa je na žalost izpadla. Med posamezniki so bili v mnogoboru (tek, met bombe, plavane, streljanje s pištolo in kros) najboljši Darko Vihačev iz zaščitne policijske enote, drugi najuspešnejši je bil Mitja Vehovec in tretji Franc Rožman, oba iz specialne enote MNZ. Najuspešnejši Novomeščan je bil Peter Županc, na 10. mestu.

"Podikanje bomb" ni potegavščina!

V Slovenia tako rekoč ne poznamo terorističnega delovanja skupin, ki jih značilno za mnoge države sveta. Svede pa moramo biti kljub temu na morebitno tovratno akcijo pripravljeni. Pred kratkim so mladi kriminalisti, ki se usposabljajo za to delo, v Gotenici tudi praktično poskušali raziskati eksplozijo v tokrat za šolske potrebe podtaknjeno avtomobilu. Sicer pa jim delo ne bo manjkoval.

Prav to nam kažeta dogodka iz prejšnjega teden, ko so na bršljski in srednji šoli tehniške in zdravstvene usmeritve Štefan David je dejal, da je bil prejšnji torek njihov zadnji dan pouka pred oddelkami in ocenjevalnimi konferencami ter izpit, vendar so ga izpeljali še naslednji dan, ker so v torek zjutraj dobili sporočilo, da je šoli podtaknjena bomba. Učenci so poslali domov. Vendar je bilo sporočilo (na srečo) lažno. Ker imajo na šoli 74 oddelkov in 2150 učencev, je na njihov varnost težje poskrbeti, zato so v jeseni uvedli za vse učence priponke in s tem preprečili nekontrolirano gibanje drugih mladoletnikov na

BRINEC IZGUBIL V 3. RUNDI

BANGKOK - Novomeški bokser Tomaž Brinec, ki je konec minulega tedna nastopil na tekmovanju za svetovni pokal v Bangkoku, je po vseh, ki smo jih lahko dobili, izgubil prvi dvoboj s predstavnikom Madžarske v 3. rundi s t.k.o. Več o njegovem nastopu bomo poročali v naslednji številki Dolenjskega lista, ko se bo naš reprezentant že vrnil v domovino.

V NEDELJO BALINANJE V FARI

FARA - Na baliniju pri banki v Portu bo v nedeljo balinarski turnir. Začetek bo ob 9. uri. Vabiljeni balinarski klub! Startnina je 500 tolarjev, kar je vračanana tudi malica. Najboljša ekipa bo dobila pokal, najboljši pa 3 medalje in praktične nagrade.

MNOŽIČNO V SHOW DANCEU

RIBNICA - V soboto je bilo v Ribnici plesno državno prvenstvo v show danceu in formacijah za pionirje in mladince, na katerem je nastopilo 560 tekmovalcev iz 17 slovenskih klubov. Domači plesalci plesne skupine DI, ki vadijo pod vodstvom Diane Drobnič, so osvojili tri pokale, najbolj pa so bili veliki zmage Tine Opeka, ki bo to nedeljo nastopila na evropskem prvenstvu v show danceu v Franciji.

Rokavčeva zadnja dirka

Trebanjec bo končal kariero v Cerkljah

TREBNJE - Branko Rokavec se je s svojim 80-kubičnim motorjem prvič postavil na štart na Grobniku davnega leta 1983, potem pa se je dobroj 10 let povsem posvetil motociklizmu, nastopil na mnogih domačih in mednarodnih dirkah. Na tekmovanjih za svetovno prvenstvo je nastopil osemkrat, leta 1987 pa je na Grobniku osvojil svojo najboljšo uvrstitev - 20. mesto. Leto kasneje je bil na dirki za evropsko prvenstvo v Belgiji 13., štirikrat je bil slovenski prvak, leta 1990 pa je bil drugi v Jugoslaviji. Ker so skoraj povsod po svetu opustili razred do 80 cm, je zadnja leta tekmoval tudi s 600-kubičnim motorjem.

Da prihaja čas, ko se bo treba posloviti od hrupa dirkalnih motorjev, je spoznal že lani, vendar si je za konec tekmovalne kariere želel še enkrat nastopiti v razredu do 80 cm v Angliji, saj edino tam je množično tekmoval s takimi motorji. Žal mu delo ni dopuščalo, da bi se pripravil in odšel v Anglijo, zato si je za poslovnino dirko izbral prvo in obenem zadnje motoristično tekmovanje na nekdanjem letališču v Cerkljah, ki ga bodo to nedeljo pripravili domači.

Vendar se Branko klub odločiti o koncu tekmovalne kariere ne bo povsem odpovedal motorjem. 14. avgusta letos bo skupaj s kolegi iz AMD Trebnje, katerega član je bil vseh deset let tekmovalne kariere, pripravljen žal gorški supermotoslatalom na Mirmi, kjer je zmagal že desetkrat, že dobro uveljavljeno mirensko pridružitev pa želi organizirati tudi v prihodnje.

I. V.

Zmage Novomeščanov in rekord Brežičana

Izvrsten nastop novomeških in brežičkih atletov v finalu atletskega pokala Slovenije na štadionu pod Portovalom - Dobra organizacija Atletskega kluba Tilia - Vladimir Kevo dvakrat popravil državni rekord

NOVO MESTO - Na finalu atletskega pokala Slovenije, ki ga je v petek in soboto pripravil novomeški Atletski klub Tilia, so se zbrali vsi, ki v slovenski atletiki kaj pomenijo. Med moškimi je bil daleč najuspešnejši celjski Kladivar - Cetis in med ženskami ljubljanska IBL Olimpija, med posamezniki pa so bili zelo uspešni tudi novomeški in brežički atleti, ki so osvojili pet prvih mest.

Težko bi se odločili kateremu atletu bi podelili nagrado za najboljšega. Jurak dvodnevne tekmovalnosti je bil gotovo Celjan Miro Kocuvan, ki je zmagal v teku na 100 m, 400 m, 400 m z ovirami in veliko prispeval k zmagi celjske štafete 4 X 100 m. Nič manj uspešen ni bil Brežičan Vladimir Kevo,

žavnega rekorda in ga trikrat celo presegel, žal pa je ravno po najdaljšem metu, okoli 68 m, prestopal, misleč, da mu met ni uspel. Na koncu je obveljal dolžina 66,70 m iz pete serije. Klub temu ni zanj nič zamujenega, saj bo, glede na dvigajoče se forme, rekord znova izboljšal že na prvih naslednjih tekmovalnih, kjer lahko pričakujemo tudi mete okoli 70 m. Da je met kladiva brežička parada disciplina, sta z drugim oziroma tretjim mestom dokazala Branko Grubič (55 m) in Matjaž Podvinski (54,14 m), Novomeščana Gregor Rus in Darko Malnar pa sta zasedla četrto oziroma šesto mesto.

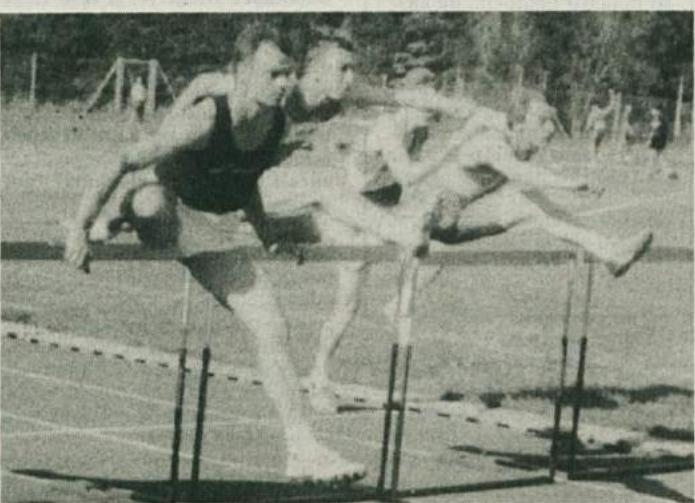
Vreme je tokrat precej ponagajalo prirediteljem in tekmovalcem. Huda vročina, ki je atleti letos še niso vajeni, in močan veter v prsi v petek ter dež in mokro tekmovališče v soboto, so bili razlogi, da so bili izidi spretnjev in skakalcev prej povprečni kot vrhunski. Prvega zmagovalca smo Dolenci dobili že kar v prvi končni odločitvi pri moških, v teku na 110 m z ovirami, kjer je Matjaž Zupančič vodil od štarta do cilja, zaradi vetrov pa je za svojim oseb-nim rekordom zaostal skoraj pol sekunde, tekel je namreč kar 15,21 sekunde. Treće mesto je z izidom 15,70 zasedel Brežičan Gregor Podvinski.

Zmage so se Novomeščani nadejali tudi v teku na 100 m, kjer naj bi se "uda-

Vladimir Kevo

ki je v soboto kljub mokremu krogu kot za šalo metal kladivo okoli novega dr-

PRVA ZMAGA NA OVIRAH - Prvo zmago v finalu atletskega pokala Slovenije je za domači klub priboril trener novomeških tekačev na kratke proge Matjaž Zupančič (na sliki prvi z leve). (Foto: I. Vidmar)

PO ULICAH ČRNOMLJA

ČRNOSELJ - Kolesarsko društvo Črnomelj bo v soboto, 11. junija, ob 11. uri v sklopu prireditve jurjevanja priznalo 7. kriterij po ulicah Črnomelja. Nastopali bodo dečki A in B za pokal Frutaber ter mlajši in starejši mladinci. Zaradi dirke bosta od 11. do 16. ure popolnoma zaprti Zadružna cesta in ulica Otona Župančiča ter delno zaprti Kolodvorska in Metliška ulica.

ZMAGA NOVAKOVE

POSTOJNA - Na srednješolskem atletskem pokalu Slovenije so bile novomeške gimnazijke četrte, brežičke srednješole pa šeste, med dijaki pa je bila novomeška STZŠ tretja. Med posamezniki se je izkazala Brežičanka Alenka Novak, ki je zmagala v suvanju krogle, Novomeščanka Tanja Klemencič je bila druga v teku na 400 m, Maja Vučkovič pa 3. v skoku v višino. Med dijaki je bil Novomeščan Aleš Tomič drugi v teku na 1.000 m, medtem ko sta tretje mesto osvojila Miha Durič v teku na 100 m in Gregor Rus v suvanju krogle.

S KEGLJAŠKIH STEZ

KRANJ - Na letošnjem državnem prvenstvu mešanih dvojic sta delnoški regija zastopala dva para trebnjanskega Mercatorja. Dvojica Lavrčič - Veber je podrla 801 kegelj, par Goleč - Okorn pa 751 keglej.

KOČEVJE - Na prijateljskem dvojboju med najboljšimi šestimi kegljaki z odprtrega prvenstva (TOP 6) in ekipo Kočevja sta obakrat zmagali ekipo TOP 6. Pri ženskah je bil izid srečanja 2373:2269, pri moških pa 5310:4915.

UNZ NOVO MESTO SEDMA V KARATEJU

POLZELA - Konec maja je bilo v Polzeli 1. prvenstvo organov za notranje zadeve v karateju, ki se ga je udeležilo 13 ekip in med njimi tudi moštvo UNZ Novo mesto, ki je osvojilo ekipo sedmo mesto. Med posamezniki je Zvone Breznikar s policijske postaje Trebnje v kategoriji do 80 kg osvojil prvo mesto, nastopili pa so Željko Savič s policijske postaje Črnomelj ter Erik Matzele in Marko Nikolič z mejne policijske postaje Metlika.

POŽUN NA SP TUDI Z RAKETOZ DOSEGANJE VIŠINE

LJUBLJANA - Na državnem prvenstvu raketnih modelarjev v kategoriji raketoplanov za člane in mladince preteklo soboto v Ljubljani je Sevnican Matjaž Požun v članski konkurenči dosegel 4. mesto, pri mladincih pa srebrno kolajno. V soboto se je član Astronavično raketnega kluba Vega Sevnica Požun izkazal tudi na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo mladincov v kategoriji za doseganje višine: uvrstil se je med prve tri, ki bodo Slovenijo zastopali v tej disciplini na SP na Poljskem. To bo za Požuna še tretja kategorija na tem SP v Lesznu, v kateri bo državni reprezentant. Sevnican Dejan Kolman, ki ga je na tokratnem DP hudo zdela alergija na travo, je končal pri mladincih v kategoriji raketoplanov na 5. mestu in lahko upa, da bo odpovedal na SP le še kot rezerva.

GUTMAN V FINALU IZGUBIL Z ITALIJANOM

LJUBLJANA - Tekmovalna sezona 1993/94 v squashu se je končala. Prav na zadnjem tekmovalnem, mednarodnem mladinskem turnirju v Ljubljani, je najboljši novomeški squasher Klemen Gutman še enkrat zabilježil. Mladinski državni prvak in reprezentant ter tretji v Sloveniji med člani se je izvrstno upiral tujim vrstnikom in klonil še v zaključnem obračunu, ko ga je s 3:1 premagal Italijan Bianchetti. Mladinski državni prvak in reprezentant ter tretji v Sloveniji med člani se je izjemno talent in da se bo s tako voljo in zagnanostjo pri vabiči k tudi pri slovenski igralce uveljavil tudi v mednarodnem merilu. Veliko zaslug za uspehe Klemena Gutmana in celotno novomeško ekipo ima obrtna zadruga Hrast, ki je že od vsega začetka tudi glavni pokrovitelj novomeških squasherjev. Prejšnji teden so se v squash centru Legan na Mestnih nivajah pomerili še dečki do 14. leta. Zmagal je Borut Pečar nad Sandrom Windischem, tretji je bil Jaka Plut, četrti Luka Wachter in peti Luka Legan.

Nogometni Krke Novoterma so se že zdavnaj poslovili od prvoligaške društine, zato nedeljska tekma z AM Cosmosom ni odločala o ničemer več. Zaradi neurčenih odnosov v klubu, ki spet ne more plačevati vseh računov, so igralci Krke Novoterma zagrozili s stavko, saj so tuji ostali celo brez prehrane. Klub temu so 5 km dolgo progo preveslali brez napake in spet osvojili nehvalčeno 4. mesto, ter za tretjeuvrščeno posadko zaostali le dobro sekundo. Tudi tokrat so zmagali ljubljanski Bobri, ki so si tem že zagotovili skupno zmago. Stražane pa bi na tretje mesto lahko popeljala le uvrstitev na prvo ali drugo mesto na zadnji tekmi, ki bo na reki Saalach pri Salzburgu.

Podkrižnik 4. v skoku v daljino in mladinka Maja Vučkovič s 168 cm 4. v skoku v višino. Za njihovimi uvrstitvami niso prav veliko zaostajali niti Brežičani. Dan Osep je bil drugi v teku na 3.000 m z zapakami, Vladka Lopatič 3. v skoku v daljino, Alenka Novak 3. v metu krogle, Vladimir Kevo 3. v metu disk, Katja Tomažin 4. v teku na 200 m in Ivan Kostevec 4. v skoku ob palici, kjer državni rekorder Jurij Rovan žal ni preškočil začetne višine.

V ekipnem vrstnem redu so bili na koncu pri moških Novomeščani četrti in Brežičani sedmi, pri ženskah pa Novomeščanke šeste in Brežičanke

Podkrižnik 4. v skoku v daljino in mladinka Maja Vučkovič s 168 cm 4. v skoku v višino. Za njihovimi uvrstitvami niso prav veliko zaostajali niti Brežičani. Dan Osep je bil drugi v teku na 3.000 m z zapakami, Vladka Lopatič 3. v skoku v daljino, Alenka Novak 3. v metu krogle, Vladimir Kevo 3. v metu disk, Katja Tomažin 4. v teku na 200 m in Ivan Kostevec 4. v skoku ob palici, kjer državni rekorder Jurij Rovan žal ni preškočil začetne višine.

V ekipnem vrstnem redu so bili na koncu pri moških Novomeščani četrti in Brežičani sedmi, pri ženskah pa Novomeščanke šeste in Brežičanke

Evropsko prvenstvo bo avgusta

Triatlonci predstavili organizacijo tekmovanja

NOVO MESTO - Organizacijski odbor evropske prvenstva v srednjem triatlonu, ki bo 6. avgusta v Novem mestu, je prejšnji teden predstavil priprave na največjo športno prireditve, ki jo je kdajkoli imelo mesto ob Krki. V pripravi in ob izvedbi prvenstva bo sodelovalo preko 600 prostovoljev, mnogi med njimi pa že imajo izkušnje, ki so si jih pridobili lani, ko je novomeški triatlonski klub uspešno izvedel tekmo za evropski pokal. Tokrat bo tekmovalna progra nekoliko spremenjena, saj bo cilj z Otočca prestavljen na stadio pod Portovalom, tekaška preizkušnja bo potekala okoli Novega mesta, kolesarilo pa se bo dvakrat od stadio do Šentjernej in nazaj. Prireditve v triatlonski sport bom obiskuje predstavili v eni izmed prihodnjih števil priloge Dolenjskega lista.

ZMAGA ALENA TURKA

KOPER - Na meddržavnem tekmovanju v strelijanju z velikokalibrskim oružjem, ki ga ob pomoči Šentjernej je načrtovali v kamololu Crnčote pripravili koprski strelci, so imeli največ uspeha prav Šentjernejčani, ki tekmojejo v ekipi RSC Krško. Zmagal je Ale Turk, Ludwig Dvojmoč je bil tretji Samo Jakše četrti, Jože Godina pa Aleksander Furar šesti, Martin Žug osmi in Tomislav Baburič deveti. Strelijanju in podiranju kegljev je bil Turk tretji, Branko Videnič iz UNZ Krško pa osmi. Med ekipami je zmaga la prva ekipa RSC Krško nad drugo ekipo RSC Krško ter PPS Ljubljana.

MARKO STOPAR DRŽAVNI PRVAK

IDRIJA - Zaključek tekmovalne sezone 1993/94 so mladi sevniški karateisti v nedeljo na državnem prvenstvu v športnih borbah za mlajše in starejše dečke in deklice v Idriji kronali s štirimi odličji. Najbolje pa se je odrezal Marko Stopar, ki si je v kategoriji starejših dečkov v lahkem kategoriji priboril naslov državnega prvaka. S tem uspehom je še potrdil, da je trenutno najboljši karateist v Sloveniji, saj je edini doslej, ki mu je uspelo osvojiti naslov državnega prvaka v katah in v športnih borbah. Za Sevnican so v Idriji osvojili kolajne še Besim Dautbegovič - srebrno v polsrednji kategoriji mlajših dečkov, Denis Orač - srebrno v poltežki kategoriji, pri starejših dečkih pa se je z bronasto kolajno vrnil domov Dejan Uranjek, ki je tekmoval v srednji kategoriji in je bil uspešen že lani. Nasipalo je 160 tekmovalcev iz 29 klubov.

Gaj bo v prvi ligi zamenjal Krko

Nogometni Krke Novoterma so grozili s stavko, a na koncu osvojili točko

SLOVENESKE KONJICE

SLOVENESKE KONJICE - Nogometni Krke Novoterma so na zadnjem tekmi z AM Cosmosom ni odločala o ničemer več. Zaradi neurčenih odnosov v klubu, ki spet ne more plačevati vseh računov, so igralci Krke Novoterma zagrozili s stavko, saj so tuji ostali celo brez prehrane. Klub temu so na igrišču pod Portovalom predvsem v prvem polčasu lahko videli zanimivo nogometno predstavo, čeprav v moštvu Krke tokrat zaradi dveh rumenih kartonov ni bilo Nika, med gledalci pa je sedel tudi trener Matič, ki je bil na zadnji tekmi izključen zaradi vstajanja s klopi.

Nogometni Krke Novoterma so na zadnjih srečanjih igrali precej bolj sproščeno in nabirajo točke, do katerih na začetku in sredi prvenstva niso mogli priti, žal pa jim sedaj ne more nič več pomagati. V

prvem polčasu sta imeli obe moštvi nekaj lepih priložnosti, vendar jih Novoterma pri Cosmosu in Mesojedec, Juršič ter Perše pri Krki niso izkoristili. Drugi polčas je bil prava antireklama nogometne igre. Najprej ležerna in nezanimiva igra, po neizkoriscenih priložnostih, izključitvi Krajčanov. Vončine in Kebeta ter poškodbe, zaradi katerih sta moralji zapustiti igriščo Božič in Srovina. Kranjčani so konec srečanja dočakali s tremi igralci manj na igrišču, vendar številčne premoči Novoterma niso izkoristili. Na zadnjem srečanju pa se bosta v nedeljo v Ljubljani pomerila nova drugoligaša

Trdo preizkušena zvestoba resnici

Ko je Viktor Blažič leta 1977 po enajstih mesecih prišel iz zapora, se je pred njim postavilo življenjsko vprašanje: ali ga je zapor dotolkel ali ne, ga je kazen, ki jo je plačal za svoje oporečništvo, notranje zlomil ali ne? Zapor namreč temeljito razrahla duhovno občutljivega človeka in v nevarnosti je, da propade. Takrat, tistega dne, ko je nad domovino še ležal oblak Titovega partijskega režima, je Blažič sklenil narediti temeljni preizkus. Takole si je rekel: "Če sem še sposoben napisati nekaj, kar bo imelo rep in glavo, potem sem še skozi in me ni zlomilo." Lotil se je pisanja eseja *Potemneli mit...*

Tak je Viktor Blažič, upokojeni publicist, dolenski rojak, rojen v Smolenji vasi pri Novem mestu, resnicilnik navzven in navznoter in hkrati pronicljiv človek, ki se dobro zaveda, kako stvari stojijo. Poznamo rek o človeku, ki se boji vrvi, ker ga je pičila kača, to je globoko in trajno prestrašen človek, ki resničnost vidi v skladu s svojimi strahovi. Takšen naj bi Blažič prišel iz zapora, kamor so ga vtaknili zaradi sovražne propagande, kot se je takrat reklo kritičnemu in tretjnemu presojanju razmer. Še več, Blažič je bil obsojen na dve leti strogega zapora zaradi treh prispevkov, dva med njimi pa sploh nista bila objavljena in se ljudje niso mogli iz njih poučiti o stvareh, ki jih je takratni režim želel prikriti javnosti; pa so vendar preventivno posegli, da bi utišali kritični glas in piscu notranje zlomili, da bi ga minila kritičnost in resnicoljubje, v ozadju pa so bile še igre s Kocbekom. Ko je Blažič tistikrat končal svoje pisanje - imelo je sedeva rep in glavo in bilo je kritično in pronicljivo kot večina njegovega pisanja - je vedel, da je šel skozi zaporniško prevzojo nespreobrnjen, da se ga ni lotilo malodušje, samopomilovanje ali pregnjavica. Ostal je zvest samemu sebi in tudi trdnejši v svojih prepričanjih. Čez nekaj let pa se je v pišu sprememb, ki so temeljito spremene razmere v tem delu sveta, dogodilo, da mu je prav to, zaradi česar je bil kaznovan in poslan med navadne kriminalce, prineslo priznanje. Letos so mu podelili eno od novih uglednih nagrad; kot prvi je prejel lani ustanovljeno Jurčičeva nagrado, ki jo podeljujeta Društvo slovenskih pisateljev in Nova revija ob mecenstvu avstralskega podjetnika Dušana Lajovic in Mladinske knjige za najvišji dosežek v slovenskem medijskem prostoru. Nagrada naj bi spodbujala časnikarje k večji osebni odgovornosti, k vrednotam demokracije, k visokim strokovnim dosežkom ter predvsem k iskanju in zavzemaju za resnico.

- Kaj vam pomeni Jurčičeva nagrada, menda edino priznanje, ki ste ga doslej prejeli?

"Jurčičeva nagrada je nekaj, česar sem se res razveselil, saj je bilo prvič, da so se me spomnili na tak lep način, vajen sem bil namreč vse kaj drugega. Predvsem me veseli, da so bili člani žirije ugledni javni delavci, predsednik pa dr. Janko Kos, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kar daje žiriji in sami nagradi potreben ugled. V posebno zadoščenje mi je seveda priznanje, da sem v slovensko publicistiko uvedel politični esej in dal novinarstvu moralni poudarek."

- Novinarstvo oziroma publicistika sta vas spremila lep del življenja. Kakšne so bile vaše pre izkušnje in kako ste sploh prišli na ta pot?

"Moje novinarstvo se je na nek način začelo že v partizanih. V Okrožnem odboru Novo mesto sem delal v propagandnem oddelku, kjer smo izdajali Radijski vestnik. Vsak dan smo poslušali po radiu zaveznika poročila, največ radio London in Moskvo. In jih beležili in razmnoževali na ciklostil. Po vojni sem obiskoval posebni letnik učiteljska, ki so ga ustanovili v Novem mestu za generacijo, ki so zaradi vojne ostale brez rednega šolanja. Tisti čas je bilo veliko delovnih akcij in jaz sem pisal reportaže v Mladino. Ob koncu šolskega leta me je presenetil poziv, naj se zglasim v Ljubljani, izbran sem bil za novinarski tečaj v Beogradu. Tako se je začelo."

- Kakšna je bila ta novinarska šola? So vam

čut za resnico in spoštovanje dejstev včepili na beograjskem novinarskem tečaju?

"Kje pa! Tisto tam je bilo nekaj grozrega. Kakšno pranje mogovan! Vse je bilo narejeno po sovjetskem načinu in en sam hud dirl. Počutil sem se popolnega tuja. Ves čas so nas spraševali, kaj mislimo, javljati smo se morali in govoriti, pa ni bilo važno, da je bilo kaj soli v govorjenju, samo da si uporabljaj pravi besednjak. Srbi so bili mojstri v tem. Predavali so nam takrat znani politiki, Dedijer kot neštirje jugoslovanskega novinarstva, Boris Zihrl in drugi. Pisali smo vse novinarske zvrsti od komentarjev do športnih poročil, tako da sem se nekaj le naučil, največ pa je bilo vredno, da smo prepotovali velik del Jugoslavije. Učili smo se novinarstva v službi režima. Takšno novinarstvo pa me ni privlačevalo. Nekaj časa sem potem še dopisoval v Mladino, dokler nisem povsem izgubil veselja. Imel sem namreč tudi nekaj zoprij. V Beli krajini denimo je bila delovna akcija, kjer se je marsikaj dogajalo; nekatere ženske so se hodile na akcijo po domaču povedano le kurbat. To sem napisal, pa sem jih grozno slišal, ker je šlo za članice AFŽ. Moj takratni urednik Beno Zupančič me je poučeval, kako moram pisati, da je pač treba gledati na stvari napredno, skozi očala."

- Bili ste perspektiven partijski kader. Kako, da ste se spremenili v oporečnika?

"Videl sem in spoznal, kaj vse se dela, kakšne lumperije se vsepovsod dogajajo. Raz-

kroj morale se je takrat namreč že začel, in če si hotel ostati v izbrani družbi, si moral tudi sam početi lumperije. Pokvarjeni namreč druge silijo v pokvarjenost. Temu sem se uprl tudi z dejanji, denimo, ko kot predsednik dežavskega sveta v Mladinski knjigi nisem hotel napasti pesnika Ivana Minattija, ki je bil zaradi nečesa v nemilosti. Hkrati pa sem se začel samoizobraževati. Veljko Rus me je pritegnil k sodelovanju v reviji Perspektive, pisal sem krajše kritične prispevke. Tam sem se spoznal s Tarasom Kernaunierjem, Jožetom Pučnikom, ki je bil takrat velika znakma, in z drugimi. V pogovorih in debatah se mi je razkrilo porazno dejstvo, da pravzaprav nimam izobrazbe, da vsa moja izobrazba iz šol ni nič vredna. Začel sem se učiti tujih jezikov in brati tujo literaturo. Lojze Kovačič me je seznanil tudi z Edvardom Kocbekom, in od vseh teh razglednih ljudi so prihajali spodbude, da sem se lotil zahtevnejšega pisanja in svobodnejšega premišljanja."

- Perspektive so bile kmalu ukinjene, Pučnik je moral zaradi pisanja ponovno v zapora, vi pa ste nadaljevali s pisanjem in objavljanjem. Kakšne so sploh bile možnosti za kritično pisanje?

"Bolj slabe. Političnih esejev denimo ni bilo mogoče objaviti v nobeni domači reviji, zato sem jih pisal za zamejske, za domače pa, kar se je pač dalo objaviti."

- Zaradi svojih prispevkov, dveh celo še neobjavljenih, ste bili postavljeni pred sodišče in obsojeni zaradi sovražne propagande. V ozadju pa je bilo še nežaj drugega?

"To je bil formalni razlog. Med zasliševanjem so me še obtoževali, da sem v tajni organizaciji, ki naj bi spodkopala državno ureditev in podobno. Meni pa je bilo jasno, da hočejo imeti koga, ki bo ožigal Kocbeka. Z njim sem namreč sodeloval pri pripravi odgovorov za intervju v Zalivu, v katerem je Kocbek javno odpril vprašanje o povojnem pomoru domobranov. Bilo mi je jasno, da moram zdržati pritiske in ne smem pred sodiščem valiti krivide na drugega. Zavedal sem se, da ne smem nastopiti kot zlomljen človek; oblastniki morajo spredeti, da tako ne gre več. Navajeni so bili na take scenarije, da so imeli skesance, ki so

FOTO: M. MARKELJ

vse priznavali. Čutil sem odgovornost pred samim seboj in pred javnostjo, da na svojem primeru pokažem, da niso več taki časi, ko bi se še lahko tako delalo. Zdržal sem in seveda tudi plačal z zaporam in kasnejšim šikaniranjem."

- Kako je bilo po zaporu? Je vaše oporečništvo vplivalo tudi na življenje vaših najbližnjih?

"Veste, kazen se ne neha z odpustom iz zapora, kaznovanje se nadaljuje tudi potem. Najprej sem 15 mesecev čkal, da sem dobil prvo začasno službo v Mestni knjižnici. V dokumentacijo so mi zapisali, da ne smem delati z ljudmi. In to pri mojem poklicu in dosedanjem delu, učiteljevanju, urednikovanju in založbi in v založniškem oddelku Dela pa redakcijskem delu v tem časopisu! Redno službo sem šele čez čas dobil v Narodni in univerzitetni knjižnici in tam prevedril do predčasne upokojitve; k sreči sem imel nekaj dvojnih let iz partizanov. Trpela je tudi družina. Še najbolj sta moja aretacija in oporečništvo prizadela starejšega sina. Mislim, da je imel zaradi mene huše težave tudi potem, ko je šel k vojakom. Ko sem ga šel obiskat 1981. leta obiskat v Niš, sem ga našel v obupnem stanju. Domov je pisal taka pisma, da smo se zelo zbalili zanj. Vse to je pripomoglo k njenovemu tragičnemu koncu..."

- V slovensko pomlad ste se dejavno vključili, delovali ste v Bavčarjevem odboru, sostanovili gibanje krščanske demokracije, nato stranko SKD. Zdaj je videti, kot da vas je nova politika razčarala. Stopili ste z SKD, podpisnik ste nove majniške deklaracije. Kako gledate na sedanji trenutek?

"Že od začetka sem bil skeptičen do ustanavljanja strank. Bolj sem bil za civilna gibanja. V Bavčarjevem odboru sem se denimo zavzemal, da bi odbor prerasel v široko gibanje za zaščito človekovih pravic, a so to preprečili.

Slovenci imamo iz preteklosti slabe izkušnje s strankami. No, zdaj jih imamo in bojim se, da gremo v tisto najslabšo, italijansko inačico strankarstva. Mislim, da je bilo nastajanje strank in stranci spodbujano zato, da bi se preprečilo močno gibanje, kot je bila denimo na Poljskem Solidarnost. Prevladalo je načelo: deli invladljiv. Mislim, da se ponavljajo stare stvari. Problemi namreč ni v barvah, ni pomembno, ali si rdeč ali črn, ampak kako deluješ. Mi drugačne politične prakse, kot je bila zadnjih pet desetletij, žal iz življenja ne poznamo. Poznamo jo iz teorije pa od zunaj, sami pa je ne živimo. Preden je ne živimo, bo težko. Posebej opozarjam na kontaminacijo jezika. Naš jezik je onesnažen, v njem je polno podatkovnih pomenov, pri čemer posebno trpijo vrednostni pojmi. Pri nas se veliko govori o pravnih državah in o demokraciji, vsak ima polna usta teh besed, vendar če bi ljudi izpravali, kaj razumejo pod pravno državo in demokracijo, bi se izkazalo, da večina sploh ne ve, kaj je to, in da si pod tem pojmom predstavljajo vse mogoče. To so vrednostni pojmi, katerih pomen mora biti jasen in natancen. Pojme je treba na novo oblikovati. Tudi stare predvojne definicije ne zadostujejo več, ker nima več vsebine. Življenje je prineslo veliko novega in jezik mora ustvariti nove pomene, če naj bo jezik sporazumevanja, ne pa razdvajanja. Vsaka totalitarna oblast pa teži, da zadrži jasnost pojmov, da naravn jezik čim bolj zmalči - to se posebej uspešno počelo v samoupravljanju. Sedanjo pojmovno zmedenost pri nas na veliko izrabljajo demagogi."

- Vaše misli ne zvenijo optimistično. Ali menite, da slovenski mladi demokraciji slabo kaže?

"Vse je odvisno od nas samih. Če bomo postopoma napredovali, potem nas dogajanje ne bo povozilo. Stvari morajo kreniti v pravo smer, uveljaviti je treba pravno državo, učinkovito finančno kontrolo, sodišča morajo začeti delovati drugače, razrešiti je treba vse afere, tovariši naj povedo, kje je denar, ki so ga nakradli, izdati je treba mrljske liste za vse, ki so bili po vojni pomorjeni itd. Če ne bomo znali vztrajati v pozitivnem razvoju, bomo zabredli v kaos in svet nas bo uvristil nazaj na Balkan; takšni drugam tudi ne sodimo. Čutiti je prizadevanje, da bi pri nas stvari ne krenile prav, čutiti je blokade in hotenie po kaosu. Nekaterim je nepreglednost in programirani kaos pravo živjenjsko okolje."

- Mislite, da imamo dovolj ljudi, ki bodo znali izpeljati resnično družbeno prenovu?

"Takih ljudi je zmeraj pre malo. Veliko lažje bi šlo, če Slovenci ne bi bili tako depresiven narod, kot smo, zato je za nas demoralizacija še posebej nevarna. Mnogi pa delujejo tako, da bi ljudi demoralizirali, češ, počnite, kar hočete, na koncu pa bo vse po naše!"

MILAN MARKELJ

Bo Mavrica prinesla mir?

Tik ob Kolpi pod Križevski vasjo pri Metliki stoji indijanski šotor, ob njem pa še nekaj navadnih šotorov. So se mar v Belo krajino naselili Indijanci, se bo morda kdo vprašal. To ne, res pa je, da že mesec dni bivajo v tem majhnem taborišču, če bi ga lahko tako imenovali, člani mednarodnega gibanja Rainbow (Mavrica).

Rainbow pomeni mavrica in tisti, ki so se odločili dati takšno ime gibanju, ki je pred dvaindvajsetimi leti nastalo v Ameriki, so imeli kar prav. V gibanju ali skupnosti - težko bi rekel, s katero besedo bi Rainbow bolje označili - je namreč toliko različnih odtenkov v mišljenju ljudi, kolikor članov ima gibanje. Prava mavrična pisanost in razgibanost torej. Toda čeprav se lahko vsak sam odloči, na osnovi česa bo oblikoval in razvijal svojo lastno filozofijo, je vendarle res, da dajejo velik pouček vzhodni filozofiji, da poskušajo razmišljati po indijansko ter da dajejo velik pomen primitivni kulturi po vsem svetu. Prav vsem pa je skupno, da ne pijejo alkohola, ne poslušajo akustične glasbe in glasbe po elektronskih medijih, da jih druži teorija o ljubezni med vsemi ljudmi ter mir po vsem svetu. Sicer pa skoraj vsi verjamejo v reinkarnacijo, nosijo talismane, so vegetarijanci. In prav slednje je člane Rainbowa pripeljalo v Križevsko.

Zdravko Pavlovič iz Križevske vasi je že vrsto let vrtmar. Tik ob Kolpi prideluje zelenjavno na poldrugi hektar veliki njivi. Pozimi so mu vegetarijanci v Ljubljani povedali, da načrtujejo člane Rainbowa letos evropsko

"Prepričani smo, da imamo v sebi toliko energije, da bomo na Balkan znova prinesli mir," zatrjuje Španec. "Res, da nas morda včasih ljudje nekolič težko razumejo in ne dojamajo naše teorije, ki je tako preprosta: želimo le mir in ljubezen." Pritegne mu še Ilij, ki pravi, da prav zato, ker jih ljudje napačno razumejo, ne želijo prevelike publicitete, ampak raje vidijo, da se njihova filozofija širi od ust do ust.

V Rainbowu je malo Slovencev. Pravzaprav le malokodo v naši državi pozna to gibanje. Pa vendar so se odločili, da bo letos srečanje prav v Sloveniji. Kje, še ne vedo, ker še vedno iščejo primeren prostor, prepricani pa so, da ga bodo v tej mehki deželi, kakor jo je imenoval Ilij, ki je lani prepoval Slovenijo po dolgem in počez, zagotovo našli. "Predvsem pa je Slovenija blizu našim članom iz

Bill, Francesco, Ilij in Dorota v svojem "taboru" ob Kolpi.

Tudi nadarjeni potrebujejo dobrega učitelja

Razvite države pripisujejo skrbi za nadarjene velik pomen. Pri nas jih odkriva in spremlja že tretje desetletje zavod za zaposlovanje, od leta 1986 jim podeljuje tudi Zoisove štipendije. Vendar štipendije ne morejo biti vsa skrb za nadarjene. V Novem mestu npr. že šesto leto deluje Klub za nadarjene - Kdaj nacionalni program dela z njimi?

"V tistem času sem bil še srednješolec in moja usoda je bila na splošno verjetno podobna usodi mnogih nadarjenih učencev. Mnogo več časa sem se ukvarjal s preferanco kot s šolo, ki me, šablonika in neustvarjalna, ni mogla motivirati. Imel sem srečo, da sem si zaradi prirojene radovednosti in dobrega spomina pridobil bogato znanje, zato s šolo nisem imel težav. A poznam več nadpovprečnih posameznikov, ki niso uspeli niti v šoli niti v življenu. Žalostno je, kako malo pozornosti posveča naš (a ne samo naš) šolski sistem nadarjenim. Ne zaveda se, da tisti, ki je inteligentnejši od povprečja svojih vrstnikov, potrebuje dodatno spodbudo, da bi popolnoma razvil svoje zmožnosti, in da potrebuje dodatno vodstvo, saj ni nujno, da je tudi zrelejši od povprečno nadarjenih in da ne bo klonil pred zahtevami šole in življenu. Vse je prepričeno naključni zavzetosti učiteljev, ki je vse bolj redka. Od 40 učiteljev, ki so me v šoli poučevali, so samo trije pokazali tako zavzetost. A zdi se mi, da je teh 7,5 odst. enako verjetnosti glavnega dobitka v igrah na srečo." je izjavil Svet Hauptfert, član mednarodnega združenja superinteligencnih, v knjižici Stipendiranje in nadarjenost.

Skrbi za nadarjene otroke se od družbe do družbe razlikuje; predvsem v razvitem svetu je splošno sprejeti spoznanje, da je treba za nadarjene otroke oblikovati spodbudno, razvijeno in bogato izobraževanje. Z nadarjenim otrokom se najprej sreča družina in prav to pro v najpomembnejše okolje lahko otroka trajno zaznamuje. Starši so veseli vsakega odstopanja otroka navzgor, ko ga primerjajo z njegovimi vrstniki, čeprav vsako prehitevanje v razvoju še ne pomeni tudi nadpovprečne nadarjenosti, je v svojem referatu o vlogi družine nadarjenega otroka na Otočcu na mednarodnem posvetu o nadarjenih dejala dr. Jana Bezenšek. Kasneje lahko šola s tega birokratskim delovanjem otroka otopi, zato so npr. v Nemčiji za nadarjene otroke organizirali posebne, selektivne oddelke. Vendar je tudi v Nemčiji, ki velja za eno najbolj razvijenih evropskih držav, dokaj pozno prišlo do spoznanja, da so nadarjeni gonili družbe, zato jih je treba pravočasno odkriti in jim ponuditi dodatno izobraževanje in možnost uveljavljanja.

Pri nas so se z odkrivanjem in spremljanjem otrok sistematično ukvarjali v zadnjih tridesetih letih zavodi za zaposlovanje. Leta 1986 so začeli nadarjenim otrokom podeljevati Zoisove štipendije. V prvih dveh

letih so jih podelili po 1000, v naslednjih po približno 700. V letošnjem šolskem letu prejema Zoisove štipendije 6.567 dijakov in študentov, več kot 350 pa jih štipendije ne prejema, ker imajo njihovi starši višje plače kot je povprečna plača na posameznega družinskega člena. To pa je komaj 3 odst. celotne populacije mladih. V dolenski regiji imamo 346 Zoisovih štipendistov, 9 učencev pa ima zaradi preseganja cenzusa le status nadarjenega. Sicer pa se je njihovo število v zadnjih letih povečalo, predvsem na račun drugačnega dela z učenci. Nobeden od teh štipendistov ne more sam zaprostiti za štipendijo. Na podlagi rezultatov testov v sedmem razredu se o učencih za Zoisovo štipendijo pogovorijo skupaj šolski svetovalec, razrednik, ravnatelj in delavec zavoda za zaposlovanje. Za mnoge je to odkrivanje pozno, pa tudi sicer je le dodelitev štipendij odločno premalo za nemirno in raziskovalno ali celo kulturno navdahnjenje mladež. Na posvetu o nadarjenih pred kratkim na Otočcu so najrazličnejši strokovnjaki iz Slovenije - o izkušnjah na tem področju pa so govorili tudi strokovnjaki s Hrvaške in Nemčije - poskušali oblikovati izhodišča za nacionalni program dela z nadarjenimi.

Razvoj skrbi za nadarjene v svetu

Ko so Rusi 4. oktobra leta 1957 izstrelili v vesolje prvi zemeljski satelit Sputnik, je Američane zajel preplah. Videli so, da morajo na področju tehnologije in znanosti privabiti nov potencial, ki pa ga lahko dajo nadarjeni ljudje. Lotili so se odkrivanja in dela z nadarjenimi in ustvarjalnimi ljudmi in ob koncu petdesetih in začetku šestdesetih let pripravili več različnih programov za

delo z njimi. Evropske države so začele delati z nadarjenimi kasneje, npr.: v Nemčiji so vse do sedemdesetih let posredovali pozornost predvsem najširšemu izobraževanju in pomoči manj nadarjenim, ker so menili, da se bodo zelo nadarjeni znali uveljaviti sami. Tako kot pri nas je bil tudi njihov šolski sistem naravn na povprečnost. V začetku osemdesetih let pa se je ta odnos temeljito spremeni, te spremembe so bile pogojene tudi z nekatrini znanstvenimi doganjami in izkušnjami drugih držav, predvsem ZDA. Nemška zvezna vlada je za nadarjene pripravila posebne izobraževalne programe. "Zahteve do družbe se nenehno povečujejo, v Nemčiji še posebej zaradi ponovne združitve držav. Da bi lahko izpolnili te zahteve in hkrati zavarovali naš visok življenjski standard in našo kulturno samobitnost ter ohranili naše naravne življenske temelje, so potreben nadpovprečni dosežki," je dejal nemški gost na Otočcu dr. Ernst August Blanke. V Zvezni republiki Nemčiji vztrajajo pri diferenciranem sistemu splošno izobraževalnih šol. Vlada je ustanovila večje število specializiranih šol za tiste otroke, ki hočejo več, organizirana imajo tudi razna tekmovanja, med katerimi je najpomembnejše tekmovanje "Mladina raziskuje". Razvito pa imajo tudi pospeševanje razvoja nadarjenih med usposabljenjem v podjetjih. Med drugim pa imajo v Nemčiji tudi posebne sklade za pospeševanje razvoja nadarjenih, ki so jih ustanovile cerkve, stranke in sindikati. Ti skladi skrbijo trenutno za 12.500 študentov in 2.700 doktorandov.

Milijoni za talente sredi 70-ih ukinjeni

V šestdesetih letih, ko je gospodarska stiska pestila Slovenijo in je leta 1965 nastala gospodarska reforma, smo tudi pri nas uvideli pomen nadarjenih. Na pobudo Pavla Kogoja, takratnega vodje oddelka za poklicno usmerjanje pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, je nastal sklad Milijoni za talente. Vendar je bilo sistematično odkrivanje nadarjenih leta 1974 prekinjeno. Več kot deset let potem se je v šolah gojila enakost, važnejše kot skrbi za talente je bilo dvigniti izobrazbeno raven srednjih učencev, bodočih industrijskih in kmečkih delavcev. Korak v skrbi za nadarjene je pomenil tudi Zakon o osnovni šoli iz leta 1980, ki je uvedel fakultativne predmete in obogatil interesne dejavnosti, vendar v praksi ni najbolje zaživel. Leta 1986 je bilo omogočeno sistematično odkrivanje in štipendirjanje nadarjenih, štipendija pa je dobila ime po baronu Žigi Zoisu. Dr. Jan Makarovič je na Otočcu povedal, da je pred dvema letoma poročal o slovenskem sistemu odkrivanja nadarjenih na 3. evropski konferenci ECHA, ki se ukvarja izključno z delom nadarjenimi, vendar ni opazil, da bi imeli še kje tako domišljen sistem odkrivanja in šti-

pendiranja talentov, kot ga imamo pri nas. Dodal pa je še, da se je novonastala slovenska država pri skrbi za nadarjene zelo slabo izkazala, saj še do danes ni prišlo do sestanka z Ministrstvom za šolstvo in šport na to temo.

Prvi klub za nadarjene v Novem mestu

Šola sama po sebi ne skrbi za nadarjene. "Kot birokratska organizacija zahteva od učenca, da obvlada določeno snov, ker je ta snov predpisana v programu, in da izpoljuje svoje šolske obveznosti v strogu predpisanim časovnem in prostorskem okviru. Za solo ni dovolj, da se učenec snov nauči, temveč se je mora naučiti v določenem času, po določenem zaporedju, iz določenih knjig..." je dejal dr. Makarovič. Dr. Marjan Blažič pa je govoril o različnih konceptih izobraževanja nadarjenih; o selekcijskem, ki nadarjene izobražujejo ločeno od ostale populacije, ter o integracijskem konceptu, kjer se izobražujejo nadarjeni in ostali učenci skupaj. Predlagal je modifirilan model integracijskega pristopa s podarkom na uvažjanju mladih v raziskovalno delo v društvenih ali klubih za nadarjene učence. Prvi takšen klub je nastal pred šestimi leti na Dolenjskem in ga že od vsega njenega začetka vodi negova pobudnica, srednješolska pedagoginja mag. Ana Blažič. Klub vključuje nadarjene učence Dolenjske in Belo krajine. Srednješolski in univerzitetni učitelji so prvo leto predavalni 50 učencem, danes predavajo že 115-im. Jedro programa tvorijo jeziki in naravoslovni predmeti, z veseljem pa gre do tudi na strokovne ekskurzije.

Mag. Blažičeva je naredila med učenci v klubu raziskavo o pomembnosti socialnega okolja na razvoj nadarjenosti. Glede na izkušnje, ki jih ima, pravi, da je v generaciji 1500 otrok nadpovprečno nadarjenih 19. Iz raziskave pa podatki govorijo, da živi več kot 95 odst. anketiranih nadarjencev v popolni družini, da so očetje v povprečju 5 let starejši od mater, sicer pa v starosti od 40 do 50 let, da je izobrazbena struktura staršev bistveno višja od povprečja - imajo srednjo, višjo ali visoko šolo - da so v glavnem vsi obiskovali vrtec in da so že kot majhni bili polni energije. Večina njih je bila tudi srečna. Čeprav imajo šolo v dobrem spominu in so radi tekmovali, pa še v največji meri pogrešajo spodbujanje ter nato razumevanje. Kar 30 odst. vprašanih pri pouku ne želi izražati svojih misli, 18 odst. pa se jih sploh ne oglaša, ker pravijo, da imajo s tem slabe izkušnje.

Učiteljev pristop in način dela z nadarjenimi je še kako pomemben, vendar za to še ni potrebno, da je tudi učitelj nadarjen, dobro pa je, da je ustrezno in temeljito izobražen. Za dodatno izobrazbo pa bodo morale poskrbeti učiteljske kadrovske šole, saj potrebujejo učitelji za delo z učenci oben skrajnosti dodatna znanja.

JOŽICA DORNŽ

iz preteklosti

Turški vpadi

Turki so prvi vdrli na Kranjsko leta 1405, morda celo tudi leta 1408, potem pa so v stoletih čez kranjsko mejo jezdili kar 24-krat. Pri teh roparskih pohodih je veliko trpela tudi Šentjernejsko polje. Zlasti hudo je bilo leta 1469, ko so Turki prijezdili od Kostanjevice in se na dan sv. Janeza Krstnika celo utaborili na Šentjernejskem polju. Po zapisih celjskega stotnika v državnem zboru v Regensburgu lahko ugotovimo, da je dan pred sv. Marjeto, to je 11. julija 1476, s hrvaska na našo stran pridrvelo več kot 4500 turških janičarov. Ker niso mogli čez naravo Savo, so jo udarili proti samostanu Pleterje, ki je bil tedaj močno utrenjen. Brezuspečno so ga naskakovali. Zato so opustili obleganje samostana in krenili proti Novemu mestu in na svoji poti požigali in ropali.

SLAVKO DOKL

Helena Prus, upokojena učiteljica iz Metlike

Gorenjskem, a Beli krajini je ostala zvesta vse do danes.

Na učiteljsku je maturirala sredи tridesetih let, službe za mlado učiteljico pa ni bilo, zato si je morala znati kakor je vedela in znala. Nekaj let je pomagala v družinah kot otroška negovalka, potem pa je le dobila službo učiteljice v Adlešičih. Tega delovnega mesta se Helena najraje spominja: preprostih, a prirsčnih, vedoželjnih in prizadetnih otrok in prijaznih ljudi, ki so bili človeku vedno pripravljeni pomagati. Prav med te ljudi, nič krive, nič dolžne, je udarila vojna. Njeni odmevi so ljudi vznemiriali, kdaj pa kdaj pa so njeni kremlji segli tudi do Adlešičev in pustili za sabo smrt in razdejanie. Šolo so uničili plameni in razredsi so se stiskali po privatnih hišah in nadaljevali s poukom. Učiteljice, ki so varovale to jato otrok, so čutile, se žalstile in se veselile z njimi. Kolikor otrok, toliko je bilo usod in vsaka je tako ali tako prizadela tudi učiteljico in ves razred. Ždaj temu, zdaj omemu so odpeljali katerega od staršev, včasih je prišla tudi žalostna vest, da katerega od očetov ni več med živimi. Žalost je kot senca legla nad ves razred in učiteljica je bila tista, ki je moral bolečino v sebi premagati in iz nje pomagati tudi drugim. Včasih je pokalo čisto blizu in kot preplašena piščeta so se poskrili v zaklonišča. Vojna pa je prinesla tudi druge vrste nevarnosti. Marsikod ob poteh ali po grmovju je bilo odvrženega veliko orožja in eksploziva, ki je seveda močno privlačilo otroško radovednost. Odrasli so sicer opozarjali, da je igra s takimi predmeti lahko usodna, toda omama igre s prepovedanim ali pa naključno so botrovala marsikateri nesreči. Takrat je zazijala vrzel v šolskih klopih in tesnoba se je zagrizala med ljudi. Helena se še sedaj spominja nesreč z zapuščenim orožjem, ki so tisti čas redile otroške vrste. Tako se je ponesečil Leon iz Dolencjev, Tkalčičeva deklica z Bednja in še nekaj drugih.

Helena pa ni imela samo šolskih skrbampak je skrbela tudi za svojce, ki so

pribeljali k njej v Adlešiče pred vojnimi grozotami. Tako sta bila pri njej njena starša in sestra z dvema otrokoma. Lakota je pestila ubežnike, a ljudje so bili dobrni in so pomagali tistim, ki so morali zapustiti svoj dom. Med vojno je za rakom zbolel oče in štirinštidesetega leta brez zdravil v hudi mukah umrl. Mati je pri Heleni ostala tudi po vojni. Skupaj z njo se je selila na Božakovo, kamor je bila Helena premeščena, pa potem, v začetku petdesetih, za nekaj let spet v Adlešiče. Ko je mati deset let potem se je v šolah gojila enakost, važnejše kot skrbi za talente je bilo dvigniti izobrazbeno raven srednjih učencev, bodočih industrijskih in kmečkih delavcev. Korak v skrbi za nadarjene je pomenil tudi Zakon o osnovni šoli iz leta 1980, ki je uvedel fakultativne predmete in obogatil interesne dejavnosti, vendar v praksi ni najbolje zaživel. Leta 1986 je bilo omogočeno sistematično odkrivanje in štipendirjanje nadarjenih, štipendija pa je dobila ime po baronu Žigi Zoisu. Dr. Jan Makarovič je na Otočcu povedal, da je pred dvema letoma poročal o slovenskem sistemu odkrivanja nadarjenih na 3. evropski konferenci ECHA, ki se ukvarja izključno z delom nadarjenimi, vendar ni opazil, da bi imeli še kje tako domišljen sistem odkrivanja in šti-

TONE JAKŠE

NAGRADI V NOVO MESTO IN OTOČEC

Žreb je izmed reševalcev 20. nagradne križanke izbral HELENO MURGEJ z Otočca in MILICO AVSEC iz Novega mesta. Murgljevi je pripadla denarna nagrada, Avsecova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 30. junija na naslov: Dolenski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 22. Ovojnico brez poštno znakme lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 20. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 20. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: RITINA, AA, OVENELOST, MAMI, SPOL, DANI-C, ICA, SIMŠIČ, ČIN, NIVA, OKIT, AJA, SNACK BAR, MARK, ARIJ, AR, AMORET, JAZINE, DESANTNA LADJA, OSATNIK, ARIEL.

prgišče misli

Spominjajo se samo tisti, ki gredo v pekel; zato se tudi imenuje pekel.

A. MUNTHE

Vsi smo nekako v razkoraku med tem, kar bi bili radi, in tistim, kar smo v resnici, tako v svoji najintimnejši notranjosti kot v javnem družbenem življenju.

C. ZLOBEC

Zgodovinski dogodek najprej zažari v čudoviti lepoti, potem sije s svojo novo pravico, nato zbledi v večnem dvomu ljudi in končno ugasne kot čisti nesmisel in greh.

B. ŠTIH

Samo ideje, ki imajo možnost, da se v javnosti soočajo z drugimi idejami, se pokažejo kot sprejemljive ali nesprejemljive.

C. ZLOBEC

zanimivosti iz sveta

Mesojeda bakterija tudi pri nas

Ubijalska bakterija razjedla obraz, Morilska bakterija z zobmi, Mesojeda bakterija na pohodu, Podivjani mesojedi streptokok mori - s takimi in podobnimi naslovi so evropski tabloidi pospremili med svoje bralce novice o sicer redki bolezni, ki se je pred kratkim začela pogosteje pojavljati v nekaterih evropskih državah. Mediji so dvignili precej prahu in v javnosti zbudili strah, da se je moderni svet znašel pred novo "čmo smrjo", "kugo stoletja" ipd. Bolezen je znana tudi pri nas.

Poročila so bila res grozljiva. Pisalo je o okužbah, po katerih je okuženim iz ure v uro vidno propadalo mišicevje in maščobe ter so v enem ali dveh dnevih umrli, ne da bi jim zdravniki lahko pomagali, nekatere pa je pred smrto po okužbi z mesojedo bakterijo rešila le hitra amputacija rok ali nog. Preplah so najprej zagnali v Veliki Britaniji, kjer so zabeležili več primerov smrti zaradi okužbe z mesojedo bakterijo, kmalu pa je preplah zajel tudi Belgijo, kjer so prav tako ugotovili več smrtnih primerov zaradi okužbe. In strah je zdvil naprej po Evropi. V Franciji naj bi prav tako beležili več deset smrtnih primerov pa na Nizozemskem in več kot 20 tudi v Nemčiji. Izkazalo se je, da bolezni pravzaprav ni novost, le da se javnost doslej zanj ni zanimala oziroma da so o njej zdravniki molčali. Kako tudi ne, ko pa je bila zelo redka! Prof. Thomas Pennington z univerze Aberdeen je za Newsweek izjavil, da ne gre za nikakršno epidemijo, nevarnost, da obolite za smrtonosno okužbo te vrste, pa je tolikšna, kot da vas zadeže strela. Vendata in podobne izjave niso pomirile preplaha. Zdravniki imajo obilo dela s pacienti, ki opažajo na sebi znamenja različnih okužb in so v strahu, da se jih je lotila mesojeda bakterija, četudi gre za navadno vnetje grla ali kaj podobnega.

Nenavadna kužna bolezen, ki je zbudila tolikšen preplah, seveda ni ne prijetna ne lahka, vendar pa gre pri pisanku časopisa večidel res za pretiravanja, je splošno mnenje strokovnjakov v svetu. Njim se pridružujejo tudi naši zdravstveni delavci, ki pravijo, da bolezni poznajo in jo tudi uspešno pozdravijo, najbolje pa je, da jo odkrijejo dovolj zgodaj. V Sloveniji so doslej zabeležili le dva primera zapletov s tako imenovano mesojedo bakterijo. Kot so sporočili po televiziji, je eden od bolnikov že ozdravel, enega pa še zdravijo na infekcijski kliniki v Ljubljani.

Znanost poznava bakterije že od 17. stol. od sredine 19. stol. pa se ve, da so povzročiteljice različnih bolezni, od angine, pljučnice in davice do oslovskega kašla in tetanusa. Ko pridejo v telo, se lahko zelo hitro razmnožijo. V

NAGRADNA KRIŽANKA 22

AVTOR: JANEZ KOGOVSEK	ITAL. POMOR-SCAK AMERIGO	ČAS MED DVEMA ŠOLSKIMA URAMA	AMER. PEVEC RICHIE	STAVČNI IN MATEMATIČNI ZNAK	ŠVICARSKI ALPSKI SMUČAR	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SNOV. KI POVZROČAALERGIJO	HRIBOVIT GRISKI OTOK V EGEJSKEM MORJU	OSMI TON OD OSNOVNEGA
PRISTAN. MESTO V GRŠKI POKRAJINI TESALIJI						GLASBENI KERSNIK			
URADNI RAZGLAS						ZDRAVILA			
PREŠER-NOV PRIJATELJ ANDREJ						ESTONEC (KRAJŠE)			
PROTIZA-KONITO DEJANJE						GLAVNI STEVNICK			
NEM. PEVEC UDO									
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	PLASTIK	VRSTA APERITIVA	TUJA IN NASA CRIKA	IND. POLI-TIK ŠASTRI	NEM. FILO-ZOF GEORG	GRSKA BOGINJA USODE	SKUPINA PEVCEV	ORODJE Z NAZOBČNIM LISTOM	
RENAUL-TOV AVTO R4			GRŠKI FILOZOF		AMER. FILMSKI IGRALEC WAYNE UKANA	KALCIJ VZVIŠENA LIRSKA PESEM	ZADNJI ČRKI ABECEDA VZKLICK PR BIKOBORBI		
PRISTAŠ IMAGIZMA									
KRAJ PRI SARAJEVU, SRED. REPUBLIKE SRBSKE			RAZPAD ORG. SNOVI ZARADI VLAGE A. INGOLIČ						
PRIZORI-SCE V CIRKUSU				IDEJNI UTEMELJITELJ					
PRED LETI ODLIČEN ITAL. NOGOMETAS				UVELJAVA TEV NA POKLICNEM PODROČJU					

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gavzoda

Prehrana pri bolezni jeter in žolča

Dietna prehrana pri bolezni jeter in žolča se je v zadnjih letih spremenila. Mnenje, da moramo jetrom "priznati" s posebno dieto, se je izkazalo v marsičem zmotno. Pomembnejše je, da bolnim jetrom dovajamo potrebna hranila z uravnovešeno in vredno hrano, ne pa da jih z enostransko dieto oviramo pri delovanju, ki je že bolezensko moteno. Nekoč zelo stroga pravila diete so se sprostila. Jetrna dieta kakor tudi dieta pri žolčnih boleznih se ravna danes po teži obolenja. Dolgoročna dieta za kronične jetno-žolčne bolnike se le malo razlikuje od polnovredne hrane, priporočljive tudi za zdrave. Ta odstop od dosežnih dietnih navad ima dve bistveni prednosti. Kroničnemu bolniku se ni treba več odrekati različnim jedem, gospodinjava pa lažje kuha zanj. Prej je moral kuhati za bolnika posebej, sedaj pa zanj pripravlja jedi skupaj z otroki za vso družino. Paziti mora le na nekaj posebnosti.

Najprej moramo ugotoviti, ali se hranimo pravilno, ali je naša hrana pravilno uravnovešena in polnovredna. Skoraj vsi namreč uživamo v dnevnih obrokih preveč maščob in ogljikovih hidratov. Na sploh jemo preveč bogato hrano! To dokazuje naraščanje presnovnih bolezni, ki jim pravimo tudi civilizacijske bolezni.

Hranila in balastne snovi

Z dnevnim prehranom dobimo vse tiste snovi, ki jih telo potrebuje za rast in presvoj, za vse telesne in duševne storitve, za ohranjanje telesne toplotne in tudi za nadomeščanje izrabljenih telesnih celic. Pri tem so nenadomestljive sestavine beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati, vitamini in minerali, ki jim pravimo hranila. S hrano pa ne uživamo samo hranil, temveč tudi druge sestavine, ki nimajo značilnosti hranil. To so balastne in vlaknaste snovi, pomembne za vzdrževanje nekaterih telesnih funkcij,

zdravila, predvsem antibiotiki, ki učinkovito zdravijo.

Tudi streptokoki, kakršen je zdaj razviti mesojedi streptokok, so že dolgo poznani. Povzročajo različne bolezni: škrlatinko, vnetja srednjega ušesa, sinusov, možganskih open in srčne mišice, tudi vnetje kot itd. Medicina je bila vse do letos prepričana, da jih povsem obvladuje, a se je žal izkazalo, da ima narava tudi na tem področju za človeštvo še nekaj presenečenj. Razvil se je nameč sev streptokoka A, ki je posebej strupen. To je ta tako imenovana mesojeda bakterija, ki zdaj straši po svetu. Ko bakterija pride v telo, se hitro namnoži in izloča večje količine strupa, ki topi maščobe in uničuje mišice. Presnetljivo je predvsem to, da bolezni zelo hitro napreduje in da je odmiranje tkiva tako intenzivno. K sreči je tudi mesojeda bakterija občutljiva za

antibiotike in so ji zdravniki z njimi kos.

Da bomo morebitno nesrečno pravi čas prepoznali in ukrepali, navedimo še značilnosti, ki spremljajo okužbo. Običajno se bolezni začnejo z visoko vročino, mrzlico, bolečinami v sklepih in mišicah, zelo boleče postane tudi mesto, kjer je bakterija prisita v telo. To je ponavadi manjša poškodbica, vbojna ali topa. Na tistem mestu močno boli, koža velikokrat postane rdeča in topa. Pojavijo se lahko tudi mehurji. Izredno pomembni so tisti znaki, ki kažejo na šok, to pa padec krvnega tlaka, rdečica po vsem telesu in motnje v delovanju pljuč, srca in možganov. V takih primerih je treba bolnika takoj spraviti v bolnišnico, kjer bodo poskrbeli zanj.

Predvsem pa brez panike, kot bi rekel dobrski vojak Švejk!

MILAN MARKELJ

čeprav niso hranila.

Ko govorimo o zdravi prehrani, mislimo na polnovredno hrano, v kateri so hranila uravnovešena s sestavnimi deli brez hranilnega pomena. Hrana mora tudi ustrezati posameznikovi energijski potrebi.

Energijska potreba

Energijo potrebujemo za vse funkcije, ki jih opravlja telo tudi tedaj, kadar miruje (na primer delovanje srca in možganov). Potrebujemo jo tudi za vsakršno telesno udejstvovanje, od lahkega do težkega dela. To energijo dobi telo z izgrevanjem hranil. Ob tem se sprošča toplota oziroma energija. Merska enota za toplotno oziroma energijsko gospodarstvo neke snovi je joule. Ljudje, ki telesno ne dela težko, porabijo na dan približno 8000 do 10000 kJ (2600 kcal). Medtem ko porabi 25-letni moški pri lahkem telesnem delu dnevno približno 10000 kJ (2600 kcal), pa potrebuje moški iste starosti, ki opravlja težko telesno delo, na dan približno 13000 kJ (3200 kcal). Naša dnevna energijska potreba je se stavljena iz količine energije, ki jo potrebuje organizem za vzdrževanje sorazmerno stalnih funkcij v mirovanju, in energije, potrebne za delo.

Na teh temeljnih ugotovitvah energijskih potreb in načelih pravilne prehrane sponzorji praktični nasveti za dieto pri jetnih boleznih in boleznih žolčnih poti.

Nekaj praktičnih nasvetov

Obroke pripravimo kar se da okusno. Jejmo redno, toda ne preveč hkrati. Med glavnim obrokom vstavimo enega ali dva vmesna. To je bolje kakor dva obilna glavna obroki. Jejmo počasi in dobro žvečimo. Jeli naj bodo pestre. Obroki morajo vsebovati vsa hranila z uravnovešeni sestavami in morajo biti vitaminko bogati. Dovajanje kalorij s hrano mora zadoščati za naše energijske potrebe. Ne uživajmo pretirano veliko beljakovin. Ravnajmo se po načelu, da zadošča gram beljakovin na kilogram telesne teže. Pri tem je pomembno, da uživamo živalske in rastlinske beljakovine. Obroki naj ne bodo premasti. (Se nadaljuje)

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ

Čebula proti glavobolu

Le malokdo se lahko pohvali, da ne ve, kaj je glavobol. Tisti, ki niso takšni srečneži, pa si ga pogosto preganljajo s tabletami proti bolečinam, kar pa ni najbolj priporočljivo, zlasti še, če so bolečine pogoste. Bolje je iti na sprehol, se razgibati ali si pomagati z avtogenim treningom, posebno še, če je glavobol posledica napetosti ali stresa. Zelo dobro domač zdravilo proti glavobolu pa je čebula. Surovo čebulo narežite na tri do pet milimetrov debele rezine in jih zložite na krpo, to pa zvijte v podolgovat obkladek. Položite ga na zatilje, od ušesa do ušesa, da se ne bo premikal, ga povežite z ruto. Ležite in počakajte, da bolečina mine. Če vas moti zahod po čebuli ali se vam zaradi ostrega vonja celo solzijo oči, jih pokrijte z vlažnim robcem.

Dunajska češnjeva torta

140 g margarine, 140 g sladkorja, 3 rumenjaki, 1 ščepci cimeta, 1 žlička rumna, limonina lupina, 100 g moke, 2 zvrhane žlički pecilnega praška, 50 g zmletih mandeljev, 3 beljaki, 500 g češnj, brez pešč, sladkor v prahu, 1/4 l sladke smetane. Zmehčano margarino damo v visoko posodo, kamor damo še sladkor, rumenjake, cimet, rum, limonino lupino in moko, v katero smo vmešali še pecilni prašek. Z električnim mešalcem, naravnanim na največjo hitrost, vse skupaj zmešamo. Dodamo zmlete mandle in na koncu trdo stopen snetek. Testo damo v dobro namačen model za torte in ga obložimo s češnjami. Pečemo v vnaprej segreti pečici pri 180 stopinjah eno uro. Češnjevo torto posipamo s sladkorjem v prahu in ponudimo s stepeno sladko smetano.

Kaj izboljša kakovost?

Dober kompost je za vrt nepogrešljiv. Nastaja s trohnjenjem organskih snovi, ne gnijem, za to pa potrebuje posebne razmere in čas. Klasičen kompostni kup je širok 1,5 do 2 m in poljubno dolg ter trapezaste oblike. Naložena organska gmota ne sme biti višja od 1,5 m, kompostni kup pa mora vedno stati na živilih tleh, na istem mestu in v senci. Pred kompostiranjem je treba izločati vse, kar tja ne spada: steklo, plastika, žica, pločevina, še celo pelin in orehovo listje nista priporočljiva, saj preganjata deževnike, ki v t.i. četrti fazi kompostiranja naredijo zrel v obstojen kompost. Kompost dozori prej, če mu v plaste primešamo zemljo, še boljše

Iz fototeka ZAVKD Novo mesto

Nepogrešljivi, a premalo poznani del cerkvene opreme so svečniki, ki krasijo oltarje, izdelani pa so iz lesa ali kovine ter bolj ali manj bogato okrašeni. V skromni podružnični cerkvi v Ponikvah pri Veliki Dolini najdemo lepo vrsto svečnikov, ki kažejo stilne poteze baroka in klasicizma ter so izdelek posavskih delavnic in domačih mizarskih mojstrov. (Pripravila umetnostna zgodovinarka Marinka Dražumerič)

In Tadinovih napisih

Strašna podoba evropske sužnosti - Po leti delajo posli tudi po 20 ur na dan v posebno dobrih hišah! ali je čudo, da si zlasti dekle želete in iščejo spremembe? in le, da jim odlagne, rade hodijo tudi v take službe, kjer je nevarnost za nedolžnost ali dobra plača za človeško, ne več ko živinsko delanje! Radi slabih zaslužkov se tudi pospešuje kurbarija. Dekle misli, kako bi si kupilo kak svilen robec, pa ni dosti soldov, ker je treba omisliti še bolj si črevje in kiklo - vot, zdaj pride ljubček in ponudi razun sreca tudi kak goldinarček. Dar se sprejme, drugi ne manj rad kot prvi - ljubček zahteva in dobi odškodnino, - posteljo ljubičino. Če kaj ujame, je briga njena, ne njegova! Bogne strašna podoba evropske sužnosti.

Grde in drekaste poti - Dolenjske ceste razunono malo velikih vzemih hudič! Postranska ni nobena zanič, ob dežji nahaja se na vsaki kraj kak kraj, večidel pa mnogo krajev, kjer ni mogoče dalje iti bodi si radi globokega blata, zagrenih jam in blatnih mlakuž, bodi si radi potokov in studenčev, ki se razlivajo curkoma čez cesto. Naj grje razkopani in drekasti so poti v vaseh, kajti se menda nikoli prav ne nasploje. Vendar ne sme se pripisovati vsa napaka kmetu, mnogo teh sitnosti izvira iz narave dolenjskih nižav, rek in gora.

Za pse več ko za človeka - Vaše gnade in oskrbniki in najemniki imajo večidel silne nepričlenjene pse okoli hiše. Mnogokrat napadajo ljudi. Ko zavpijem v Brajenovem kučarju, naj pokliče pse od mene proč, se falot še zmenil ni. Tudi pri Otočcu in Ruperčvrhu so me te zveri naskakovale. Naj več kinofil je v teh krajih Langer. Mnogi grajski psi so veliki ko teleta, troši se nanje ko na kakega človeka.

Težak finančni položaj je bil posledica počasne orientacije gospodarstva na železnico in stroškov, ki jih je imela železnica z dograjevanjem objektov (postajališče Ponike in Štefan, podporni zidovi, zamenjava pragov itd.). Po letu 1900 so se razmere izboljšale. Tudi gospodarstvo se je bolj navezalo na železnico, zato je eno desetletje uspešno poslovala. Kriza je ponovno nastopila po letu 1910, ko so zopet zabeležili izgubo in so zastala vsa vlaganja v infrastrukturo. Potniki so zahtevali povečanje potovalne hitrosti, denarja za investicije ni bilo, zato so delnice Dolenjskih železnic izredno padle. Tako so delnice z nominalno vrednostjo 200 enot prodajali za 50 do 60 enot.

Med prvo svetovno vojno je proga Ljubljana-Metlika-Karlovac razbremenjevala obsavsko progo Ljubljana-Zidani Most-Zagreb. Posebno je prišla do izraza v primerih, ko je bila obsavska nevozna. Zmogljivost proge Zidani Most-Zagreb je bila majhna, saj je bila tedaj le enotirna z malimi postajami z majhnimi možnostmi križanja vlakov (postaja Dobova je bila tedaj le postajališče). Zmogljivost proge so leta 1916 povečali z rekonstrukcijo postaj Ivančna Gorica, Višnja Gora in Ljubljana-Rakovnik. Z istim ciljem so tedaj v Ljubljani zgradili vodmatski lok (poseben tir za vožnjo proti Zalogu) in obvozno progo Vodmat-Dravlje, tako da so vlaki iz dolenjske vozili naravnost v Dravlje na gorenjsko progo in obratno.

Po prvi svetovni vojni je bila tod najkrajša pot do morja. Ker proga Zidani Most-Zagreb ni mogla prevzeti vsega prometa, so leta 1922 uvedli po dolenjski progi direktni vlak Ljubljana-Reka in direktno vagon Beograd-Zagreb-Karlovac-Novo mesto-Ljubljana-Bohinjska Bistrica ter direktno vagon Zagreb-Karlovac-Novo mesto-Ljubljana-Jesenice-München. Pozneje so skušali potnikom ugoditi s posebnimi vlaki. Tako je nekaj časa vozil ob nedeljah in praznikih poseben izletniški vlak iz Ljubljane v Metliko. Zasledimo tudi smučarski vlak iz

DOLENJSKE ŽELEZNICE

KO JE SLOVENIJA PRAZNOVALA
OSAMOSVOJITEV, JO JE PRIMORSKA
ŽE BRANILA...

primorske novice

DAN PREJ

Tik pred izidom je knjiga, ki z dokumenti in pričevanjem razkriva resnico o vojni za Slovenijo, ki se je pričela 26. junija 1991, še pred začetkom proslav ob razglasitvi osamosvojitve. Resnica o ljudeh in dogodkih, ki so bili zamolčani zaradi višjih ciljev, knjiga, ob kateri bo kdo znova vzklknil: O, p....!

DAN PREJ so napisali novinarji in sodelavci Primorskih novice ter Radia Koper, neposredne priče dogodkov, o katerih so želeli poročati, pa jih niso pustili v eter... Zato je DAN PREJ knjiga, ki jo morate prebrati. Govori o zgodovini, ki smo jo sami krojili.

NAROČILNICA

Ime in priimek _____

ulica, kraj, pošta _____

naročam _____ izvod(ov) knjige **DAN PREJ**
po prednaročniški ceni 2300 SIT (po povzetju - cena velja do 20. junija 1994). Naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper.

datum: _____ podpis: _____

Poslovni sistem
Mercator, d.d., Ljubljana

Mercator - Kmetijska zadruga Krka
z.o.o., Novo mesto
C. komandanta Staneta 10

objavlja prosto delovno mesto

komerzialist II v komercialnem sektorju

Pogoji: najmanj V stopnja šolske izobrazbe ekonomske, komercialne ali kmetijske smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju trženja.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poizkusnim delom.

Objava velja 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:

Mercator—Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.
68000 Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10

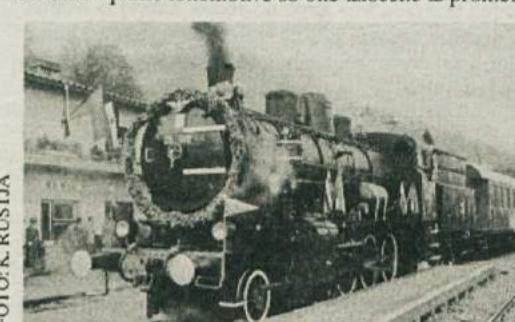
na dolenjskih progah še pred preštreljenjem lokomotiv leta 1933, zato zanje nimamo ustrezne oznake JDŽ. V letih od 1941 do 1943 so Italijani uporabljali številne italijanske lokomotive. Velika zmeda je vladala po koncu obeh svetovnih vojn, ko so bile v Sloveniji lokomotive ob vsepopsov, slovenske pa razpršene po celi Srednjem Evropi.

Vlečna služba je imela velike težave pri izbiri lokomotiv zaradi tega, ker so dolenjske železnice še dolgo po 2. svetovni vojni dopuščale le 14, oziroma 14,5 tone osmega pritiska, takoj ni bilo mogoče uporabljati novejših, močnejših in težjih lokomotiv. Poleg tega so bile Slovenske železnice kot celota zelo diskriminirane pri razporejanju parnih lokomotiv, saj so vse boljše vrste lokomotiv razporedili drugam. Najslabše je bilo v času, ko so Slovenske železnice (izjemo prog Južne železnice) spadale pod Zagreb, takrat so iz Slovenije prenestili tudi lokomotive vrste 28.

Motorna vleka

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in slabe investicijske politike so morale po dolenjskih progah še tri desetletja po vojni voziti popolnoma odslužene in dotorjane parne lokomotive častiljive starosti in neudobni stari potniški vagoni. Zato je bila vleka zelo draga, počasna, nerezansljiva in umazana, vse to pa je zelo škodovalo železniškemu prometu in povzročalo preusmerjanje potnikov in tovora na ceste. Postopoma so tudi na dolenjskih progah zamenjali parno vleko z motorno. Zadnji vlak s parno vleko je peljala parna lokomotiva 25-019 od Novega mesta do Semiča in nazaj.

Sedaj vlečejo vlake po dolenjskih progah predvsem tovorne dizel-električne lokomotive vrst 644. Ker so bile sestavljene v tovarni Macosa v Španiji, jih po domačem imenujemo tudi Španke. V bistvu je to električna lokomotiva, ki sama proizvaja električni tok za vlečne elektromotorje ob kolesih. Maksimalna dopustna hitrost teh lokomotiv je 90 km/h. Te lokomotive so bile nabavljene v letih 1973 in 1974.

Zadnja vožnja parne lokomotive. Posnetek je s postaje Semič.

"Torek morajo imeti v sredo"

Pojasnilo k članku, objavljenu v DL 26. maja

Pod zgornjim naslovom obvešča M. Lizar bralce Dolenjskega lista, da pošta ne dostavlja vsak dan in v kraju Zagorica pri Velikem Gabru. Cenjene bralce in uporabnike naših storitev obveščamo, da ima naselje Zagorica pri Velikem Gabru dostavo poštnih pošiljk vsak dan, le v soboto ne, ker takrat matica pošta ne dela. Resnici na ljubo je treba dodati še to, da Zagorica pri Velikem Gabru sodi po poštnih predpisih v širši dostavni okoliš, za katerega je pošta dolžna dostavljati poštno pošiljke le 3-krat tedensko, dejansko pa pošta dostavlja 5-krat tedensko in celo pakete. O tem se lahko vsakdo prepriča.

Ob tej priložnosti obveščamo tudi krajane in uporabnike naših storitev v naseljih Veliike Dole, Babna Gora, Gombičče, Male Dole in Stehanja vas, v katerih dostavljamo trikrat tedensko (ponedeljek, sreda, petek). Omenjena naselja sodijo v širši in celo najširši dostavni okoliš in pošta jim zagotavlja dostavno trikrat tedensko, kar je usklajeno z zakonom o ptt storitvah. Le-ta določa, da morajo biti vsa naselja v državi vključena v dostavo poštnih pošiljki. Dostava pa se po tem zakonu razvršča v tri dostavne okoliše: v ozzi, kjer je ptt enota, se vrši dostava vsak delovni dan; v širši (do 6 km oddaljenosti od pošte) se dostava vrši trikrat tedensko; v najširši (nad 6 km oddaljenosti od pošte) se dostava vrši enkrat tedensko.

Ta predpise naša pošta v celoti (in še več) spoštuje in urenščuje. Naj dodamo še to, da je v omenjenih naseljih dnevno število poštnih pošiljki zelo majhno in nikakor ne upravljajo vsakodnevne dostave.

Cenjene bralce in uporabnike naših storitev prosimo za razumevanje in želimo, da sodelujete z nami še naprej. Vsaka pobuda, tudi če je kritična, je za nas dragocena, saj nas vzpodbuja, da nenehno izboljšujemo svojo dejavnost!

PTT PODJETJE SLOVENIJE, p.o.
POSLOVNA ENOTA PTT
NOVO MESTO

Gozdovi po novem

O stanju v gozdarstvu

Na razmre organiziranost gozdarstva so po letu 1991 najbolj vplivali novosprejeti zakoni: Zakon o gozdovih, Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ter Zakon o denacionalizaciji. Zakon o gozdovih je prinesel vsebinske in organizacijske spremembe (odprava biološke amortizacije, neobvezen odkup prek GG-jev, aktivno sodelovanje lastnikov gozdov pri izbiro dreves za posek, razdelitev gozdnih gospodarstev na javno gozdarsko službo kot Zavod za gozdove Slovenije in na izvajalska gozdarska podjetja). Pomembni podzakonski akti še niso sprejeti. Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov je postavil sklad kot lastnika vseh bivših SLP 1 in SLP 2 gozdov, to je državnih gozdov republike Slovenije.

Z veliko časovno zakasnitvijo je s 1. 5. 1994 formalno začel delovati Zavod za gozdove Slovenije, ki je postal iz dela bivših Gozdnih gospodarstev. Pogodbu o razdružitvi ljudi med Vlado Republike Slovenije (Zavodom), Gozdnim gospodarstvom in Zadružno zvezo Slovenije je bila podpisana 28. 4. 1994, o premoženju pa še ne zaradi določenih zahtev Zadružne zveze.

Zavod opravlja javna gozdarska dela (strokovna, svetovna) s področja gojenja in varstva gozdov, načrtovanje gozdov in gozdnega prostora, gozdni prometni in lovstvo, in to za vse lastnike gozdov. Organizirane iz centralne enote, ki ima sedež v Ljubljani, ter iz štirinajstih območnih enot, ki pokrivajo področja Gozdnih gospodarstev. Dolenjski in belokranjski del pokriva Območna enota Novo mesto, ki ima sedež na Gubčevi 15. Po sistematisaciji je predvidenih 65 delovnih mest, trenutno je zasednih 60. To je predvsem gozdarski tehnični kader. Območje je razdeljeno na 9 krajevnih enot, znotraj katerih je oblikovano 37 revirjev. Sedeži Krajevnih enot in revirjev so po upravnih stavbah po terenu.

Vodja OE Novo mesto:
IVAN PLUT, dipl. inž. gozd.

• Delati v dobrini veri ni dovolj, novinar mora dokazati, da je tisto, kar je napisal točno. (Kochersberger)

• Ko potnik iz Hrvaške izstopi na naši postaji, mora zaradi čistoče vedeti, da je tu Slovenija. (Branko Butala, šef postaje v Metliki)

Trojico iz kartoteke kriminalcev!

Protest in zahteve

Ob 6. obletnici arretacije trojice Janša, Borštner, Tasič članici v članice Kluba seniorjev in seniorjev pri Socialdemokratski stranki Slovenije v ustanovnega sestanka v Ljubljani naslavljamo na vse medije v Sloveniji naslednji protest:

Po volji slovenskih državljanov in državljanov pred Vojščkom sodiščem na Roški 2 v Ljubljani je bila četverica JBTZ na dan sojenja 27. julija 1988 reabilitirana, njihova imena pa še vse doslej niso izbrisana iz kriminalističnih kartotek. Zato odločno zahtevamo od Ministra za notranje zadeve, da njihove kartotekе izloči s seznama kriminalcev in da poimensko objavi podpisnike za izvedbo arretacije.

Pričakujemo, da bo Ministrstvo za notranje zadeve takoj upoštevalo naš protest in nas o izpolnitvi naših zahtev obvestilo prek naših medijev.

Klub seniorjev in seniorjev SDSS

ZAHVALA DOLENJSKI BANKI

Vsako leto organizira LB Dolenjska banka nagradni izlet za učence, ki delajo v šolskih hranilnicah. Letos smo bili med njimi tudi literarni ustvarjalci. Pisali smo o družini, ker je leto 1994 proglašeno za leto družine. Potovali smo po Beli krajini, vodila so nas prijetna deklleta iz Turističnega društva Sinji Vrh. Ogledali smo si romarsko cerkev, brezno v Šperharji, izvir v Bregu, podzemno jamo Kobilča ter prikaz ročnih del, značilnih za te kraje. Druženje je bilo prijetno in poučno. Zahvaljujemo se banki, da nam je omogočila izlet.

PETER GIODANI
OŠ Smarjeta

Sporočilo bralcem

V soboto, 23. aprila, je začel v Republiki Sloveniji veljati novi zakon o javnih glasilih, ki uredništvom daje več svobode oz. pristojnosti pri objavljanju pisem bralcev ali javnih izjav. Po novem uredništvu niso več dolžna objavljati vsakega mnenja ali izjave, imajo pa tudi pravico, da tovrstne prispevke skrajajo, le povzemajo ali delno objavljajo, vse pa to v skladu z uredniško politiko glasila in prostorskimi možnostmi v njem. Dolenjski list bo kot nestrankarski in nedvisen časnik še naprej ostal odprt za prispevke bralcev, ki pa naj bodo sporučilni in kratki, da bo ob omejenem časopismu prostoru kar največ ljudi lahko prišlo do javne besede.

Uredništvo DL

Tehnico je prevesilo zavajanje

Za propad referendumu v sedanji občini Trebnje so krive premajhna obveščenost in zvijača Zdržljene liste - Kje so funkcionarji treh zmagovalnih strank?

Znanilci t.i. levih naprednih sil v Mokronogu in Mirenški dolini so spet enkrat uspeli z zvijačo prepričati volilce, da so glasovali proti občini, kar je nesmisel. Njihovo geslo je bilo prepričljivo: spet višji davki, kdo bo novo občino vzdrževal, od koder denar, več birokracije, ostane naj obstoječa občina Trebnje, itd.

Levi del prebivalcev pa je zamolčal resnico, da Mokronogu in okolici niso doprinesli ne napredku, kakor tudi ne razvoja tega območja. Kar je bilo narejeno za dobrobit ljudi, je bilo narejeno v samostojni občini Mokronog, dokler je obstajala.

Menim, da so sile levih struktur uničevalni stroj na tem območju, saj so že leta 1943 odpravili sodiščo Mokronog, vzelj upravno središče in razdelili na sosednje občine Novo mesto, Krško, Sevnica in Trebnje, zategli tovarno in uničili drobno gospodarstvo.

Leta 1958 so občino Mokronog združili v občino Trebnje. Poudariti moram, da se je ob združitvi občin lahko pohvalila le občina Mokronog, edina s pozitivno bilančo, vse ostale pa z negativno. Po letu 1958 se je na-

daljevala uničevalna politika tega območja in pokrajine. Ukinili so podjetje Vrboplet, odselili Krojaško podjetje v Trebnje, razpustili Čevljarsko podjetje Mokronog in še lažko nastavili. Kot zadnjini udarec pa še predaja Iskre Elektrohit Mokronog.

Zavstavlja se veliko vprašanje: kje je njihova logika, poštenje do ljudi, kam postavita njihovo geslo pri zadnjih volitvah 100 tisoč novih delovnih mest? To je očitna zabloda in zavajanje ubogih ljudi. Saj je vsem znano, da je pred drugo svetovno vojno imelo delo v tem kraju in okolici dosti več ljudi kakor pa danes.

Lepo vas prosim, gospodje, nikar si ne zatiskajte oči in ne lažite se naprej! Povedati je treba javnosti, predvsem pa volilcem v teh krajih, da je referendum propadel, v Mokronogu pa samo za prav malo glasov. Kar se pa tiči zahtevanih pogojev za ustavitev občine Mokronog, ima ta kraj vse potrebno. Mokronog je tako rekoč središče Mirenške doline. Poudariti je treba, da so na nekaterih

zborih krajanov izven naše krajevne skupnosti izrazili željo, da bi se radi vključili v občino Mokronog.

Za propad referendumu v sedanji občini Trebnje je krivo tudi prema obveščenosti in pojasnjenosti zadev o lokalni samoupravi. Razlagalci na večini zborov so bili iz vrst Zdržljene liste, kateri so stvar še bolj zamigljili. Iz krščanske demokracije in SLS pa jih je bilo malo ali pa s popolnem.

Znano je, da so tri stranke dobile največ glasov na zadnjih volitvah v teh krajih. Krajani zahtevamo razumno pojasnjenje o lokalni samoupravi in nalagamo državnemu zboru v vladu, naj odpravita nastalo zmedo, saj vsega nismo krivi ubogi volilci. Obenem prosimo naše cenzene poslance na tem območju, da nas pošteno in vestno zastopajo ter nam pomagajo razrešiti nastalo zagato. Vsem našim krajanom pa želim, naj padli referendum vzamejo resno v premislek.

PETER KOLENC
Mokronog

Poljanskemu referendumu zapisano ob rob

Ostali tipičen Balkan

Primer Poljanske doline ob Kolpi s spornim starotrškim referendumskim območjem je povzročil kar precej vetrin v prahu.

Sedaj je vse za nami. Rezultati so znani. V KS Stari trg se je večina volilcev odločila za združitev v samostojno občino. To pa pomeni, da so imeli stranke pobudnice podporo krajancov. Rezultati bi bili nedvomno boljši, če bi se koordinaciji pridružili tudi prenovitelji, ki pa so raje prisluhnili pismu svojega vodje, ki jim je v duhu starega dobrega demokratičnega centralizma sugeriral, kako naj se na referendumu obnašajo.

Nekoliko drugače je bilo na predgrajski strani doline. Tam je prevladovalo čustven naboj totalne ogroženosti in v takem stanju ne pomaga še tako dober argument. Povsem nedolžni letaki so kar frčali z zidov in plank ter tako obvarovali volilce pred bogokletnimi napisi. Seveda so dosegli zavidnej rezultat PROTI.

Mirovali niso niti lovci, ki jih druge prav nič ne moti, da jagajo po združenem lovišču obeh krajevnih skupnosti. Tudi star oboklpsi traperi, ki običajno kuha divjadični goč, prepričljivo trdi, da srne s starotrškega dela lovišča niso prav nič manj okusne, kar pa seveda ne velja za ljudi, s katerimi za nič na svetu ne velja hotel živeti v isti občini.

Zelo napeto je bilo tudi v severni Kočevju najbližji provinci. Tam je mlada ogrevnila gospa v stilu nepremagljivih z letec stražami one-mogočala vsako infiltracijo tujih dokumentov, organizirala vrsto snežmanj, reportaž in razgovorov ter tako svojim sovačanom orhanjala sicer visoko moralno in pripadnost. Seveda je na volišču iztržila najvišji rezultat PROTI.

In če nas je ta referendumskaja hajka o čem priprečila, nas je predvsem v to, da smo tu, na jugu Slovenije, še vedno tipičen BALKAN.

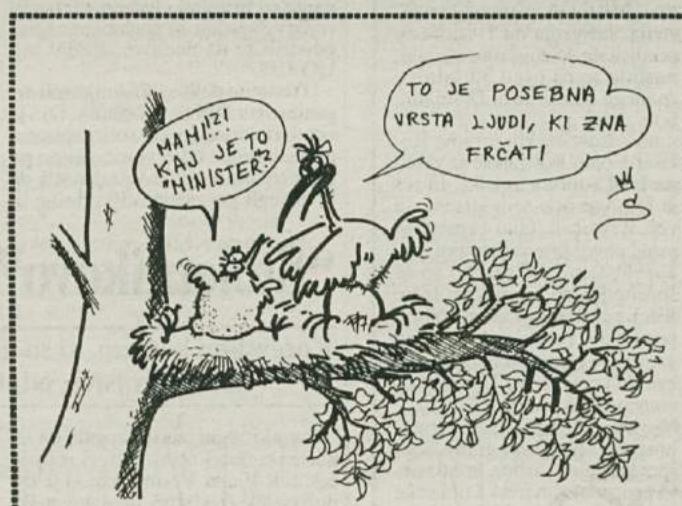
Lahko pa le nekoliko upamo, da bodo pri komisiji za lokalno samoupravo, v državnem zboru in v vladu sčasoma le zaznali objektivno stanje in potegnili nekatere racionalne potete, ki bodo še v prid temu demografiskemu strateško pomembnemu delu Slovenije.

K. M.

ZAMETKI PODJETNIŠTVA V TRAVI

TRAVA - Menda sta bližnji mednarodni mejni prehod in pričakovana nova cestna povezava s Hrvaško pa tudi z dolino Kolpe vzrok, da se je nekaj krajanov odločilo za podjetniške posle v vasi Trava, zadnjem večjem naselju pred mejo, ki pa je skoraj opustelo. Mladi so odšli, ker v bližini ni bilo delovnih mest. Na Travi zdaj že deluje vpeljani in dokaj uspešni obrat plastičnih vrečk, ki ga vodi Milan Poje. Prav pred kratkim pa so osvojili proizvodnjo polietilne folije, ki služi za avtomatično pakiranje izdelkov. Zaseben obnavlja tudi nekdanjo staro šolsko poslopje, v njem pa bo trgovsko gostinska ponudba, diskont in menjalnica. Dela so v zaključni fazi. Pred dnevi so začeli graditi nov žagarski in predevalni obrat, vse pa zatrjujejo, da jim gre občina Kočevje dokaj na roko.

A. K.

Činčila kot še en rejski izziv

Pripombe na članek s tem naslovom (DL 2. junija) in radijsko oddajo Studia D - Ogorčen, ker si je avtor dovolil toliko strokovnih spodrsljajev - Opozorila

V nedeljo, 29. marca, sem pri poslušanju Studia D postal pozoren, ko sem zaslišal med kmetijsko oddajo nasvetne za rejs činčili. Kot dolgoletni rejec sem kaj hitro ugotovil, da gre za rejs južnoameriških činčil, čeprav to ni bilo niti enkrat omenjeno razmogače na začetku oddaje, katerega pa sem žal preslišal.

Po vsebinah je oddaji podoben tudi članek "Činčila kot še en rejski izziv", objavljen v 22. številki Dolenjskega lista. Vse preveč nepoznavalcev in bodočih rejevcov malih živali si pod besedo "činčila" predstavlja kuncne pasme velika činčila.

Toda to še ne bilo nič hudega, če znani kmetijski strokovnjak in voditelj kmetijske oddaje ter avtor omenjenega članka Janez Bratkovčič ne bi nasvetov o reji južnoameriških činčil delil kar iz reklamnega letaka firme Činčila internacion.

Ob poslušanju oddaje sem postajal

iz minute v minutu bolj ogorčen, ko sem ugotovil, da si ugledni kmetijski strokovnjak dovoli vrsto spodrsljajev, strokovno kmetijsko oddajo je spreminil v reklamiranje tuje firme, ki jo

žal dobro pozna preveč slovenskih rejevcov. Namesto strokovne literature uporablja reklamni letak tuje firme (po desetih letih reje priznam, da ne vem, kakšno olupljeno hrano činčile jedo); bodočim rejecem ne pove, da si lahko nabavijo strokovno literaturo prizanega domačega strokovnjaka (mag. Jože Jurgec, dipl. vet.: Reja južnoameriških činčil, tel. 061/213-364); skupaj s svojim sogovornikom se dela nevednega o obstoju društva z izjavo: "baje obstaja celo neko drugo rejev činčil". Itd.

Naj povem, da obstaja Društvo rejev južnoameriških činčil Slovenije že leta 1970 (naslov društva: Marjan Založnik, Tomšičeva 19, 63320 Velenje, tel. 063/851-655). Združuje prek 130 rejev iz cele Slovenije.

Ana Ponikvar

Najlepše je bilo, ko je bilo najtežje

95 let Ane Ponikvar z
Mlake pri Kočevju

Ana Ponikvar z Mlakom pri Kočevju je bila rojena 7. maja 1899 v Mali vasi v Dobropoljah. Po ročici se je leta 1920. Mož je bil rudar v kočevskem rudniku. Od leta 1924 do 1934 sta delača v Franciji: on je bil rudar, ona pa je imela na hrani 6 rudarjev, da ležje preživljala družino. Skupno sta imela 6 otrok: sina in 5 hčer.

Mož je pošiljal denar kmečki posojilnici v Dobropoljah, ki pa je propadla, in tako mu za deset let dela ni ostalo nič. Dobil je le odpravnino, s katero sta kupila hišico na Mlaki pri Kočevju. Življenje pa je bilo težko, posebno še med vojno, ko so moza in sina Italijani večkrat arterili. Potem je vsa družina odšla v gozd in s seboj vzelila prasička, edino premoženje, ki so ga rešili. Italijani pa so moza in sina ujeli in ju odgnali na Rab, kjer sta oba umrli.

Mama Ana je v partizanskem okolju shujšala od 82 na 54 kg, saj ni bilo hrane in so jedli le sadje, ki je zraslo v opuščenih kočevarskih vseh. Ko so jih zazeli Italijani, so jim pobrali vse in so hoteli tudi prasička. Pa je starejša hči Mili, ki je hodila v francoske šole, prepričala oficirja, da so jima prasička pustili. "Tudi Italijani niso bili vsi slabi!"

"Vedno je bilo hudo najbolj v mladosti in med vojno. Delali smo, kot črna živina, da smo imeli kaj za v usta. Včasih je bilo malo, pa sem jima dala na mizo, sama pa sem se zaprla v shrambo. Nekoč sem se zavedala, da bo prišlo pet hčera na kosi, jaz pa nima kaj dati. Tako hudo mi je bilo, da sem šla v skedenj, vzela štrikec, napravila zanko in se hotela obesiti. Stala sem že na lojtri in imela zanko za vratom ter se hotela vrči dol, pa me je pri srcu stisnilo, kaj bo potem z mojimi otroci. In sem se premislila. Nikoli si nisem mislila, da bom dočakala 50 let, kaj šele 95. Po vojni in zdaj je lažje. Nekaj je pokojnino, nekaj pomagajo hčere, in gre. Vendar je bilo le najlepše prej, ko sem bila mlada, ko sva se imela z možem rada in ko sem skrbela zanj in otroku" pričuje Ana.

JOŽE PRIMC

POHVALA ZA MULLERJEVO DISKOTEKO

"Zadnjo majsko soboto smo se v "Clubu M" v Črnomlju, Mullerjevi diskoteki, (gostilna ima 5 turističnih zvezdic) imenito zabavali ob zvočnih kultitetnega benda Viktorij iz Ljubljane. Club M, odprt pred nekaj meseci, je vreden vse pozornosti že zaradi tega, ker ne spada v klasične diskoteke, ampak se z glasbo, posrežbo in urejenostjo trudi obdržati nivo, kakršnega si je Črnomelj že dolgo želel. Zdaj torej ni več problem, kje bi se par, željan plesa, napolnil petkov ali sobotno noč. Zdaj so prišli na svoj račun vsi tisti, ki so obiskovali plesne tečaje Borisov Vokva. Glasbo vrti disco jockey, ki se spozna na okus gostov, in je primerne trenutni zasedbi. Vljudni, uglajeni natakarji in prijazni "vunbacitelji" vzbujajo zuhanje in občutek varnosti. Club M je edina diskoteka v Beli krajini, ki ima varovano parkirišče, zato se gosto ni treba batiti, da bo zjutraj našel svojega jeklenega konjička popisanega ob žeblijev. Z malce radovnostim smo izvedeli, da ima diskoteka za poletje privlačne načrte. Tako naj bi si v živo ogledali Jonas Ž., Josipo Lisac pa še enkrat Viktorij... Aprila letos je gostil malec zrelejše generacije, ki so klub napolnili do zadnjega kotička, zabaval stari šarmér Ěumi Stanič. Uživali smo ob melodijah naših rosnih let. Tudi zato je Club M nekaj posebnega v poplavljajočih diskotek."

I. K.

Odstavili so direktorja zadruge

Odgovor upravnega odbora M-KZ Metlika na članek, objavljen v Dolenjskem listu pod tem naslovom 26. maja - Očitek ge. Ahlinovi in g. Golobiču ob njunem mnenju

Člani upravnega odbora M-KZ Metlika se čutimo dolgo dati pojaznilo in odgovore na nekatere trdite, ki imajo v bistvu namen zavajati bralstvo Dolenjskega lista. Upravni odbor je 9.5.1994 sprejel sklep, da razreši g. Bajuku funkcije direktorja M-

PRIPRAVE ZA SREČANJE NA ROGLI

LOŠKI POTOK - Menda je društvo upokojencev še edina organizacija, ki stalno deluje. Zlasti to velja za sekcijsko, ki ima na skrb rekreacije in ki jo uspešno vodi Janez Novak. V teh dneh se upokojenci zopet odpravljajo v Brda, kamor so povabljeni na bero česenj, obiskali pa bodo tudi znani kobariški muzej. Organizirali pa so že več enodnevnih pohodov. Posebne priprave pa potekajo za srečanje upokojencev iz Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske in Slovenije, ki bo 29. junija na Rogli pod pokroviteljstvom republike zvezne. Za vse udeležence bo v športno-rekreacijskem centru v Hotelu Planja pripravljen poceni topel obrok hrane.

KAKO SO ŽE ŠTELI BUTALCI?

KOČEVJE - Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so z malenkostno večino sprejeli osnutke odklovov o nekaterih agromelioracijskih območjih; ko pa so skušali osnutke prekvalificirati v predloge, je bilo to zavrnjeno. O tem osnutku so glasovali kar trikrat, od tega najprej dvakrat z dviganjem rok. Pri prvem glasovanju so našeli 17 glasov ZA, 5 proti in 14 vzdruženih (skupno torej 36 glasov). Ker so menili, da ni bilo vse v redu, so glasovanje ponovili in tokrat se je dvignilo 20 rok za, 5 proti, 14 pa se jih je vzdružilo glasovanja (skupno 39 glasov). Ker so videli, da nekaj ni v redu, so prešli na ponovno preverjanje prisotnosti delegatov in šteje tako, da so vsakega delegata posebej klicali in vprašali, za kaj glasuje. Tokrat je bilo 22 glasov za, 5 proti in 14 vzdruženih. Ob takem glasovanju oz. preštevanju glasov lahko ugotovimo, da so celo Butalci imeli veliko boljšo metodo preštevanja glasov.

P-c

NEJASNO Vprašanje

METLIKA - Ko so na zadnji seji tukajšnjega izvravnega sveta analizirali rezultate minulega referendumu za ustanovitev občine, so bili entni, da so se tudi pri glasovanju pokazale hibe hitro sprejetega zakona in nejasno postavljenega vprašanja na glasovalnem lističu. Tako so na primer v Bojanji vasi šele po zaključenem glasovanju spoznali svojo zmoto. Glasovali so proti delitvi sedanje občine, a so na lističu namesto "ZA" obkročili "PROTI". Sicer je bila v metliškem referendumskem območju 100-odst. udeležba na volišču v Krivoglavicih, najslabša, 53,5-odst., da na volišču v vinski kleti. Poleg prej omenjene Bojanje vasi so proti metliški občini v sedanjih mejah glasovali le še na volišču v Gradcu, kjer je glasovalo proti 57,4 odst. tistih, ki so prišli na volišče. O tem, ali bo Gradec dodeljen status občine ali ne, bo odločil državni zbor, ko bo določal meje občin. Če pa bi prišlo do kakršnih koli dilem, so na izvršnem svetu menili, da bi bilo najbolje prebivalcem krajeve skupnosti Gradac omogočiti, da še enkrat odgovorijo na nedvoumno vprašanje, ali so za samostojno občino Gradac ali ne.

A. Ž.

SONCE V SEVNICI

LJUBLJANA - Pravkar mimo nedeljsko dopoldne, torej v zelo gledanem terminu, je televizija Slovenija na 1. sporednu predvajala 45-minutno oddajo, nastalo letos pred 30-letnico znanega oktetka Jurij Dalmatin, bolj znanega pod starim imenom - Boštanjskih fantov. Režiser Vojko Boštančič je video naslovil Sonce v Sevnici. In res je bilo vse pod tem vtišom, še več, v rožicah. Oko kamere je same pevce pravzaprav bolj pokazalo samo enkrat, ko so se sprehodili po sevnškem trgu. Sicer pa ni manjkoval izvrstnih posnetkov vseh posebnosti, od azaleje in boštanjske farne cerkve do encijana na Lisci in Lovrencu, Malkova itd. Tudi Razborške galerije krasilne umetnosti na sevnškem gradu, kjer spet kraljuje rožice, in žal znowapropadajočih fresk Lutrovskih kleti ni manjkalo.

V uredništvu Jasne Novak sedaj pripravljajo o tem video kaseto, ki, kot pravijo, bo še bogatejša. Pevci nevsičljivo nastopajo predvsem s pesmijo, to pa je verjetno tudi cilj. Skratka, kulturna-turistična promocija, ki doslej na tem prostoru nima primere.

A. Ž.

pov. Če bo občini zbor menil, da je UO ravnal proti koristim M-KZ Metlika, ko je razrešil direktorja, ima občni zbor pravico UO odpoklicati. Seveda mora to storiti v smislu 52. člena zadržnih pravil in zaslišati vsakega člana UO o dejstvih, ki so bila pomembna za to odločitev UO.

Upravni odbor smatra, da o usodi naše zadruge odločajo člani, to pravico pa nam je dal zakon, nikakor pa ne pristajamo, da bo UO lutka v rokah g. Bajuka. UO je na stališču, da bodo imeli delavci delo (brez odpuščanja in zapiranja enot), da bo zadruga finančno stabilna in da bodo člani imeli določene gospodarske koristi, saj je to tudi končni namen zadržništva.

UO smatra, da g. Golobič v svojem mnenju o finančnem stanju ni ravnal korektno. Mnenja ni posredoval UO niti upošteval dejstva, z njimi celo ni bil seznanjen.

Podpiramo predlog o zadržni reviziji, kjer bodo strokovnjaki z licenco (ne upokojencem) podali svoje strokovno mnenje o izkazanem poslovni rezultatu M-KZ Metlika.

G. Bajuk ni bil odstavljen zaradi poslovnega uspeha, ampak zaradi prekoračitve pooblastil in kršenja zakona.

UO je smatral, da je razrešitev direktorja poslovna odločitev v M-KZ Metlika, in ni želetel te odločitve spolitizirati prek časopisa, vendar je dolžan odgovoriti na trditev, objavljene v Dolenjskem listu 26. maja.

Upravni odbor M-KZ Metlika predsednik: ANTON KLEPEC

Tožil bom sodišče

Užalil me je veliki slovenski rodilub in pisatelj Ivan Cankar, ko me je meni nič tebi nič obtožil, da spadam v narod hlapcev. Danes slavnega moža veliko bolje razumem. Komaj smo se izvili iz jarma enega gospodarja, pa se poniamo drugemu, čeprav niti sami ne vemo komu, važno je le, da je tuje.

Ko sem oni dan stopil v trgovino s ponesrečenim angleškim imenom za Novo mesto, ki me prodaja ponudila srajco, ki seveda ni bila izdelek kakšnega domačega šivnika, temveč znanje tuje firme, za katero pa žal še nikoli nisem slišal. Da je srajca "stounvošana", mi je še povedala, pa se mi je steznilo pred očmi. Nič nemanj proti tujem, celo nekaj njihovih jezikov sem se učil, vendar jim klub sponzoru spoštovanju do njih ne bom pustil, da tako nestranno brazdajo po mojem maternem jeziku. Pravzaprav tega ne počno oni, temveč mi sami. Le zakaj bi moral nakupovati s slovjem v roki, ko pa imamo Slovenci toliko lepo domačih besed, s katerimi bi lahko poimenovali svoje izdelke, podjetja, trgovine, lokale...

Zilica mi ne da miru, da se ne bi spotaknil ob tuja ali še huje - skrapčana tuje zvenča imena, polna iksov in ipsilonov. Najpogosteji odgovor novopečenih podjetnikov je, da poslujejo tujno in mora biti ime njihove firme razumljivo tudi tujem. Kaj pa mi? Zakaj ne bi česa razumeli tudi Slovenci? Niso se vse učili govoriti angleško, pa tudi tisti, ki so se, ne poznajo vseh besed jezi-

IGOR VIDMAR

Izgnancem večja veljava v svetu

Društvo izgnancev Slovenije ugodno ocenilo delo 78 krajevnih organizacij s 16.072 člani Seznanili tudi lisbonsko konferenco - Bo grad Rajhenburg vrnjen lastniku?

LJUBLJANA - Društvo izgnancev Slovenije (DIS) 1941-1945 je na 4. seji upravnega odbora ugodno ocenilo stališča 6. mednarodne konference Svetovne federacije vojnih veteranov marca letos v Lisabonu. O tej konferenci in o prizadevanjih, da bi seznanili njene udeležence tudi z izgnanci in drugimi civilnimi žrtvami vojne v Sloveniji, so poglobljeno spregovorili že na nedavni izredni seji UO DIS.

Trenutno deluje v 78 krajevnih organizacijah DIS 16.072 članov. DIS je vendarle dosegl, da so izgnancem priznani status žrtve vojne, očitno pa bo potreben še veliko vztrajanost, da bi dosegli povračilo odškodnine in

uvoljavili svoje pravice na področju socialno-zdravstvenega zavarovanja. Člani bodo še nadalje zbirali dragoceno dokumentarno gradivo iz raznih nemških taborišč iz časov svoje trdne življenske poti.

Na UO DIS so ugodno ocenili delo DIS v preteklem obdobju, ugotovili pa so, da so dostikrat pogresali ustrezno informativno publicistično dejavnost. Zato so za predsednika informativne publicistične komisije izvolili člana UO DIS in predsednika KO DIS Zasavja Rudija Matka, ki je bil na tem področju zelo aktiven in še posebej uspešen v Zasavju.

Na skupščini DIS v soboto, 11. junija, ob 10. uri bodo v Slovenski Bis-

trici v tamkajšnjem gradu kritično ocenili svoje delovanje v preteklosti, da bi še izboljšali delo v krajevnih organizacijah in koordinacijskih odborih ter se tako prilagodili novonastalim razmeram pri uvajaju nove lokalne samouprave. KO DIS so posredovali navodila organizatorjem potovanjem v kraje izgnanstva v letih 1941-1945. Pa še: na podlagi skupščine DIS v Dobovi posebna delovna skupina pripravlja gradivo v zvezi z ureditvijo pravno-lastniškega statusa gradu Rajhenburg in projekt ureditve spominske poti. To vprašanje je namreč treba nujno urediti, ker je pravni zastopnik prejšnjega lastnika gradu vložil zahtevo za denacionalizacijo.

JANKO BLAS, Sevnica

• Skromnost je začetek pameti. (Anzengruber)

• Nikoli ne verjemi človeku, ki o vsakomer govoril dobro. (Collins)

SLOVENSTV ŽUPNIJ DRAGA - V nedeljo, 19. junija, bo ob treh pooldini na Travi v župniji Draga velika slovesnost: blagoslovili bodo prenovljeno kapelico in zvon, ki se bo spet oglašil po več kot polstoletju. Zvon, ki se je ohranil, so namestili v začasen leseni stolp nedaleč od ruševin med vojno požgane cerkve. Krajani vabijo na slovesnost pa tudi na ogled prelepih krajev nad izvirom Čabranke. (Foto: A. Košmel)

Javna vprašanja vodstvu Novolesa

Upokojence Novolesove žage v Soteski skrbi, če bodo lahko vložili certifikate in delnice v svoje nekdanje podjetje - Želijo, da bi žaga postala delavska delniška družba

Letos mineva dvajset let, odkar so se soteški delavci s člankom v Dolenjskem listu z naslovom "Nezakonito" in svoje pravice obvestili javnost o dogajaju v Novolesu. Takrat je Novolesova vodilna partitska in sindikalna struktura T. V. in B. Z. odvzela zakonito izvoljene funkcije predsednika delavskega sveta in predsednika sindikata. Že od obnovitve žage, ki so jih soteški delavci obnovili brez tuje pomoči, je sindikalni funkcionarjem, če so razmišljali s svojo glavo in se potegovali za delavca, trda predla. Toliko za osvežitev spomina, saj soteški delavci hranijo vse dokumente do najmanjšega papirčka in jih bodo tudi obledanili, če bo potrebno, da pride vsa resnica na dan. Pred dvajsetimi leti smo se moralni obrniti kar osebno na Kardelja, ki

je takrat lovil sulca pod soteškim jezom. Voditelji Novolesa so takrat javno govorili, da bo Krka prej začela teči proti izviru, kar da bo v Soteski stal kakšen koli industrijski obrat. Isti ljudje so na veliko ribarili v kalem in iskali informacije med preprostimi delavci, ki so jih potem obiskovali organi za notranje zadeve in jih spravili v obsežne dosje.

17. maja lani je delegacija upokojencev obiskala sedež Novolesa, v zapisniku s sestankom z vodilnimi o lastninjenju pa je zapisano, da jih bodo pravočasno obvestili o svojih namerah glede lastnin

"Mala matura"

Prvo letošnje skupinsko preverjanje znanja osmošolcev

SEVNO NA TRŠKI GORI - Tu je potekalo v soboto, 4. junija, točkovanje šifriranih tekstov znanja iz slovenskega jezika in matematike. Udeležilo se ga je blizu 100 učiteljev matematikov in slavistov Dolenjske in Bele krajine, od katerih vsak je skorigiral 40 tekstov, pri 40-ih pa je sodelal kot skorektor.

Matematični testi so bili po mnenju učencev in učiteljev primerni, testi iz slovenskega jezika - še posebej književnosti - pa pretežki. Večina učencev se je prijavila za 2. skupinsko preverjanje znanja materinščine, ki bo v torem, 21. junija. Učenci pričakujejo, da bodo takrat testi lažji in da bodo zbrali več točk, potrebnih za vpis v srednje šole.

Kriteriji ocenjevanja pri maternem jeziku so bili manj ostri kot prejšnji dve leti, saj so bile za vsebinsko pravilne odgovore kljub eventualnim pravopisnim pomanjkljivostim v celoti priznane predvidene točke.

Ker so testi seleksijske narave, so pri slovenščini tudi za prihodnje leto napovedani zahtevni testi. Pri književnosti bodo vključeni avtorji, ki niso v obveznem programu osnovne šole, tako kot je bil npr. tokrat Ervin Fritz.

MARJANA ŠTERN

UROŠ RUS PRVAK V MATEMATIKI

LOŠKI POTOK - Na občinskem tekmovanju v matematiki za zlata Vegova priznanja, je sodelovala tudi šola dr. Antonia Debeljaka iz Loškega potoka. Najbolje ocenjen je bil učenec 7. razreda potoske šole Uroš Rus in se tako uvrstil v republiško ekipo. Tekmovali so še iz tujih jezikov, o rezultatih in zaključku šolskega leta ter o razvejenih dejavnostih na šoli pa bomo pisali v eni prihodnjih številki DL.

A. K.

ODPRTI DAN ŠOLE OB RINŽI

V petek, 27. maja, smo imeli v Osnovni šoli Ob Rinži odprt dan šole. Staršem in drugim obiskovalcem smo predstavili delček življenga in dela naše šole v tem šolskem letu ter praktično uporabo teoretičnega znanja.

Na razredni stopnji so potekale predstavitve po oddelkih, na predmetni stopnji pa po predmetnih področjih. Posebnost letošnjega dneva šole so bila kar tri šolska glasila, ki so jih prodajali učenci v obeh šolskih stavbah v mestu. Svoje glasilo pa so izdali tudi učenci podružničnih šol v Livoldu in Kočevski Reki. Dan smo zaključili s skupnim kulturnim programom in športno prireditvijo. Številni obiskovalci in nasmejani obrazzi staršev in otrok dokazujejo, da se vloženo delo v pripravo in izpeljavo odprtega dne izplača, zato kaže s tem nadaljevati tudi v bodoče.

SLAVKA JANŠA

Avtohiša Berus servisno prodajni center

Velika Cikava 23, 68000 Novo mesto tel.: 068 / 25 - 098, fax: 068 / 25 - 641

NA PODELITVI CANKARJEVIH NAGRAD

V petek, 6. maja, smo se na Vrhniku zbrali dobitniki zlatih Cankarjevih priznanj in naši mentorji. Poleg Katje Jarm in mene so za področje dolenskih, belokranjskih in zasavskih šol prejeli zlata Cankarjeva priznanja še učenc iz Stopič in učenki iz Šmihela in Grma. Ob 10. uri smo se zbrali v Cankarjevem domu. V prvem delu je dr. France Novak, predsednik Slavističnega društva Slovenije, podelil priznanja in knjižne nagrade učencem, ki smo na državnem tekmovanju v Ljubljani osvojili zlato Cankarjevo priznanje. Po podelitvi je sledil kulturni program z dramskim igralcem Tonetom Gogalo v vlogi Andreja Smoleta, nato pa smo odšli na okusno kisilo v tovarno usnjenej izdelkov. Po kisilu smo se zbrali pri organizatorju pohoda po Cankarjevi poti. Najprej smo si ogledali pisanje rojstno hišo, potem smo se napotili do Sveti Trojice, nato pa k znamenitemu mostu, kjer je Cankar obiskoval t.i. enajsto sol. Ogledali smo si hišo, v katerih je stanovala Cankarjeva družina in pot zaključili pri izviru reke Ljubljanice, v Močilniku.

URŠKA RATAJC
7. b, OŠ Trebnje

TEKMOVANJE V PLESU

V športni dvorani Marof v Novem mestu smo imeli plesno tekmovanje. Tam sem bil tudi jaz. Na začetku smo imeli vaje. Bilo je veliko gledalcev in plesalcev. Plesali so tudi iz plesnih šol. Iz naše šole smo se tekmovanju udeležili štiri pari. Lidija in Marko iz 7. razreda sta prišla v polfinale, ostali pa smo bili le enkrat na plesišču, ker nismo bili tako dobri. Tekmovanje je dolgo trajalo, vendar smo mi, ki se nismo uvrstili med najboljše, šli prej domov. Bilo je zelo lepo, ker sem bila prvič na takem tekmovanju.

DARINKA LAMPRET
5. r., OŠ Pavla Lunačka iz Šentruperta

VESELA ŠOLA

V nedeljo, 29. maja, je bilo v Ljubljani 26. državno tekmovanje iz Veselih šol. Udeležilo se ga je okrog 500 veselošolcev in veselošolk ter njihovih mentorjev in staršev. Zbrali smo se v Ljubljanski banki, nato pa smo odšli v veliko Gallusovo dvorano Cankarjevega doma. Tu sta nas sprejela Meta Ornink in Robert Bogataj ter nam predstavila program. Nato smo se razdelili po razredih in odšli pisati teste. Po končanem pisanju smo si ogledali odšrsko predstavo Bučka z Brodwaya, Meta in Robert pa sta razdelila priznanja. Pomalicali pa smo pri McDonalds.

REBEKA MATIČEVIĆ
8. r., OŠ Brusnice

RAGLJA HIT

V soboto, 28. maja, smo bile štirje učenke iz Literarne delavnice mokronoške šole skupaj z mentorico v živalskem vrtu v Ljubljani na otroškem žuru Raglja v mestu Sladkosned. Pripravila ga je znana šansonjerka Vita Mavrič. Na njem so podelili nagrade za najboljše spise, za najboljše pesmi in za himno Sobotne raglje. Za himno je bila izbrana pesmica, ki smo jo sestavile Darka Murn, Nataša Metelko, Mateja Zupančič in Lidija Samide z mentorico Anico Zidarjevo. Dobile smo lepe knjižne nagrade. Pesmico so uglasili. Vrtelj jo bodo v oddaji Sobotna raglja. Žur nam je bil zelo všeč.

LIDIJA SAMIDE
5. r., OŠ Mokronog

"KAJ DELA DRUŽINO SREČNO?"

V petek smo šli v Trebnje na podelitev priznanj in nagrad razpis na temo "Kaj dela družino srečno?". Izbrali so tudi moj spis. Na to prireditve, ki je bila v kulturnem domu, sem povabila vso našo družino. Bilo je zelo lepo. Učenci Glasbene šole Trebnje so igrali tudi na instrumente. Vmes so prebrali veliko spisov, tudi mojega. Na koncu so podeliли nagrade. Dobile smo priznanje in knjižno nagrado za posebno številko šolskega glasila na temo "Sreča v družini in še kaj".

MIRA RAMOVŠ
OŠ dr. Pavla Lunačka iz Šentruperta

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Telefonsko število 341-304 lahko pokličejo otroci in starši, ki imajo karkišnoki probleme z vzgojo. Ta četrtek med 19. in 21. uro bo na vaš klic čakal psiholog Marjan Stokanovič.

TREBNJE - Na vprašanje otrok in odraslih bodo strokovnjaki odgovarjali vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

Pravijo: "Boš eno zaigral". Potem pa svojega harmonikarja pošljajo kar med goste za mizo. Na koncu prestejem, kar mi naberejo v klubku, pripoveduje Jure in pove, da si čimprej želi imeti svoj ansambel. Sedaj najraje igra Avsenike, ceni svojega učitelja Tonija Sotoška, Franca Miheliča, skladbe Lojzeta Slaka pa je najraje igral na začetku svojega igranja. "Rad bi čimprej zamenjal harmoniko. Sedaj vlečem meh in menseške Melodije, vendar če nimaš Zupanove harmonike, med muzikanti nič ne veljaš. Takšna harmonika me bo veljala 3996 mark," pravi Jure.

J. PAVLIN

Da bo grajsko res grajsko!

Otoške obleke je oblikovala in sešila Vesna Barbo

KOT GRAŠČAK

IN GRAŠČAKINJA

sai, bi se prav gotovo dalo narediti še bolje," pravi Vesna, ki se je bala, da ne bi bila oblačila videti kičasta in cenena. "Zeleta sem si, kar se da približati se tedanjemu načinu oblačenja," pravi. Tako je sešila dve ženski in dve moški obleki ter dve obleki za viteza. Pravi, da je bil njen trud poplačan, ko so ji povedali, da so oblačila ljudem všeč.

Sicer pa Vesna ni neznana šivilja, saj se pri njej oblači kar nekaj znanih slovenskih osebnosti.

J. D.

dogodki v sliki in besedi

PRVI APARTMAJI V NOVEM MESTU - Novo mesto je po prenociščih med slovenskimi mestami daleč zadaj, saj ta čas more prenocišči le 35 potnikov. Pater Luka je zadnji dan v maju blagoslovil tri nove Ravbarjeve apartmaje v Kristanovi ulici s skupaj 12 ležišči, štiri tujske sobe pa so v starini hiši Ravbarjevih že dolgoletna ponudba. Aloja Serini, ki ta čas biće plat zvona za dolenjski turizem, je v pozdravnem nagovoru povedal, da je vsaka takšna ponudba mestu dobrodošla, seveda pa bi morali vsaj vsakih štirinajst dni odpreti po pet takšnih apartmajev. Ta čas mesto nujno potrebuje najmanj 150 prenocišč. (Foto: J. P.)

ŠPORTNO SREČANJE UPOKOJENCEV - Športnega srečanja upokojencev dolenjske regije, ki je bilo minilo soboto na osnovni šoli Grm v Novem mestu, se je udeležilo preko 200 športnikov. Nastopilo je 11 ekip iz občin Metlika, Črnomelj, Kočevje, Ribnica, Trebnje, Grosuplje in Novo mesto. Novomeščani so zmagali v šahu in streljanju, Suhorci so bili najboljši v pikadlu, Grosuplje pa v kegljanju med ženskami in moškimi ter v balinanju. V skupnem seštevku so bili najboljši Novomeščani, sledili pa so jim Grosuplje, Črnomelj, Ribnica itd. Na sliki zmagovalna trojka med posamezniki v kegljanju. (Foto: I. V.)

JOŽE KOLMAN PONOVNO PREDSEDNIK DU SEVNICA - Društvo upokojencev Sevnica povezuje upokojence sedmih krajevnih skupnosti dosedanjih sevnške občine razen treh KS v Mirenki dolini in posebej organiziranih Razborčanov. Na nedavnom volilnem občnem zboru se je predsednik Jožeta Kolmana zahvalil za požrtvovalno delo v društvu Zlati Vintar in Zinki Gabrič. Za predsednika društva so ponovno izvolili Jožeta Kolmana, za podpredsednico Zlato Vintar, za tajnika Ivana Skrinjarja in za blagajnika Jožeta Radanoviča. Na posnetku je nedavno izletela na Bledu: predsednik Kolman (s kapo), poleg na desni podpredsednica Vintarjeva. (Besedilo: Janko Blas, foto: Nikola Samardžija)

METLIŠKI LJUDSKI GODCI - Možakarje iz metliške občine, ki z vmesnim presledkom igrajo skupaj že dolga leto, bi lahko imenovali kar ljudske godec. Matjaž Virant igra namreč na bugarijo, Ivan Vrban na bas, Janko Virant na brač in Ivan Slobodnik na prim (na fotografiji od leve proti desni), najraje pa se lotijo slovenskih narodnozabavnih, dalmatinskih in belokranjskih pesmi. Čeprav igrajo predvsem za lastno zabavo, radi poskrbjajo za zabavo tudi na različnih zabavnih večerih, predvsem v zidanicah, na obletnicah in ko je potrebno pospremiti koga k vojakom ali pred oltarjem. Skratka, igrajo povsod, kjer jim radi prisluhnejo. (Foto: M.B.-J.)

ASFALT V "STRASE" - Ni ga bilo človeka, ki bi si še pred leti upal reči, da bo kamnita in od vode zdrtre pot iz Črešnjic do Krkinega hrama na Trški gori kdaj asfaltirana. Pa se je zgodilo s pomočjo odločnih in za delo vnetih Črešnjjanov in vikendarjev ter ob veliki pomoči Krke, tovarne zdravil. Pred dnevi so dodata zalihi svojo delovno zmago, saj bodo letos in naslednje leto, ko jim bo v hiši pritekla voda, preskočili kar nekaj desetletij. (Foto: J. Pavlin)

NE DOBRE ŠIVLJE - Učitelji in učenci Tekstilne šole Metlika so minuli petek pripravili kulturni dan, na katerem so se predstavili tako staršem kot tudi predstavnikom različnih organizacij in občine. Učenci so pokazali, kaj so se naučili v tezakajočem se šolskem letu: pripravili so modno revijo, plesni nastop, razstavo izdelkov in predstavitev nastajanja domačega platna, izdelali so glasilo. Največ aplavzov pa je zagotovo pozela dobro naštudirana komedija "Kavarna Globus" (na fotografiji), ki so jo pripravili pod mentorstvom Marije Roglič. Zanimivo je, da so v Tekstilni šoli nastala prav vsa oblačila, v katerih so nastopile igralke in plesalke, ki so dokazale, da niso samo dobre šivilje. (Foto: M.B.-J.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 10. VI.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 2.30 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.15 TEDENSKI IZBOR
  - 10.15 PASJA PRIPOVED ALI KAKO JE BILO... češka niz, 1/6
  - 10.45 OGJENA KROGLA, amer. film
  - 12.20 ŽE VESTE
  - 12.50 POSLOVNA BORZA
  - 13.00 POREČILA
  - 13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
  - 15.50 KAM VODIJO NAŠE ŠTEZICE
  - 17.00 DNEVNIK 1
  - 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
  - 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
  - 18.45 LINGO, TV igrica
  - 19.10 RISANKA
  - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
  - 20.10 FORUM
  - 20.30 ŠEST TEDNOV, amer. film
  - 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
  - 23.00 SOVA
  - 23.00 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 6. epizoda amer. niz.
  - 23.30 TAGGART, škotska niz, 10/12
  - 0.20 ZADNJE POLETJE V TANGERJU, franc. film

SLOVENIJA 2

- 15.45 - 10.00 Teletekst
- 16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Četrtek v cirkusu - 17.20 Sova (ponovitev): To je ljubezen (angl. niz, 14/19); 17.50 Taggart (škotska niz, 9/12) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija - 22.00 Oči kritike - 23.00 Kolesarska dirka Giro d'Italia (posnetek)

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 183. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.10 Na velikem platnu - 16.25 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.10 Beverly Hills 90210 (ponovitev 1. dela amer. niz) - 18.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 18.30 Učna leta (ponovitev 17. dela) - 19.00 Porečila - 19.10 Luč svetlobe (184. dela amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 22.05 Cecilia Bartoli (portret mezzosopranistke); 23.00 Alica (evropski kult. magazin) - 23.50 Giro d'Italia (posnetek)

HTV 1

- 7.50 TV spored - 7.55 Porečila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Porečila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Porečila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Norost srca (angl. film) - 14.30 Monoplus - 15.15 TV razstava - 15.30 Nemščina - 16.00 Porečila - 16.05 Mali veliki svet (oddaja za otroke) - 16.30 Antena (izbor iz satelitskega programa) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Porečila - 18.05 Kolo srce - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Tamburaška glasba - 21.00 Latinica - 22.00 Porečila - 22.05 Na vrati Zahoda (dok. oddaja) - 22.50 Slika na sliko - 23.50 Porečila v angleščini - 23.55 Princesa v izgnanstvu (kanadski film) - 1.35 Sanje brez mej

HTV 2

- 15.00 Videostrani - 15.15 TV koledar - 15.25 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 15.50 Usodni obrat (serijski film) - 16.40 Dama in razbojnici - 18.10 Vojne v miru: Libanon - 18.45 Animacija - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Carter USM v Zagrebu - 22.00 Petra prestava - 22.35 Serijski film - 23.25 Hit depo

SOBOTA, 11. VI.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.20 TELETEKST
- 7.30 VIDEO STRANI

Zopet se bliža sobota in z njo oddaja Glasba je življenje, ki vam bo predstavila zopet novega gosta. Tokrat bo to Janez Pezelj, vodja službe Državnega zbora za informiranje.

Glede na to, da ima Janez Pezelj na skrbi informiranje, upam, da bomo iz njega izbrskali tudi informacije, ki zanimajo poslušalce naše oddaje - čim bolj glasbeno pojavljajo.

Najbolj živ ton je AN-TON.
Najbolj nevaren ton je PI-TON.
Najbolj iskan ton je ŽE-TON.
Najbolj živahen ton je CHARLES-TON.
Najbolj večerni ton je ZA-TON.
Najbolj trd ton je BE-TON.
Najbolj razposajen ton pa je TON-ČKA.

Najbolj razposajena oddaja pa je Glasba je življenje. V naslovu sicer nima TON-a, je pa res...

Simona H.O.

Naj ŠKODA piknik v soboto, 11. junija, ob 12. uri v Dolenjskih Toplicah.

- 8.05 TEDENSKI IZBOR:
  - 8.05 RADOVEDNI TAČEK
  - 8.15 LONČEK, KUHAJ!
  - 8.30 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 24/26
  - 8.55 KLUB KLOBUK
  - 9.45 TOK TOK
  - 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLKE
  - 11.25 LOKOMOTIVA, nemški film
  - 13.00 POREČILA
  - 13.05 TEDNIK
  - 14.50 ŠEST TEDNOV, ponovitev amer. filma
  - 17.00 DNEVNIK 1
  - 17.10 NEVERJETNE ŽIVALI V AVSTRALIJI, avstralska poljudnoznamen.nadalj., 2/4
  - 18.00 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
  - 18.45 TV MERNIK
  - 19.00 RISANKA
  - 19.10 ŽREBANJE 3 X 3
  - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
  - 20.10 UTRIP
  - 20.30 KRIZKRAŽ
  - 21.30 KORENINE SLOVENSKE LIPE: SPOZNANJA
  - UMETNOST, KI NAS DOLOČA IN ZD'RUŽUJE,
  - 1. oddaja: BENEŠKA DOLINA IN ČEDAD
  - 22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
  - 23.40 SOVA:
  - TAGGART, škotska niz, 11/12
  - 23.35 FANTA NA DELU, amer. film

SLOVENIJA 2

- 9.45 - 3.10 Teletekst
- 2.55 Košarka NBA (finalni del) - 10.00 Video strani - 10.30 Košarka NBA (finalni del), posnetek - 12.30 Koncert zmagovalev tekmovanja mladih glasbenikov Slovenije - 14.00 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (6. epizoda amer. niz); 14.30 - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija - 22.00 Oči kritike - 23.00 Kolesarska dirka Giro d'Italia (posnetek)

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 184. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.10 Ameriških deset - 16.40 Drakula (ponovitev 15. dela amer. niz); 17.10 Slab vpliv (ponovitev filma) - 19.00 Porečila - 19.10 Luč svetlobe (185. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Beverly Hills 90210 (2. dela amer. nadalj.) - 21.20 Porečila - 21.30 Teden borzi - 21.40 Prava priložnost (amer. film) - 23.25 Devlinova zvezda (3. del am. niz); 0.10 Eročni film

HTV 1

- 7.50 TV spored - 7.55 Porečila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Porečila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Porečila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Norost srca (angl. film) - 14.30 Monoplus - 15.15 TV razstava - 15.30 Nemščina - 16.00 Porečila - 16.05 Mali veliki svet (oddaja za otroke) - 16.30 Antena (izbor iz satelitskega programa) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Porečila - 18.05 Kolo srce - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Tamburaška glasba - 21.00 Latinica - 22.00 Porečila - 22.05 Na vrati Zahoda (dok. oddaja) - 22.50 Slika na sliko - 23.50 Porečila v angleščini - 23.55 Princesa v izgnanstvu (kanadski film) - 1.35 Sanje brez mej

HTV 2

- 15.00 Videostrani - 15.15 TV koledar - 15.25 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 15.50 Usodni obrat (serijski film) - 16.40 Dama in razbojnici - 18.10 Vojne v miru: Libanon - 18.45 Animacija - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Carter USM v Zagrebu - 22.00 Petra prestava - 22.35 Serijski film - 23.25 Hit depo

NEDELJA, 12. VI.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.30 TELETEKST
- 8.00 VIDEO STRANI
- 8.55 OTROŠKI PROGRAM
  - 8.55 ZIV ŽAV, ponovitev
  - 9.45 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 10/13
  - 10.10 HIŠA V ULICI ROSE ŠT. 12, angl. oddaja
  - 11.00 SLIKE IZ SEČUANA, 14. oddaja
  - 11.10 MEDNARODNO BALETNO TEKMOVANJE
  - 11.30 OBZORJA DUHA
  - 12.00 LIJUDJE IN ZEMLJA
  - 12.30 MODRA DIVJINA, ponovitev amer.-angl. poljudnoznamen.serije, 4/4
  - 13.00 POREČILA
  - 13.40 KILOMETRSKI ŠKORNIJ, franc. film
  - 15.00 CIA, ponovitev angl. dok. nadalj., 2/6
  - 15.50 JEEVES IN WOOSTER, angl. niz, 1/11
  - 17.00 DNEVNIK 1
  - 17.10 PO DOMAČE
  - 19.00 RISANKA
  - 19.15 LOTO
  - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
  - 20.10 ZRCALO TEDNA
  - 20.30 NEDELJSKIH 60
  - 21.30 KAKO SO GRADILI PIRamide, 1. del amer. dok. serije
  - 22.20 DNEVNIK 3, VREME
  - 22.40 SOVA
  - VELIKI BATALJONI, angl. nadalj., 2/6
  - TAGGART, škotska niz, 12/12

SLOVENIJA 2

- 10.45 - 0.40 Teletekst
- 11.00 Video strani - 11.40 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 11.40 Nedeljskih 60 - 13.40 F-1 za VN Kanade - 14.40 Sova (ponovitev): Košarka NBA 16.40 Tedenski izbor: Obzorja duha - 17.10 Sova (ponovitev): Veliki bataljoni (angl. nadalj., 2/6); 18.00 Taggart (škotska niz, 12/12) - 18.50 X 4 - 19.30 CRO pop rock - 22.15 Nočna izmena: Življenje na severu (serijski film); Zona somraka (serijski film); Človek za mir (amer. film)

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 185. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Spot tedna - 16.40 Na velikem platnu - 16.55 Poslovni dosje (13. del amer. serije o managementu) - 17.25 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 18.10 Tropska vročica (zvezda) - 19.00 Porečila - 19.10 Luč svetlobe (186. del am. nadalj.) - 20.00 Popspot (kontaktna glas. oddaja) - 20.30 Brlog (16. del. španske serije) - 21.10 Porečila - 21.10 Angel in nepridržav (amer. film) - 23.00 Ameriški deset (glash. oddaja) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

- 7.50 TV spored - 7.55 Porečila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Porečila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Porečila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Norost srca (angl. film) - 14.30 Monoplus - 15.15 TV razstava - 15.30 Nemščina - 16.00 Porečila - 16.05 Mali veliki svet (oddaja za otroke) - 16.30 Antena (izbor iz satelitskega programa) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Porečila - 18.05 Kolo srce - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Tamburaška glasba - 21.00 Latinica - 22.00 Porečila - 22.05 Na vrati Zahoda (dok. oddaja) - 22.50 Slika na sliko - 23.00 Porečila v angleščini - 0.05 Sanje brez mej

HTV 2

- 15.00 Videostrani - 15.15 TV koledar - 15.25 Zgodbne iz škole (zvezda) - 15.30 Popspot (ponovitev) - 16.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 16.30 Državnik novega kova (11. del ang. satirne niz.) - 17.00 Sova (ponovitev): Barva zmage (italij. nadalj., 1/4) - 18.40 Združenje za življenje za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Porečila - 20.30 Nogomet - 23.45 Slika na sliko - 0.45 Porečila v nemščini - 0.50 Sanje brez mej

SLOVENIJA 2

- 0.45 - 3.00 Teletekst
- 10.30 Videostrani - 11.00 Križkač (ponovitev) - 12.00 Karaoke (razvedrlina oddaja) - 12.45 Tedenski izbor: Poglej in zadeni - 14.00 Sova (ponovitev): Taggart (škotska niz, 11/12) - 15.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.35 Lolita (angl. film, CB) - 23.10 Športni pregled

KANAL A

- 8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.25 Koala (risanka) - 8.40 Male živali - 9.00 Alice v čudežni deželi (risani film) - 9.55 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 10.25 Prihodnost duhov (ponovitev filma) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Pod

Novosti in "železni repertoar"

Gradbeništvo in Stingrad

NOVO MESTO - "Dela na tržišču imamo vedno dovolj, čeprav je huda konkurenca. Seveda pa je pomembno, da se kot izvajalec prilagodimo stranki." Tako brez dolgih razglabljanj opisuje stanje v gradbeništvu Vojko Zupančič, direktor in lastnik novomeškega gradbenega podjetja Stingrad.

Gradbena sezona je na vrhuncu in v zvezi s tem opozarja Zupančič na problem, ki je po njegovih besedah hud za celotno panogo in ga občuti tudi Stingrad. "Problem gradbeništva je zelo razširjeno šumarsvo in delo z neprijavljenimi delavci. Lahko pa povev, da v našem podjetju ne zaposljemo ljudi na črno, ampak vzamemo na delo, če je pač potrebno, kvečemu honorarne sodelavce. Zaposlene imamo Slovence. Sмо mlad kollektiv in za mlade, ki so željni delati, so vrata našega podjetja zmeraj odprtia," pravi Zupančič.

Potem ko je Stingrad lani odprl poslovne prostore v Novem mestu na Drski, kjer je tudi sedež pos-

Vojko Zupančič

lovalnice, zdaj že načrtuje nekaj novosti. "Sodelujemo z avstrijsko firmo, ki izdeluje vgradni gradbeni material. Skupaj s tem partnerjem bomo odprli v Novem mestu trgovino s tem materialom in z orodji za gradbeništvo. V okviru tega sodelovanja bomo konec letosnjega julija organizirali v Novem mestu sejem gradbenih materialov, ki jih uporablja naše podjetje. Predstavili bomo tudi orodja in poleg tega peči, ki so manj škodljive okolju," napoveduje Stingrad direktor.

Sicer Stingrad, podjetje z 9 redno zaposlenimi, ostaja z dejavnostjo trdno pri svojem "železni repertoarju". Torej bo nadaljevalo z visokimi in nizkimi gradnjami in z izdelovanjem posebnega, hitro sušljivega estriha, ki dobi optimalne lastnosti, zato dopušča vselitev v prostor že po tednu dni.

L.M.

DOBRODELNI KONCERT ZA KAPELICO

ŠENTJERNE - Trio Novina po dobrodelnem koncertu za novomeško porodnišnico v Šmarjeških Toplicah pripravlja nov koncert, ki bo v soboto, 11. junija, ob 20. uri v Šentjerneki cerkvi. Upajo, da se bo za izgradnjo kapelice v Kliničnem centru nabralo kaj več denarja kot v Šmarjeških Toplicah, kjer je bilo pravdih le 80 vstopnic.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto obvešča, da ima na razpolago za oddajo v najem 4 pisarniške prostore na CKS 10, v skupni izmeri 64,31 m². Prostori je mogoče najeti tudi posamično. Dodatne informacije dobite na tel. št. 068/321-519, 068/322-542 ali v spl. sektorju na CKS 10, Novo mesto.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Avtohiša Berus
servisno prodajni center

FORD PAIČ

VSE KAR NAREDIMO MI, VOZITE VI!

Z VLADKO LOPATIČ NA POTI K USPEHOM

MED PRVIMI S KRMILJENIM KATALIZATORJEM.

TODA

ČAS SE IZTEKA. VARČNI SE BODO ZA NAKUP ODLOČILI
DO 30. JUNIJA. *

ZA NJIH JE PRISPела NOVA POŠILJKA
VSEH FORDOVIH MODELOV.

POSEBNA PONUDBA

ZA PRAVNE OSEBE, KI SE ODLOČijo ZA NAKUP
VEČ KOT TREH AVTOMOBILOV.

* S 30. junijem preneha veljati odredba o davčni olajšavi za nakup vozil z vgrajenim katalizatorjem.

Pooblaščeni trgovci:

Ford Groznik, Trebnje, 068/44-701; Ford Stepan, Črnomelj, 068/52-407; Auto Top d.o.o., Sevnica, 0608/81-415.

FORD PAIČ, Krška vas, 0608/61-450

Povsem nov celovit sistem kakovostnih
in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic
za Dolenjsko in Belo krajino

Za vse podrobne podatke pokličite
po telefonu NM 322-761.

**"NAJ" ŠKODA PIKNIK
V DOLENJSKIH
TOPLICAH**

DOLENJSKE TOPLICE - V soboto, 11. junija, bo na gozdni jasi v Dolenjskih Toplicah v organizaciji AMD Avtoimpex Škoda in Krke, Zdravilišče Dolenjske Toplice, potekal "naj" Škoda piknik, srečanje voznikov avtomobilov Škoda in njihovih družin. Vsi, ki so avto kupili letos, so avtomatično postali člani Avto-moto društva Avtoimpex Škoda, ostali pa se v to društvo še lahko včlanijo, tudi na dan same prireditve. To soboto bo članstvo v omenjenem AMD še posebej pomembno, saj se bo eden izmed članov tega društva (članstvo bo dokazal z društveno izkaznico) odpeljal domov s čisto novim vozilom Škoda, ki bo na srečnega dobitnika čakalo samo to soboto. Na prireditvi bodo nastopila nekatera znana imena slovenske zabavne in narodnozabavne glasbe, kot so Butik Moped Show, 1 x Band, Ansambel 12, nadstropje, Alberto Gregorič, narodnozabavni ansambel Gamsi idr. Prireditve bo potekala ob vsakem vremenu in se bo pričela ob 12. uri. To soboto bo v Dolenjskih Toplicah Škoda torej samo osrečevala.

J. KRAMAR

**MIRU HUČU
POKAL NISAN**

PAHA - Lovska družina Otočec je v nedeljo pod pokroviteljstvom avtomobilskega servisa Vidrh in avto salona Nisan-Adria pripravila na strelišču na Pahi družabno srečanje, strelijanje na gline golobe in predstavitev terenskega vozila Nisan Terano II. Pokal Nisan je osvojil član lovске družine Šentrupert Miro Huč.

St. 23 (2338), 9. junija 1994

NIX CORONA
EKSKLUSIVNI
ZASTOPNIK
ZA SLOVENIJO
KLIMA NAPRAVE, ČISTILCI ZRAKA
OPREMLJAMO GOSTINSKE LOKALE, TRGOVINE, DELAVNICE, SALONE,
POSLOVNE PROSTORE, STANOVANJA, ZDRAVSTVENE USTANOVE.
Tel.: 068/56-270, 068/324-442 0609/613-101, 068/323-209

činčila international

Začnite donosno delo!

Postanite naš partner v vzgoji južnoameriških činčill

Smo avstrijsko-slovensko podjetje s 15-letnimi izkušnjami.

Ponujamo vam:
visoko kakovostne razplodne živali in strokovno pomoč.

ZAGOTAVLJAMO ODKUP ŽIVALI IN CENO.

Tel.: 068/42-452 od 19. do 21. ure.

AVTOUSLUGA

trgovsko in storitveno podjetje d.o.o.
Radoviči 10, Metlika, tel./fax. 068/60-602

PRODAJA VOZIL • TAZ 1500 s cerado

moč motorja — 1433 ccm
nosilnost — 950 kg
poraba — 8,9 l
13.500 DEM

NUDIM VAM • POLIRANJE VOZIL

— kemično čiščenje in pranje vozil
— izpušne lance za vse tipove vozil
— čiščenje tepihov in tapisonov
— menjavo olja in izpušnih lancev nudimo brezplačno vsak dan od 8. do 17. ure, razen ob nedeljah.

EMINENT

Dol. Kamence 59 (25a)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902
Del čas: 8-12, 13-17

HYUNDAI

AVTOSALON HYUNDAI, Kandijska ul. 14, 68000 NOVO MESTO, TEL. (068) 28-950
AVTOSALON KRŠKO, CKZ 51, 68270 KRŠKO, TEL. (0608) 22-950
POSLOVALNICA ČRNOMELJ, Belokranjska 16, 68340 ČRNOMELJ, TEL. (068) 51-378

• PONY, model 94 že od 16.990 DEM dalje
• SCOUPE, model 94, od 26.500 DEM
• KOMBI GRACE H-100 od 25.800 DEM
• OLJE CASTROL

• LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
• SONATA, model 94, od 29.900 DEM
• GUME GODEYEAR, HANCOOK
• REZERVENI DELI ZA VSA VOZILA HYUNDAI
• MOBITEL ŽE OD 2290 DEM

NA ZALOGI RABLJENA VOZILA

KRKA ZDRAVILIŠČA d.o.o.
NOVO MESTO

ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE

objavlja

javno prodajo opreme pralnice na licitaciji, ki bo v petek, 10. 6. 1994, ob 12.00 ur v prostorih pralnice ZDRAVILIŠČA.

Vse informacije dobite pri g. KIRAR, tel. 068/73-230.

**gostišče
Loka**

je pripravilo za vas
od 10. junija do 10. julija
v sodelovanju
s pivovarno

"mesec piva"
na Loka

Smrečnikova 45 (vrtnarija)
68000 Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Belokranjska 16, Črnomelj
Tel.: 068/51-378

KIA SEPHIA 1,6 SOHN SLX
1600 ccm, 60kW (82 KS)

od 19.990 DEM do registracije

EUROGARANCIJA — 3-letna garancija motorja oz. do 100.000 prevoženih km, 5-letna garancija na karoserijo!

Prodaja več kot 30 različnih modelov avtomobilov iz OPLOVEGA programa!

VAS VABI NA 1. SREČANJE LASTNIKOV AVTOMOBILOV ŠKODA

NAJ ŠKODA PIKNIK

Dolenjske Toplice, sobota, 11. junija
(ob vsakem vremenu)

TOLIKO »ŠKODE« NA ENEM MESTU PA ŠE NE!!

DA NE BOSTE V ZADREGI, KATERA JE VAŠA;
DOBRO SI ZAPOMNITE REGISTRSKO ŠTEVILKO VAŠEGA
AVTOMOBILA
ZARADI IZREDNO VELIKEGA ŠTEVILA PRIJAV, PROSIMO
VSE UDELEŽENCE, DA PO MOŽNOSTI S SEBOJ PRIPELJE-
TE ZLOŽLJIVE STOLE!
NE POZABITE S SEBOJ VZETI ČLANSKE IZKAZNICE!
MOŽNOST VČLANITVE V AMD AVTOMPEX-ŠKODA TUDI
ŠE NA PIKNIKU!

TRGOVINA NOVOTEKS NOVO MESTO

TEENS KONFEKCIJA NOVO MESTO

IZŽREBANE ŠTEVILKE VIGRI ZA BOGATE NAGRade ZA NAKUP V NOVOTEKSOVIH PRODAJALNAH:

1. NAGRADO BARVNI TELEVIZOR: št. 20731.
2. NAGRADO BREZPLAČNI NAKUP V VIŠINI 30.000 SIT: št. 21000.

5 vrednostnih nakupov v višini 7.000 SIT: št. 20580, 17334, 11303, 30698, 45732.

4 enodnevne izlete v zabavnični park v GARDALAND v Italiji: št. 47991, 48405, 31143, 30346.

4 kartice za nakup v Novoteksovih prodajalnah s 15-odst. popuš-
tom: 20248, 20400, 26865, 6618.

6 tolažilnih nagrad: št. 20719, 30905, 48364, 6695, 37305, 0114.

Prinašalci izžrebanega kupona dobite v Modni hiši Julija v Novem
mestu potrdilo o nagradi.

Veljavnost dviga nagrad oziroma možnost za vnovčitev je do
31.7.94.

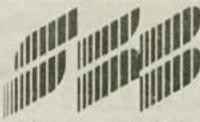
Vsem izžrebancem čestitamo ter ponovno vabimo v bogato
založene prodajalne NOVOTEKS v Novem mestu, Metliki, Vinici
in Šentjerneju.

HVALA ZA ZAUPANJE!

MANA
turistična agencija
Kandijška 30, Novo mesto
Tel. 068/342-136, 321-115

Izola POL 7 dni	225 DEM/os — predsezona
Ankaran POL 7 dni	289 DEM/os — glavna sezona
Umag POL 7 dni	210 DEM/os — predsezona
Poreč POL 7 dni	289 DEM/os — glavna sezona
Novigrad POL 7 dni	145 DEM/os — predsezona
Rovinj, Medulin, Rab, Brač, Hvar...	254 DEM/os — glavna sezona
Rogla, Bohinj, Bovec in seveda Grčija, Španija, Turčija, Sicilija... Kuba, Avstralija	185 DEM/os — predsezona
	(1 otrok do 14. leta — brezplačno)
	204 DEM/os — predsezona
	270 DEM/os — glavna sezona

Rovinj, Medulin, Rab, Brač, Hvar...
Rogla, Bohinj, Bovec in seveda Grčija, Španija,
Turčija, Sicilija... Kuba, Avstralija

SKB BANKA D.D.

OBVEZNICE SKB BANKE

Bi radi svoj denar naložili za dalj časa?

Varno in doinosno?

Denar, vložen v obveznice SKB BANKE, vam bo v letu
dni prisluzil 10,5% obresti, obračunane po DEM.

Da pa bo nakup obveznic SKB BANKE zares naložba z
minimalnim tveganjem, zagotavlja SKB BANKA, d.d., ki
za izplačilo obveznosti iz obveznic jamči s svojim
premoženjem.

Obveznice SKB BANKE

so izdane za dobo 10 let, najnižja vrednost apoena
znaša 1.000 DEM v tolarski protivrednosti, obresti pa se
izplačujejo 2-krat letno.

Obveznica se vplačuje in izplačuje v tolarjih po srednjem
tečaju DEM Banke Slovenije na dan vplačila oziroma na dan zapadlosti posameznega kupona.

Nakup obveznic vam omogoča tudi dodatne ugodnosti:

- lahko jo uporabljate namesto depozita pri najetju posojila po ugodnejši obrestni meri
- za plačilo obveznosti,
- ali jo prodajete na borzi.

Donosna naložba — majhno tveganje!

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah PE Novo mesto, PE Kočevje ali na Zelenem telefonu št. 080-15-15.

NOVA KARTA NOVEGA MESTA

Geodetska uprava Novo mesto obvešča vse pravne in fizične osebe, da je v pripravi nova karta Novega mesta, na katero imajo vsi zainteresirani možnost dati svoj reklamni oglas.

Naklada karte bo 5000 izvodov in bo predvidoma izšla julija 1994.

VSEBINA KARTE

Obseg karte:

- naselje Novo mesto v M 1:8000 z ulicami in hišnimi številkami

Druga vsebina:

- posebna karta mestnega jedra v M 1:3000
- abecedni seznam ulic z rastrom za hitro iskanje
- pomembnejši naslovi
- predstavitev (turistično-gospodarska) mesta
- reklamna sporočila

CENIK REKLAMNIH SPOROČIL

Reklamno okno: dim.: 4cm x 11 cm
cena: 40.000,00 SIT (možnost združevanja oken)

Vse dodatne informacije dobite na Geodetski upravi Novo mesto, tel.: 321-040.

Občina Brežice, Sekretariat za občno upravo in družbene dejavnosti,

objavlja na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur. I. RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) in Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. I. RS št. 28/93 in 19/94).

PONOVNI JAVNI RAZPIS

ZA NABAVO OPREME, INVESTICIJSKA IN VZDRŽEVALNA DELA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH IN VZGOJNO-VARSTVENIH ZAVODU OBČINE BREŽICE

1. Investitor: Občina Brežice, Brežice, Cesta prvih borcev 18

2. Predmet razpisa in orientacijska vrednost:

A) OSNOVNA ŠOLA BIZELJSKO

- obnova betonske ograje za telovadnico 800.000 SIT

- zamenjava parketa v 2 učil. in izrav. masa 720.000 SIT

B) OSNOVNA ŠOLA BREŽICE

- izdelava projekta za izgradnjo prezračevalne naprave v kuhinji in jedilnici in izgradnja 1.000.000 SIT

- obnova atletske steze na šolskem stadionu 900.000 SIT

- barvanje radiatorjev, oken, vrat 2.100.000 SIT

- nadkritje atrija 3.800.000 SIT

C) OSNOVNA ŠOLA DOBOVA

- nabava čistilnega stroja za tla 600.000 SIT

D) OSNOVNA ŠOLA PIŠECE

- brušenje, pleskanje, tesnjenje oken 700.000 SIT

3. Informacije (popis del in razpisni pogoj) lahko ponudniki dobijo pri ravnateljih posameznih šol.

4. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:

- cena za razpisana dela,
- reference pri izvajanjiju takšnih ali podobnih del,
- višina potrebnega avansa,
- morebitne druge ugodnosti ponudnika.

5. Pogoji plačila: ob podpisu pogodbe avans v višini od 20% (kjer prevladujejo dela) do 40% (večji obseg vloženega materiala), dokončno plačilo v roku 15 dni po prevzemu del.

6. Predvideni rok izvajanja del: dela se bodo izvajala predvsem v mesecu juliju in avgustu 1994, nekatere pa tudi jeseni.

7. Interesenti morajo oddati ponudbe do 16.6.1994, do 9. ure, na naslov: Občina Brežice, Sekretariat za občno upravo in družbene dejavnosti, 68250 Brežice, Cesta prvih borcev 18, kjer bo ob isti uri v sejni sobi "A" tudi odpiranje kuvert. Ponudbe morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako "Ne odpiraj - ponudba na javni razpis za šole!"

8. Ponudniki bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po dnevu odpiranja ponudb.

eSPORT

IZŠLA JE NOVA, JUNIJSKA ŠTEVILKA REVIE E-ŠPORT

Iz vsebine:

- Miloš Šoškić: Nekaj gnilega je v SCT Olimpiji!
- Intervju z Vladom Bojočičem: Turnšek je odrešil slovenski rokom.
- Portret Hrista Stočkova — prepirljivega nogometnega idola barcelonske publike.
- Velikan športa: Gino Bartali — »železni mož« italijanskega kolesarstva.
- Se je svetovni moški tenis naveličal nekaterih zvezdnikov?
- Sennin »pole position« za smrt.
- Poslovnež: Janko Kosmina — mož, ki pozna formulo za uspeh.

Tudi tokrat se lahko preizkusite v Olimpijskem kvizu in Hitovi nagradni ruleti.

REVJA E-ŠPORT VAS ŽE ČAKA PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISOV!

Holding IMV, d.o.o., Novo mesto objavlja javno dražbo

za prodajo nepremičnin:

1. Stavno funkcionalno zemljišče v izmeri 302 m², parc. št. 1383, vl. št. 1667, k.o. Kandija, in kmetijsko zemljišče v izmeri 620 m², parc. št. 1384, ista vl. št. Skupna izmera nepremičnin je 922 m².

Izklicna cena za navedene nepremičnine je 33.000 DEM v tolarski protivrednosti po prodajnem tečaju Ljubljanske banke, d.d., Ljubljana na dan plačila.

2. Stanovanjska stavba (Skalickijeva ul. 3) v izmeri 83 m², poslovne stavbe ob njej v skupni izmeri 124 m² in dvorišče ter zelenica ob objektih, parc. št. 1348 in 1349, vl. št. 1667, k.o. Kandija. Skupna izmera zemljišča je 866 m².

Izklicna cena za navedene nepremičnine je 82.500 DEM v tolarski protivrednosti po prodajnem tečaju Ljubljanske banke, d.d., Ljubljana na dan plačila.

3. Varščino v višini 10% od izklicne cene v tolarski protivrednosti plačajo dražitelji do dneva dražbe na žiro račun št. 52100-601-16476 pri SDK Novo mesto.

4. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunalni v kupnino, drugim pa vrnilji najkasneje v 8 dneh brez obresti po končani javni dražbi.

5. Celotna kupnina mora biti plačana v 15 dneh po sklenitvi pogodbe. Najboljši ponudnik bo moral skleniti pogodbo o nakupu nepremičnine v 15 dneh po opravljeni javni dražbi, sicer bo prodajalec vplačano varščino zadržal.

6. Davek na promet nepremičnin ter vse ostale dajative, vezane na prenos nepremičnin, plača kupec.

7. Dražitelji, ki so fizične osebe, morajo predložiti potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije. Dražitelji, ki sodelujejo na dražbi za pravne osebe, morajo predložiti pooblastilo od dražitelja in izpisek iz registra, iz katerega je razvidno, da ima podjetje sedež v Republiki Sloveniji.

8. Nepremičnine se prodajajo po načelu "video - kupljeno" in bodo prodane kupcu, ki bo ponudil najvišjo ceno.

PODRL OSEM SMREK

KRŠKO - Neznanec je v času od 25. do 30. maja v gozdu na Bohorju v krški občini z motorno žago podrl 8 smrek v skupni izmeri 15 m3. Drevesa je razgagal in jih s traktorjem odvlekel na bližnjo pot ter s tovornim avtomobilom odpeljal neznano kam. Brežisko gozdno gospodarstvo je oškodoval za 157.500 tolarjev.

GROZIL JE, DA BO VSE POBIL

ROVIŠČE - 5. junija ob 22.45 so sevniški policisti pridržali do iztegnitve 29-letnega Mihaela P. z Roviščem, ki je ob 22. uri razgrajal po naselju, češ da bo vse pobil, zatem se je usedel na traktor, se nekaj časa vozil po vasi, nato pa zapeljal na njivo, posejano s koruzo. Ker Mihaila drugače ni bilo mogoče pomiriti, je ostanek noči preživel v prostoru za pridržanje.

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric

ANTON KAPŠ

iz Rožanca pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala moškemu pevskemu zboru iz Črnomlja, GD in ZB Petrova vas, govornikoma za poslovilne besede, gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož, ate, dedi, brat in stric

SLAVKO ŠUŠTERŠIČ

Mestne njive 2

V teh neizmerno bolčih trenutkih se želimo zahvaliti sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih nesebično stali ob strani, vsem sorodnikom in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti in darovali cvetje in sveče, kolektivom Labod Novo mesto, VVO Novo mesto, še posebej entoti Ljubljanska za podarjeno cvetje in vse ostalo. Hvala tudi proštu Lapu za lepo besede in opravljen obred. Še enkrat hvala vsem za vsako lepo misel, izraz sožalja, vzpodbudno besedo.

Žalujoči: njegovi najdražji

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre

KRISTINE KRIŽAN

roj. Šubašič

Se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Hvala osebju novomeške bolnice za zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen obred, folklorni skupini iz Starega trga ob Kolpi in pevkam za poslovilne pesmi in besede.

Sestra Lojzka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

JOŽEFA JERELE

z Brezovice 8, Šmarješke Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki sta našo mamo imeli radi, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter pokojnico tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku, zdravstvenemu osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu ter kolektivu Doma starejsih občanov v Črnomlju za razumevanje, pomoč in nego. Zahvala velja tudi sodelavcem DO Krke sektor energetike, cerkvenemu pevskemu zboru iz Šmarjet, pogrebnikom ter gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

KLJUB PREPOVEDI ODPELJAL NAPREJ

TREBNJE - 31. maja sta policista v Trebnjem pri postopku z 22-letnim I. M. iz Repč ugotovila, da nima voziškega izpita, avto pa ni imel registrskih številk. Zato sta mu predlagala nadaljnjo vožnjo, česar pa I. M. ni upošteval in je odpeljal naprej. Policista sta se odpeljala za njim in ga opozarjala, naj ustavi. V Starjem trgu pri stanovanjski hiši št. 19 je ustavil,

skočil iz avta in napadel policista ter mu strgal strajco. Zoper vročekrvena bodo napisali kazensko ovadbo.

S KAMNOM RAZBIL STEKLA VRTCA

NOVO MESTO - 20-letni M. K. iz Novega mesta je osumljilen, da je 5. junija zvečer v Ragovski ulici v Novem mestu na vrtec s kamnom razbil 20 stekel, velikih 85 x 145 cm, in s svojo objestnostjo oškodoval VVO Novo mesto za več kot 50 tisočakov.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

TEREZIJA MALENŠEK

roj. Zidarič

iz Črmošnjic pri Stopičah

Iz srca smo hvaležni vsem sorodnikom, številnim prijateljem, sodom, sovaščanom in sodelavcem za darovano cvetje in sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno hvaležnost čutimo do dr. Antuna Kvasiča, dr. Janeza in Marike Kramar, patronažni službi in sestri Mateji Darovic za strokovno pomoč v času bolezni. Hvala družinama Mikec in Kos za vso pozornost in trud, g. župniku za lepo opravljen obred ter govorniku za doživete poslovilne besede. Vsem iskrena hvala!

Za njo žalujejo: mož Jože, hči Marjeta, por. Virc, in sin Jože z družinama

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77

Novo mesto

tel.: (068) 323-193

mobil: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebih
- storitve v zvezi z upeljivljivo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega održa, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačni prevoz do 20 km
- 10% popust na takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čete ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črnega zemlja

V SPOMIN

Mineva žalostno leto, odkar je nepričakovano, za vedno odšla od nas naša draga mama, stara mama in sestra

EMILIJA UDOVČ

rojena Šmalc

Hvala vsem, ki ji na njen zadnji dom prinašejo cvetje in prižigate svečke ter jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tetka

ANA PRIJATELJ

iz Podborščka 14, Šentjanž

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala tudi podjetju Inkos Krmelj, g. Slapšaku za poslovilne besede, pevcem ter g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, naj vam Bog povrne!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ NAGELJ

iz Smolenje vasi 22

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sosedom Peče in Brulc, medicinskemu osebju, GD Smolenja vas in Ratež, kolektivom GIP Pionir TEG, NG in ME, KZ Krka — PE Krmila, ZVV Novo mesto, SŽ PVV Šiška, LB Dolenjska Banka, Novo mesto, g. župniku, s. Miri in g. iz Metlike za lepo opravljen obred ter govorniku za besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in otroke dal, le sledi ostale so povsod od dela twojih pridnih rok.

V 64. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, stric in svak

LEOPOLD KOCJAN

iz Ornuške vasi 7 pri Trebelnem

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in za sv. maše, izrekli sožalje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, GD Štatenberk, GD Velika Strmica, GD Trebelno, Revozu, Adriji iz Novega mesta ter Lesnini - trgovina iz Ljubljane, pevcem in gospodu župniku za slovo.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje.

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra, teta in botra

JOŽEFA GLOBEVNIK

iz Zameškega 6 pri Šentjerneju

Ob težki izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom Faniki, Romanu, Tončki in Vidi, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali preleplo cvetje, sveče, za svete maše in vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem podjetja Mercator Šentjernej, zdravstvenemu osebju ZD Šentjernej, še posebej patronažni sestri Jožici za obisk na domu. Zahvala tudi gospodu kaplanu za lepo opravljen sv. mašo. Vsem in vsakemu posebej naša iskrena zahvala!

Žalujoči: sinova Ludvik in Albin z družinama ter ostalo sorodstvo Zameško, 2.6.1994

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

tedenski koledar

Četrtek, 9. junija - Primož Petek, 10. junija - Marjeta Sloboda, 11. junija - Srečko Nedelja, 12. junija - Janez Ponedeljek, 13. junija - Anton Torek, 14. junija - Vasilij Sreda, 15. junija - Vid LUNINE MENE 9. junija ob 10.26 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 9. do 11.6. (ob 18.30),

film

• PRIDEN SINKO (triler) - Henry Evans (Macaulay Culkin) je skrivnost pobič. Na zunaj je brihtnež, ki ga starši obožujejo, sestra začutniško brani med prijatelji je priljubljen. Vendan ima Henry nenaščeno razviti smisel za smrtonosne igrice in angeli obraz. Česar ne vidijo ali nočejo videti odrasli, je popolnoma jasno vrstniku. Ko se Henryjev bratanec Mark (Elijah Wood) po smrti matere preseli k Evansovim, kmalu spoznajo, da imajo zlo le en obraz.

Režiser Joseph Ruben, ki je pred tem filmom že režiral uspešne trilerje, kot sta V postelji s sovražnikom in Očim, je o filmu povedal: "To je film o dveh otrocih, o pridinem in zlem. A v bistvu gre za čisto in nepojasnjeno zlo, ki se pojavi tam, kjer ga najmanj pričakujemo: v čudovitem, pridinem dvanajstletniku. Čeprav ima Henry ljubeče starše, je zelo huboden brez vsakršnega razloga. Bilje pravi iziv posneti takšen film z Ma-cauleym, ki je tako veder in prisren (Moja punca, Sam doma). To je bila priložnost, da gledalcem počasno sliko poslušnega fant."

TOMAŽ BRATOŽ

KOSILNICO za traktor Ursus 35 prodam. (0608)87-487. 5031

ZELO ugodeone cene kosilnic Roto 165, BCS Roto 404, britve disk 165, BCS 622, zgrajbilnikov 310, puhalnikov Tafun, nala-kadnik Durante, 12 m3, 15 m3 in 18 m3, ter škrupilnik. (064)622-311. 5044

NAKLADALCI GNOV Tehntronj in kiper prikolice ETK 453, Bernardi 2 in 2.5t, rabljene traktorce Deutz 55 A, Stora 404 prodam. (064)622-311. 5045

MILATLNICO s popolnim čiščenjem ugodno prodam. (068)43-862. 5066

MAŁO RABLJENO kosilnico BCS diesel, staro 5 let, in korizo prodam. (0608)43-247. 5086

PAJKA 340 prodam. Franc Grčman, Macija Dol 16, Velika Loka. 5093

KOSILNICO BCS 127 prodam. (043)-644. 5095

TRAKTOR TV 826, star 2 leti, prodam. (0608)89-124. 5098

KOSILNICO na laks Stihl, ugodo-30.700 SIT, zage, skropilnice, ortopediske vzmetnice 90 x 190, soft, samo 13.500 SIT, prodam. (068)65-636. 5103

KIPER PRIKOLICO, 6 t, trosilec, umet-5099

nečno gnoja iz sejalnico za pšenico ugodno prodam. (065)-377, Jože Cizelj. 5108

STAR lahek kmečki voz, primeren za razstavo na vrtu, prodam. Dovjak, Med-vedje selo 7, Trebnje. 5122

CELNI traktorski nakladalec Riko pro-dam. Alojz Štefančič, Gor. Piroška 25, Cerknje Krki. 5145

CELNI hidravlični nakladalec za traktor in prašič, težkega 80 kg, za zakol ali nadaljno, revo prodam. Anton Miklavčič, Ma-lence 19, Kostanjevica. 5147

ODLIČNO OHRANJEN kombajn Fahr M 66, letnik 1975, prodam ali menjam za golfa. (045)-443. 5029

ZITNI KOMB AJN Djuro Djaković, širi-na 2.90 m, prodam. (068)400-5030

UNIVERZAL 445, dvojni program, prodam. Martin Kodrič, Brezje 13, Podboče. (0608)79-019. 5041

POPOLNA PONUDBA namakalnih naprav, roloomatov 40/125, 63/100, 75/250, aluminastičnih in pocinkanih cevi, črpalk, razpršilcev proizvajalca Pioggia Carnevali. (064)622-575. 5043

PAJKA, samonakladalko, silokombajn, molni stroj in prevozni hladilni bazen za mleko ugodno prodam. (0608)75-196. 4999

MILATLNICO s popolnim čiščenjem ugodno prodam. Alojz Marn, Dol 11, Trebnje, (044)-511. 5010

SILOKOMB AJN Kemper in Mengelje ugodo-5097

prodam. (0608)78-381. 4997

KOSILNICO BCS, staro 10 let, prodam. (0608)56-612. 5012

ODLIČNO OHRANJEN kombajn Fahr M 66, letnik 1975, prodam ali menjam za golfa. (045)-443. 5029

ZITNI KOMB AJN Djuro Djaković, širi-na 2.90 m, prodam. (068)400-5030

UNIVERZAL 445, dvojni program, prodam. Martin Kodrič, Brezje 13, Podboče. (0608)79-019. 5041

POPOLNA PONUDBA namakalnih naprav, roloomatov 40/125, 63/100, 75/250, aluminastičnih in pocinkanih cevi, črpalk, razpršilcev proizvajalca Pioggia Carnevali. (064)622-575. 5043

RGLESKI ČRNOVITIČI: Dolenjski list Novo mesto, p.o. (0608)79-019. 5041

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakšč, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakšč, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Priloga), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročina za 2. trimesterje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 1.800 tolarjev.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.

Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomski propagandi, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenarodenih rokopisov in fotografij ne vraćamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisi stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNA VOZILA — KMETIJSKI STROJI — PRODAM — KUPIM — POSEST — ŽENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — ČESTITKE — ZAHVALE

R 4 TL, letnik 1981, reg. do 29. 7 1994, prodam. (068)23-882 (popoldan).

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT
— prodaja celotnega programa vozil RENAULT
— ugodni kreditni pogoji, leasing
— odpokup in prodaja rabljenih vozil

NAJCENEJŠI CLIO V SLOVENIJI
CLIO RN 1.2/5V kat.
Možnost testne vožnje!
Tel.: 068/324-533

UNO 45, italijanski, letnik 1989, prvi lastnik, ugodno prodam. (068)21-457. 4950
R 4 TL, letnik 1980, registriran do 20. 3.1995, prodam. Cedars, Rdeči Kal 8, Dobrinci. 4951

JUGO 45, letnik 1987, prevoženih 58.200 km, poškodovan pokrov motorja, prodam za 2.400 DEM. (068)27-319.

Z 101, letnik 1989, zelo ohranjen, prodam. (068)78-258. 4956

Z 750, letnik 1984, prevoženih 31.000 km, prva lastnika, ugodno prodam. Marija Uhan, Rodine 24, Trebnje. 4958

ALFA 75 2.0 TDi, z dodatno opremo, in mlađe kozličke prodam. (068)65-329. 4960

Z 128, letnik 3/90, 34.500 km, rdeče barve, prodam. (068)86-114. 4962

JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. (068)28-23-784. 4969

R 5 CAMPUS, letnik 1992, rdeče barve, lastnik 1989, registriran za eno leto, prodam. (068)43-748. 4970

PEUGEOT 309 D, letnik 1988, in Fiat Tipo 1.7, letnik 1989, prodam. (068)27-564. 4971

GOLF JGL D, letnik 1984, registriran do 3/95, prodam. Cekuta, Mihovica 21, Šentjernej. 4973

Z JUGO SKALA 55, letnik 1989, registriran do 26.2.1995, prodam za 3.500 DEM. (068)26-839. 4975

Z 101, rdeče barve, letnik 1981, porod. (068)49-022. 4976

126 P, letnik 1985, prodam za 1.100 DEM. Darko Rajk, Portorožka 4, Gabrie, Brusevica. 4978

TOJOTO COROLLA 1300 XL Sedan, 53.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. (068)78-374. 4983

SKODA, letnik 1991, prevoženih 23.000 km, prodam. (068)28-643, zvečer. 4993

JUGO 45, letnik 1989, prodam. (068)28-704. 4995

GOLF 3, 1.9 D, prodam. (068)76-014. 5003

KADETT I 3.1 s katalizatorjem, letnik 1990, svetlo zelené barve, malo vožen, 34.000 km, prodam. (068)78-524. 5004

R 5 CAMPUS, letnik 1991, registriran do 3/95, prodam. (068)28-716, po 17. ur. 5005

GOLF JX D, letnik 25.12.1987, model 1988, bel, 98.000 km, prodam. (068)51-708. 5007

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 10.3.1995, lepo ohranjen, krem barve, prodam za 3500 DEM. (068)73-258. 5011

RENAULT CLIO RT 1.4, tonirana stebla, 10/91, prodam. (068)20-510, zvečer. 5013

Z 101, letnik 1990, registriran do 27.5.1995, rdeče - bele barve, nove gume, prodam. Vesna Kramer, Zadržna c. 4, a, Šentjernej. 5132

GOLF JX D, letnik 1989, kovinsko zelen, zanesljivih 57.000 km, nikoli karamboliran, kot nov, prodam za 13.200 DEM. (068)60-252. 5128

126 P, prva registracija 1/88, sprednjem delu, prednjem blatinat, motor nepoškodovan, bel, ugodno prodam. (068)79-774. 5129

R 5 CAMPUS, letnik 1991, SV, prva lastnika, prodam za 10.000 DEM. (068)20-448, zvečer. 5130

Z 101, letnik 1990, registriran do 25.11.1994, 52.000 km, garančirano, rdeče, prodam za 4100 DEM. (068)79-817. 5131

JUGO 45, letnik 1988, registriran do 9/95, z vso opremo, primeren za invalide, prodam. (061)777-479. 5132

Z 101, letnik 1980, registrirano do 26.10.94, temno modre barve, ima sončno streho, prodam. (068)73-250. 5133

FORD SIERRA 2.0 i LX avtomatik, letnik 1988, 43.000 km, registriran do 4/95, z vso opremo, primeren za invalide, prodam. (061)777-479. 5134

Z 101, letnik 1984, registrirano do 26.10.94, temno modre barve, ima sončno streho, prodam. (068)73-250. 5135

FORD SIERRA 2.0 i LX avtomatik, letnik 1988, 43.000 km, registriran do 4/95, z vso opremo, primeren za invalide, prodam. (061)777-479. 5136

FORD SIERRA 2.0 i LX avtomatik, letnik 1988, 43.000 km, registriran do 4/95, z vso opremo, primeren za invalide, prodam. (061)777-479. 5137

Z 101, letnik 1990, registrirano do 25.11.1994, 52.000 km, garančirano, rdeče, prodam za 4100 DEM. (068)79-817. 5138

Z

AVTO CENTER RENAULT
BOGDAN KRAŠNA
ŠKOCJAN 22
Tel./fax. (068) 76-270

CLIO faza II.

R 5 1,4; 60 KM, CAT.

R — TVINGO

R — 19

Dobava takoj

- Celoten RENAULT program
- Kvalitet in zanesljiv servis
- Staro za novo
- Krediti

Pridite v Škocjan,
testirajte CLIO,
čaka vas nagradno
žrebanje.

Varčni kupujejo avto
do 1. julija 1994.
Zato se oglašite, ob nakupu
vas čaka darilo.

Pokličite nas!
Veseli bomo vašega obiska.

stanovanja

V NOVEM MESTU oddam za eno leto
dvosobno stanovanje. 50-014. 4957

DVOSOBNO STANOVANJE na Ul.

Slavka Gruma 8 v Novem mestu prodam.

26-691. 4988

TRISOBNO STANOVANJE, opremjeno,

s telefonom in centralno, oddam. 27-134.

4989

V NOVEM MESTU prodam komfortno

trisobno stanovanje, 83 m², z možnostjo

razširitve. 24-929, po 17. uri. 5014

V BREŽICAH prodam stanovanje, 45

m². (0608) 62-324, po 20. uri. 5027

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v

Krških takoj prodam. Naslov v oglašenem

TRISOBNO STANOVANJE na Kandj-
ski v Novem mestu oddam. 21-056.
5089

V ŽUŽEMBERKU prodam novejše eno-
sobno stanovanje s centralno kurjavo in te-
lefonom, velikosti 40 m². Cena 40.000 SIT.
Možno na kredit. Jerše, Boracova 41, Ra-
denci. 5134

službo dobi

V OKOLICI Črnomlja redno zaposlimo
mlado dekle za delo in strežbi. Nudimo tudi
zaposlanje. 52-529. 4966

HONORARNO zaposlimo dva komer-
cialista za veleprodajo tekstila. (068) 321-
501. 4968

HONORARNO ZAPOSЛИMO delavca.

Kasneje možnost redne zaposlitve. (068) 45-564, zvečer. 4980

SODELAVCE za direktno prodajo na
terenu dobro prodajanega artikla, ki ga pot-
rebuje vsak v gospodinjstvu, iščem. Provizija
odlična. Pogoji želja po dodatnem za-
služku, vztrajnost, prijaznost, osebni avto
ter proti čas. Kličite zjutraj do 9. ure in zve-
čer po 18. urji na (068) 28-634. 4982

STAREJŠA ZAKONCA iščeta žensko za
pomoč v gospodinjstvu in za nego. Nudita
hrano, stanovanje in dobro plačilo. (068) 50-134.

KAVA BAR Prišolku takoj zaposli dekle.
332-901, dopoldan in 22-748, popoldan
ali osebno v lokalu. 4987

VEČ simpatičnih dekle za delo za san-
kom iščem. Možno stanovanje. (065) 28-
363, od 10. do 17. ure. 5001

AVTOLIČAR dobi redno ali honorarno
delo. Avtoličarstvo Muren, Trebnje, (068) 44-
532. 5008

HONORARNO DELO na Dolenjskem v
juniju in juliju nudimo. Potreben avto, tele-
fon in čas. Dober zaslugek. (0602) 42-
477, v petek od 16. do 18. ure. 5012

GOSTILNA sprejme v delovno razmerje
dve dekleti za strežbo. Delovni čas 8 ur, 2
dneva v tednu prost, OD po dogovoru. (068) 57-
154. 5050

SOFERJA iščem. 73-042. 5051

IZPOLNJEVANJE ANKET Dober za-
služek! Pošljite vaš naslov za brezplačen
prospekt na naslov: Data bank, Ragovnik,
16, Novo mesto. 5065

ŽENSKO brez obveznosti, ki bi pomaga-
la invalidki, iščemo. Nudimo hrano in sta-
novanje, ostalo po dogovoru. (068) 41-
070. 5072

NATAKARJE za novo diskoteko v cen-
tru Novega mesta iščemo. (068) 22-366
ali (0609) 613-167. 5158

NOVOTEHNA AUTOMOBIL

UGODEN NAKUP VOZIL
DO 1. 7. '94
IZ PROGRAMOV

CITROEN ŠKODA LADA

ugodni kreditni pogoji

*

leasing

*

odkup in prodaja rabljenih
vozil

INFORMACIJE:

Novo mesto: 322-066
322-006

Trebnje: 44-025

Krško: 0608 22-485

Metlika: 58-197

SALON RENATA

Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH

tel. 068/28-138

Jedinsčica 18, Novo mesto

ODPRAVITE plešavost
za vedno! Lipohair - svetovni
hit. (061) 57-18-75.

ART GRUDEN d.o.o.

Turjak, Laporje 14

- Prodaja traktorjev UNI-VERSAL
- Servis UNIVERSALE
- Rezervni deli UNIVER-SALE
- Gume za traktorje
- Kosičnice BCS

Ugodni krediti, 40% polog,
možnost menjave staro za
novo!

Pokličite nas: tel.

061/781-336

»QUICK«

Vavta vas 20,
68351 Straža

Izposojamo poročne obleke,
oblaci za krst, nudimo tudi
konfete.

Tel.: 068/85-425

»FARMER« d.o.o.

Šentvid pri Stični 3 a

Oprema za strojno molžo
krav firme ALFA LAVAL
AGRI

- molzni stroji, mlekovodi,
izmolžiča
- hladilni bazeni mleka,
pralni avtomati
- čistila, razkužila, čistilni
pribor
- rezervni deli

Se priporoča »FARMER«

tel./fax: 061/785074

AVTOŠOLA

Avtošola DABA obvešča vse,
ki želijo opraviti vozniki izpit
iz CPP, da se predavanja za-
čnejo na gimnaziji v ponede-
ljek, 13. 6. 94, ob 14. in 16.

uri.

Informacije in prijave na tel.

321-602.

Predavanja se lahko udeleži-
te tudi brez predhodne pri-
jave.

PRODAJALNA
GORENJE

tel.: 068/25-210

FORTUNA d.o.o.

tel.: 068/322-024, int. 224

OKREPČEVALNICA MARI POTOČAR

PCP PUREBER d.o.o.

tel.: 068/322-337, int. 220

PODGORJE

tel.: 068/322-337, int. 215

RVR

trgovina, storitve in gostinstvo

tel.: 068/322-337, int. 242

Stil COMMERCE

tel.: 068/321-034

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanonova 24

Prodamo:
hiše: v Novem mestu, na Otočcu,
v Rumjani vasi, Soteski, Dvoru, Žužemberku, Dol, Toplicah, Trebnjem, Gazici, Šentjerneju, Telčah — Krizu, Zaplazu pri Čatežu, Škocjanu, Smolenji vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol, Boštanj in Vel. Lipovcu stanovanja: v Novem mestu, Trebnjem, Brežicah in Žužemberku

lokale: bife, gostilno in trgovino
v obratovanju v Novem mestu

poslovno trgovsko stavbo v Ko-
stanjevici

poslovne prostore: v Novem mestu — na Trdinovi ulici,

primerne za pisarne
stavbe za poslovno dejavnost: v Škocjanu, v bifejem v obrato-
vanju, v Novem mestu in ob Temenici v Vrhpeči

vikende: v Semiču, Osojniku, Soteski, Tanči gori, Gabriju, Zaplazu, Smavru in Brezovici

parcele za gradnjo: v Dol, Ma-
harovcu, Žužemberku, Semiču, Trški gori, Novem mestu,

Mihovici in Gor. Lakinah kmetijska zemljišča, gozdove in

kmetije na Dolenjskem v najem oddamo gostilno, po-
slovne prostore in stanovanja

Tel./fax: 068/322-282, od 8.

do 19. ure

MARUTI

Prodaja:

EMINENT, d.o.o.,

Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov

AVTOSERVIS MURN

Resljeva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

S prihodom pomlad se sezona za posek prvega kostanja ni končala. TANIN SEVNICA tak les odkupuje vse leto. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv. Po potrebi vam opravimo tudi posek.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.

Pokličite nas na telefonsko številko: 0608/41-

349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

interMarketing

PODJELE ZA GRAFIČNO IN MARKETINGSKO DEJAVNOST, LJUBLJANA

61117 Ljubljana, Stegne 19, p.p. 10, tel. 061/15-91-318, faks: 061/15-91-634

iščemo

portret tega tedna

Andrej Hudoklin

glasni. Premalo pa je tako imenovanih nevladnih organizacij, ki so v razvitem svetu zelo močne in vplivne in stalno pritisajo na politične strukture. Vendar se take težnje in pobude krepijo tudi pri nas."

Andrej je zanesljiv in predan človek. Vesel je, da so se njegovi konjički, veselja in zanimanja na lep in ploden način povezali s službenimi stvarmi. Konservator za naravno dediščino pri novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Andrej Hudoklin je po študiju biolog od gimnazijskih časov vnet in zagnan jamar, dejaven član Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, od maleda ga privabila skrivenost in prostora Kočevski Rog, v vznožju katerega, v Dolenjskih Toplicah živi; je dober fotograf, dober strokovni in poljudni pisek. "Če bi na kratko označil sklope, ki me kot ljubitelja narave najbolj privlačijo, bi rekel: podzemlje, Rog, Gorjanci in Krka." In tu je lepot, veselja pa tudi dela in skrb za več kot eno življenje. "Že vsak pravi ljubitelj narave kar naprej spoznava, kako je v naravi vse med sabo povezano, če pa se z varstvom narave ukvarjaš poklicno, pa še toliko bolj. Ena nasično ali nepremišljeno dejanje v naravi lahko povzroči celo vrsto slabih posledic. Predvsem, bi se moral zavedati, da narava ni vredna samo toliko, kolikor lahko človek od nje neposredno iztrži, kolikor ji lahko vzame, ampak da je narava vrednota sama po sebi in da je vrednota tudi močvirje, ne samo njiva, tudi poplavni gozd, ne samo travnik, in da ne smemo primerjati neprimerljivo ter potem tehtati, ali čim večji hektarski do nos ali milozvočno ptičje petje. Tako razniščanje je seveda praviloma na strani koruze. In zaradi tega iz vijugavih potočkov delajo ravne kanale."

Po prepričanju Andreja Hudoklina je njegova in njegovih sodelavcev, somišljenikov in osveščenih ljudi sploh glavna naloga ohraniti prostorsko in naravno pestrost in lepoto Dolenjske. "To moramo doseči z ustreznimi zakoni in njihovim izvajanjem pa tudi z utrjevanjem etičnega kodeksa in seveda s primerno vzgojo."

ANDREJ BARTELJ

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ulice niso asfaltirane, kanalizacija ni dograjena, v središču mesta je prometni kaos, krizišče na Uršnih selih ni pregledno: o vsem tem je bil govor na dežurnem telefonu

Minuli četrtek so se na dežurni telefon najbolj vneto oglašili Novomeščani, ki jih tišči marsikatera drobnarja, ki je tako videti le v višjih zornih kotov, v življenju pa lahko pomeni kar veliko.

Prvi se je oglasil Ignac Golob iz Novega mesta in odločno komentiral izid nedavnega referendumu takole: "Nič me ne čudi, da v krajevni skupnosti Regrca vas referendum za samoprispevki ni uspel, ko pa predsednik krajevne skupnosti Aldo Šinkovec prikujuje, kot da je bilo opravljeno asfaltiranje vseh vaških ulic, v resnicu pa ni bilo. Enako je trdil že dvakrat v biltenu Naše mesto, kjer je celo prikazal, koliko je to stalo."

Franc G. iz Novega mesta ni zadovoljen z novimi hišnimi številkami. Pravi, da so bile rdeče bolj opazne, kot so sedanje. Poleg tega se jezi, ker v njihovem delu mesta, to je v Gotni vasi, še ni označeno, kje se začenja in končuje Ulica Ivana Roba. In kot mnoge Novomeščane tudi njega zelo

moti avtomobilska zmeda v središču mesta. Pravi, da se mnogi vožijo na Glavni trg le delat gneče. "Gospodje z Grma se tistih nekaj sto metrov peljejo z avtom do kavarne, kjer pijejo kavico in berejo časopise, Podgorce, ki pride od daleč nakupovat v trgovino, pa nima kje parkirati za pet minut. In če avto postavi bolj po svoje, ga takoj kaznujejo. Meščani, hodiči več pes!" Klicu upokojenega šoferja Franca G. najbrž velja prisluhniti.

Oglasil se je še en Gotenčan, in sicer iz Naselja Ivana Roba, ter nadrobil vrsto težav, s katerimi se strežejo v tej sosenski. Najbolj ga zanima, kdaj bo se začela gradnja kanalizacije v tem delu Gotne vasi. Krajan morajo še vedno skrbeti za prazenje greznic in odvajanje, kar seveda nekaj stane, čeprav so že leta 1986 dal po 1200 nemških mark za izgradnjo. Krajan tudi zelo moti, ker se po Ulici Ivana Roba, katere asfaltiranje so prav tako plačali krajani, zdaj vozijo vse po vrsti in za nameček še tovornjaki, ki delajo škodo na asfaltu. In še to, vozniki preveč dirkajo po tej ulici, kjer je vedno polno otrok. Meni, da bi bi bila omejitev hitrosti na največ 40 km/h najbolj primeren ukrep.

MiM

AKCIJA DOLENJSKEGA LISTA

Avto za Zofko

Prispevki za nabavo avtomobila za parapleginjo Zofko lahko nakažeš na hranilno knjižico št.

52100-620-107-977-6616/51

s pripisom ZA ZOFKO.
O potku akcije bomo bralce sproti obvezali.

Gramy in zlata harmonika za Slaka

Ansambel Lojzeta Slaka je v Cankarjevem domu v soboto proslavljal 30-letnico - Diamondna plošča za 3 milijone prodanih plošč - Največja "fajtonarica"

LJUBLJANA - To, kar doslej ni uspelo nobenemu od narodnozabavnih ansamblov, se je posrečilo ansamblu Lojzeta Slaka. Jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja je v soboto popoldan v zvečer do zadnjega goča napolnil veliko Gallusovo dvorano Cankarjevega doma in tako kot prvi narodnozabavni ansambel s to vrstijo glasbe krstil ta slovenski kulturni hram.

Med nekaj tisoč tistih, ki so prišli zaploskati temu svetovno znanemu ambasadorku slovenske pesmi, je bilo videti kar precej obrazov tudi z Dolenskega, še posebej so prišli Lojzetu

in njegovim fantom nazdraviti Mirnopečani, Trebanjci in Novomeščani. V dvorani je sedela tudi Fanika Požek, prva pesnica Slakovih viž, iz Črnomlja. Del dve ur in pol trajajočega koncerta je v nedeljo popoldan prenasala tudi slovenska televizija.

Pričelo se je s pesmijo "Srečno, mlada Slovenija!" in na odru, okinčanem s stotino nagljev, cvetočih šopov trav in drugih rož so si ob soju reflektorjev nadeli inštrumente in zapeli. Obiskovalci so ploskali tudi med igranjem. Kdo ne bi udaril z dlanmi,

Največja je bila gotovo glasbeni oskar Gramy, ki mu ga je dodelila ameriška Glasbena akademija. Zlato plaketo mu je podelila tudi Slovenska izseljenska matica, zaigral je ameriški kralj polke Walter Ostanek. Vrhunec podeljevanja nagrad je bila prav gotovo velika diamantna plošča za 3 milijone prodanih plošč, ki mu jo je izročila Založba Obzorje Helidon iz Ljubljane, kateri je Slakov ansambel zvest od leta 1970.

Ljudem v dvorani je zastal dih, ko je nagrado prinesel predstavnik Me-

V enem dnevu do Aljaževega stolpa in nazaj

NOVO MESTO - Sandi Bayler, 24-letni rekreativni kolesar iz Žabje vasi, se je že pred tremi leti zaobljabil, da bo ob prvem dnevu slovenske državnosti izpeljal svojo noro zamisel: v enem dnevu s kolesom na Triglav in še isti dan nazaj v Novo mesto. Natanko opolnoči je 17. julija 1992 zavrtel pedale proti Žužemberku in naprej proti Ljubljani, se pripeljal do Vrat, stekel do Aljaževega stolpa na vrhu Triglava in se po 16 urah in pol že veselil s prijatelji na cilju. Naslednje leto je za 320 kilometrov dolgo pot preboval uro in tri najst minut manj.

Kako bo letos? Sandi že od zgodine pomladni vrti pedale, trdno odločen, da bo 25. junija na dan državnosti izboljšal svoj dosedanji rekord, ki znaša 15 ur in 17 minut. Na lanskem podvigom je Sandi do Vrat potreboval 5 ur in 15 minut, za tek na vrh Triglava 2 ur in 58 minut, za spust pa uro in tri četrti. Pot na Dolensko mu je zaradi vetra vzela

• Generalno pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzelo podjetje Avtosalonterija iz Gotne vasi, ki bo prav ta dan ob 12. uri pri Pionirjevi betonarni odprlo svojo novo tovarno za izdelavo izpušnih cevi in loncev.

kar 6 ur in 9 minut. "Tukaj je še ura rezerve," pravi Sandi pred odločilnim podvigom in vabi vse rekreativne kolesarje, da se mu 25. junija pridružijo.

Krajevna skupnost Žabja vas za ta dan skupaj s pokroviteljem in izvajalcem gostinskega dela Mercator, KZ Krka pripravlja pred Agroservisom veliko slavljavo. Pričelo naj bi se z veselico pred odhodom Sandija proti Triglavu

in se nadaljevalo s prihodom na cilj, še posebej, če bo Sandi izboljšal rekord. Potem bo veselila do poznih sobotnih jutranjih ur. Organizirali bodo tudi stave o času, ki naj bi ga dosegel najboljši kolesar, srečelov, licitacijsko zmagovalcevega dresa, izdal pa bodo tudi bitlen o podvigu.

Glavno pokroviteljstvo nad pogumnim delanjem "S kolesom na Triglav" sta prevzela časopisa Slovenske novice in Dolenski list, veliko pomoč pa so obljubili tudi Jože Majes iz kolesarskega kluba Krka, Roletartvo Medle, kjer je Sandi zaposlen, pa Zdravilišča Šmarješke Toplice in mnogi drugi.

J. P.

Sandi Bayer

DIAMANTNI SLAK - Ob 30-letnici ansambla Lojzeta Slaka je na slavnostnem koncertu v Cankarjevem domu direktor Helidona izročil slavljencu diamantno ploščo za 3 milijone prodanih plošč. (Foto: J. Pavlin)

ko zasliši zvoke melodije "Kadar pa mim hišce grem" pa polke, ki ji daje tak bariton! Potem je Slaku zapel rojak pesnik Tone Pavček.

Sredi koncerta so prišle na vrsto čestitke in darila. Voditelj Vinko Šimek je najprej prebral čestitko predsednika Milana Kučana, zatem so na odru zvrstili mnogi, ki so se Slaku in njegovim fantom želeli zahvaliti za vse, kar so storili za slovensko ime v svetu, za izseljence na vseh kontinentih. Zato nì čudno, da je za to priložnost priletela iz Kanade in Amerike velika družina prijateljev Slakove glasbe z bogatimi nagradami.

J. PAVLIN

D studio Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega lista dodelil nagrado BERTI JAZBEC iz Sevnice. Nagrjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Stari zvonik - BISTRISKI ODMEV
- 2 (1) Pesem slavka - SLAVČEK
- 3 (3) Maši mami - BLEGOŠ
- 4 (6) Vočilo Francetu - NAGELJ
- 5 (9) Divji lovec - ANS. NIKA ZAJCA
- 6 (7) Na morje - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- 7 (4) Slovenec je faca - SLAPOVI
- 8 (-) V vinu so vse skrivnosti - PLANIKA
- 9 (5) Veselo zaigrat in zapoj - MELOS
- 10 (8) Očku za praznik - ANS. PETRA FINKA

Predlog za prihodnji teden: Dan pri mami - ŠTIRJE KOVAČI

KUPON ŠT. 23

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupon poslajte na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Z obe strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Golaž in fižol

V starji Jugoslaviji so v času splošne krize slabo jedli. Pa so ljudje svojo revčino vseeno skušali prikriti. Tako so se fantje v Stipaničevi delavnici pogovarjali, kaj so opoldne jedli.

"Jaz sem jedel župo, govedino s hrenom in tenstan krompir," se je pojavil Rudi.

"Jaz pa rižoto in solato," je rekel Stane.

"Jaz pa segedin golaž," je povedal Guštinov fant.

Takrat pa je odprt vrata stari Guštin, pogledal v delavnico in zaklical sin:

"Franci, na njivo gremo! Fižol in zelje imaš v roru!"

Povečana tlaka

Novomeški amaterski igralec Polde se je včasih lotil tudi pisanja oziroma dramatizacije preprostijih tekstov. Ko je nekoč pisal igro o kmečkih puntarjih, je v nji neusmiljeni graščak s pestjo tolkel po mizi in surovo vpil nad tlačani:

"Moj oče vas je tepel z biči, jaz pa vas bom s škorpijonji (biči, ki so imeli na koncu svinčene kroglice oziroma železne kaveljice). Moj oče je od vas zahteval desetino, jaz pa bom zahteval več. Zahteval bom dva desetina... tridesetino!"

Stokrat bolje

Mož je ternal sosedu ob krsti svoje žene.

"Glej, Tone, pa je ni več, moje Nuze! Ali ne bi bilo bolje, da bi jaz umrl?"

"Bojte, stokrat bolje, Jože!" mu je prepričljivo zatrdil sosed.